

Euroopan
komissio

PANORAMA

SYKSY 2017 / nro 62

Innovaatioiden edistäminen alueilla

ÄLYKKÄITÄ
RATKAISUJA
KASVUUN
JA TYÖPAIKOILLE

REGIOSTARS
AWARDS 2017:
24 HANKETTA
VALOKEILASSA

*Alue- ja
kaupunki-
politiikka*

PANORAMA

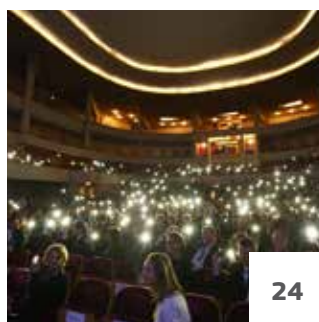
PÄÄKIRJOITUS.....	03	ÄLYKKÄITÄ TOIMIA POHJOISESSA KESKI-RUOTSISSA ...	32
UUSINTA TIETOA KOHEESIOPOLITIIKASTA: KOMISSION JÄSEN CORINA CREȚU	04	RUOTSI TALLENNETTUNA KAMERALLA.....	42
#COHESIONALLIANCE-ALOITE	06	MUUTAMA SANA EU:N KANSALAISILTA	44
SIDOSRYHMÄT KESKUSTELEVAT VUODEN 2020 JÄLKEISESTÄ KOHEESIOPOLITIIKASTA	08	INTERREG VOLUNTEER YOUTH -OHJELMA	46
ÄLYKKÄÄMPÄÄ KASVUA EU-INNOVAATION AVULLA	16	UUDET KASVUA JA TYÖPAIKKOJA KOSKEVAT TOIMENPITEET	48
REGIOSTARS AWARDS -FINALISTIT 2017	24	ASIAA DATASTA: 4 – ALUEELLINEN INVESTOINTI	50
LIIKETOIMINTAA ALUEILLA JA KAUPUNGEISSA	28	HANKKEITA PORTUGALISTA JA IRLANNISTA	53
TALOUDEN ELVYTYSTÄ KOSKEVA KARTOITUS	30	OHJELMA.....	55

06

16

24

32

Tässä numerossa...

Panoraman syysnumeron painopisteenä on innovaatio. Haastattelussamme komission jäsen Corina Crețu kertoo meille lisää tämänhetkisestä tilanteesta ja seuraavista vuoden 2020 jälkeiseen koheesiopolitiikkaan tähtäävistä valmistautumisvaiheista. Alueita käsittelevässä erikoisartikkelissamme esitellään pohjoista Keski-Ruotsia, jossa perinteinen valmistusteollisuus on katoamassa uudenaikaisemman osaamistalouden tieltä. Älykkäät erikoistumisstrategiat ovat auttaneet yrityksiä tunnistamaan kasvualueet, ja kerromme useista hankkeista, jotka ovat hyötäneet tästä uudesta lähestymistavasta.

Älykästä erikoistumista käsitellään yksityiskohtaisemmin myös komission äskettäistä tiedonantoa koskevassa artikkelissa, jossa kerrotaan strategian tulevaisuudesta. EU:n laajuinen sidosryhmien panos osoittaa, kuinka tämä kantaa jo hedelmää. Hiljattain ilmestyneessä Maailmanpankin raportissa koskien liiketoiminnan harjoittamista Bulgariassa, Unkarissa ja Roma-

niassa vertaillaan näiden jäsenmaiden yrittäjäystävällisyyttä muiden maailman maiden kanssa ja esitetään parannusehdotuksia. Tarkastelemme tärkeimpiä tuloksia.

Paljastamme myös tämän vuoden RegioStars-palkinnon finalistit, esittelemme vielä neljä Interreg Volunteer Youth -ohjelmaan osallistuvaa nuorta, annamme Omin sanoin -osiassa puheenvuoron Suomelle, Tšekin tasavallalle, Portugalille, Italialle ja Latvialle sekä keskitymme kuva-aukeamalla ympäri Ruotsia toteutettaviin hankkeisiin.

Mukavia lukuhetkiä.

AGNÈS MONFRET

Viestintäyksikön johtaja, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto, Euroopan komissio

PÄÄKIRJOITUS

"Euroopan purjeissa on jälleen tuulta. Meillä on nyt tilaisuus toimia, mutta tämä tilaisuus ei kestä ikuisesti. Tarttukaamme tilaisuuteen ja nostakaamme purjeet."

Näillä sanoilla, jotka on lainattu tämänvuotisesta unionin tilaa koskevasta puheesta, Euroopan komission puheenjohtaja Juncker kehotti kaikkia eurooppalaisia vahvistamaan nykyistä suosiollista suuntaa voimien yhdistämiseksi sekä tiiviimän maiden ja ihmisten välisen integraation saavuttamiseksi. Erityisesti puheenjohtaja Juncker painotti *"tasa-arvoisuuden unionia"*, jossa *"ei voi olla toisen luokan kansalaisia"*.

Hyvä lukija, tuskin mikään lausahdus voisi paremmin ilmentää koheesiopolitiikan perimmäistä tarkoitusta. Juuri tämän vuoksi olemme ponnistelleet yli 40 vuoden ajan: olemme varmistaneet, että jokaisella Euroopan kansalaisella asuinpaikasta riippumatta on käytössään samat mahdollisuudet ja että kaikki voivat hyödyntää samoin ehdoin maailman suurimman sisämarkkina-alueen tuomia etuja.

Koheesiopolitiikka tukee ihmisten hankkeita, toiveita ja unelmia jokaisella EU:n alueella, mutta vähemmän kehittyneet alueet saavat usein eniten huomiota. Siksi olen iloinen, että tässä *Panoraman* numerossa on laaja reportaasi Ruotsissa sijaitsevasta Pohjoisen Keski-Ruotsin alueesta. Näillä sivuilla tarjoamme inspiroivan katsauksen koheesiopolitiikan merkitykseen ja saavutuksiin kyseisellä alueella ja annamme elävän kuvan koheesiopolitiikan harjoittajien poikkeuksellisesta eurooppalaisesta sitoumuksesta

kentällä. Tämä sitoutuneisuus teki minuun suuren vaikutuksen viime marraskuussa, kun minulle tarjoutui mahdollisuus vierailla Tukholmassa ja Västmanlandin alueella.

Itse asiassa tällaiset vierailut ovat saaneet minut entistä vakuuttuneemmaksi siitä, että tällä politiikalla pystytään tuomaan konkreettista hyötyä kaikille EU:n alueille. Koheesiopolitiikalla tuetaan investointeja kaikilla 276 Euroopan unionin alueella. Monissa tapauksissa investoinnit kasvattavat tuottoa jopa yli maan rajojen, esimerkiksi kun sijoittajina ovat muiden EU-maiden yritykset. Eikä tässä kaikki. Pohjimmiltaan koheesiopolitiikka antaa Euroopan alueille mahdollisuuden selviytyä yhdessä haasteista, joista mikään maa ei yksin pysty suoriutumaan. Näitä ovat mm. globalisaatio, teknologian muutos ja muuttoliike. Tämä on vain toinen tapa sanoa kuten puheenjohtaja Juncker: yhdessä olemme vahvempia. ■

Crețu

CORINA CREȚU

Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen

Hyvällä mallilla kohti vuoden 2020 jälkeistä koheesiopoliitikkaa

Viime kesäkuussa pidetyn koheesiofoorumin lupaavien tulosten seurauksena komission jäsen Corina Crețu kertoo *Panoraman* lukijoille vuoden 2020 jälkeisen koheesiopoliitikan valmisteluista.

Koheesiofoorumista puhuttiin koheesiopoliitikan tulevaisuudesta käytävien keskustelujen virstanpylväänä. Mikä on teidän käsityksenne tapahtumasta ja sen vaikutuksesta keskusteluihin?

Foorumi oli suuri menestys. Osallistujia oli yli 700 eri puolilta Eurooppaa, ja mukana oli monia alueiden edustajia. Yleisesti ottaen oltiin yhtä mieltä siitä, että erojen ja eriarvoisuuden torjunta on EU:n ensisijainen tavoite. Koheesiopoliitikka on eurooppalaisen agendan keskiössä, ja se on saanut nyt uutta potkua. Sen pitäisi säilyä tärkeänä investointi- ja innovointipoliitikkana, joka luo älykästä ja kestävä kasvua kaikille kaikkialla Euroopassa.

Sain kolme tärkeää viestiä. Ensinnäkin Euroopan on oltava vähemmän jakautunut ja yhtenäisempi. Toiseksi koheesiopoliitikka on liima, joka pitää Euroopan

yhdessä. Kolmanneksi koheesiopoliitikan on oltava tulevaisuudessa joustavampi ja yksinkertaisempi. Meidän pitää kuitenkin löytää oikea tasapaino, jotta onnistumme uudistamaan politiikkaa ilman, että edunsaajia rasitetaan huomattavilla muutoksilla aina seitsemän vuoden välein.

Teidän ja komission jäsenen Oettingerin laatima ”pohdinta-asiakirja EU:n rahoituksen tulevaisuudesta” herätti paljon keskustelua vuoden 2020 jälkeisen koheesiopoliitikan talousarviosta. Missä vaiheessa keskustelu on nyt ja mitkä ovat teidän odotuksenne?

Pohdinta-asiakirja antoi tärkeän panoksen keskusteluun unionin tulevaisuudesta. EU:n kansalaiset odottavat unionin puuttuvan moniin uusiin haasteisiin, kuten muuttoliik- keeseen, ulkorajavalvontaan ja globalisaa- tioon, sekä moniin pitkäkestoisiin painopis- teisiin, kuten sosiaalisen ja alueellisen eriarvoisuuden vähentämiseen, innovointiin, infrastruktuuri-investointeihin ja vähä- hiilisen talouden edistämiseen. Samaan aikaan brexitin myötä resurssit pienenevät. EU:n varoja on siten kohdennettava tehok- kaammin ohjelmiin, joiden on osoitettu tuottavan EU:lle lisäarvoa. Samalla pitää tarjota jäsenvaltioille kannustimia toteut- taan rakenneuudistuksia.

Asiakirjassa annetaan monia ehdotuksia ja vaihtoehtoja EU-varainkäytön uudista- miseksi. Se käynnisti keskustelun, mutta se ei kuitenkaan tarjoa lopullisia ratkai- suja tai vastauksia. Keskustelu auttaa komissiota valmistelemaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevia ehdotuksia vuoden 2018 puolivälissä.

Komissio pyrkii seitsemän vuoden välein ”yksinkertaistamaan EU:n koheesiorahaston varojen saatavuutta ja käyttöä”. Yksinkertaistamista ERI- rahastojen edunsaajien osalta seuraava korkean tason ryhmä on hiljattain julkaissut työnsä tulokset. Ovatko asiat todella edenneet? Mitkä ovat seuraavat vaiheet vuonna 2020 alkavalla uudella ohjelmakaudella?

Asiat ovat jo nyt edenneet. Esimerkiksi omnibus-ehdotuksissa yksinkertaistetun kulumenettelyn soveltamisalaa on laajen- nettu. Olemme kansallisten tarkastajien kanssa käymässä läpi monia korkean tason ryhmän suosituksia tarkastustaakan vähentämiseksi, oikeusvarmuuden paran- tamiseksi ja ylisääntelyn karsimiseksi.

Vuodesta 2020 alkaen meidän on vähen- nettävä merkittävästi koheesiolainsää- däntöä ja -ohjausta. Elementit, jotka teke- vät politiikasta ainutlaatuisen, kuten

ennakkoehdot, on säilytettävä kuitenkin mikrohallintoa välttämällä. Samantyyppisiin toimiin pitää soveltaa samoja sääntöjä rahoituslähteestä riippumatta. Sääntöjä pitää yksinkertaistaa. Poliitiikkaa pitää eriyttää, jotta se heijastelee paremmin eri tarpeita ja potentiaaleja. Työtä on tehtävä enemmän tulosten kuin laskujen parissa, ja yksinkertaistettua kulumenettelyä pitää käyttää enemmän.

Koheesiopolitiikan puolesta on kuulemma syntymässä liittouma. Mitkä ovat kyseisen liittouman tavoitteet?

Koheesiopolitiikasta käydyt keskustelut ovat lisääntyneet viime kuukausina, ja ne tulevat todennäköisesti jatkumaan. Tästä syystä ehdotin toukokuussa yhdessä komission jäsenen Thyssenin kanssa, että kaikki koheesiopolitiikan sidosryhmät osallistetaan ”laajaan koalitioon politiikkamme profiiliin nostamiseksi”. Tavoitteena on yhdistää voimat ja osoittaa, kuinka paljon politiikka parantaa Euroopan kansalaisten elämää.

Tällainen koalitio voisi mielestäni olla nyt ennen neuvotteluja vuoden 2020 jälkeisestä rahoituskaudesta avaintekijä, jolla taataan erittäin tarpeellisen politiikan rahoituksen säilyminen vahvana myös tulevaisuudessa. Jos Euroopan alueet ja kaupungit, sairaalat, koulut, pk-yritykset, kansalaisyritykset ja yksittäiset Euroopan parlamentin jäsenet puhuvat yhdellä äänellä vuoden 2020 jälkeisen koheesiopolitiikan puolesta, kuka voisi väittää vastaan.

Alueiden komitea on jo alkuvaiheessa ilmaissut olevansa kiinnostunut koordinoimaan tällaisen ”koheesioliittouman” perustamista ja työskentelyä, joten minä en ole oikea henkilö sanomaan, mitä sen pitäisi tehdä. Kuvittelisin kuitenkin, että tällainen laaja liittouma voisi saada äänensä kuulu-

viin esimerkiksi käynnistämällä verkko-toomuksen tai laatimalla edunsaajien (mm. opettajien, raitiovaunun käyttäjien, pormestarien, liike-elämän edustajien) viesteistä lyhyen videon, jossa he kertovat omasta näkökulmastaan, miksi he tukevat vahvaa koheesiopolitiikkaa.

Kuten sanonta kuuluu ”the proof of the pudding is in the eating” eli vaikutus nähdään vasta täytöntöönpanon jälkeen. Toisin sanoen annetaan ääni niille, jotka ovat kokeneet koheesiopolitiikan tuomat edut omalla alueellaan!

Euroopan alueiden ja kaupunkien viikko pidetään 9.–12. lokakuuta. Mitkä ovat terveisenne Brysseliin saapuville tuhansille osallistujille?

Tämän politiikan vahvuus on eri alueilla toimivien tuhansien ammattilaisten sitoumuksessa, osaamisessa ja kärsivällisessä työssä. Haluaisinkin pyytää kaikkia pakkaamaan kaiken tämän matkailaukkuihinsa, jotta voimme yhdessä jakaa kokemuksia. Euroopan sydän sykkii nimenomaan tällaisessa rajat ylittävässä kanssakäymisessä. ■

“Tavoitteenani on tehdä aloitteesta mahdollisimman konkreettinen ja näkyvä, jotta se saavuttaisi mahdollisimman suuren joukon paikallisia, alueellisia, kansallisia ja EU:n tason valittuja edustajia sekä kaikki ne, jotka kokevat koheesipolitiikan tuoman lisäarvon joka päivä.”

Vahvan, tehokkaan ja näkyvän koheesipolitiikan edistäminen

Euroopan alueiden komitean puheenjohtaja Karl-Heinz Lambertz kertoo, miten äskettäin käynnistetyllä #CohesionAlliance-aloitteella pyritään lisäämään Euroopan kansalaisten tietoisuutta EU:n tärkeimmästä investointipolitiikasta.

Euroopan unioni on tänä vuonna epäilemättä onnistunut välttämään kaksi populistista ja unionin yhtenäisyyttä erityisesti vaarantavaa uhkaa Alankomaissa ja Ranskassa. Korkean tason keskustelut Euroopan tulevaisuudesta osoittavat, että EU haluaa uudistua, vaikka se onkin tänä päivänä vielä tienhaarassa.

Uudistusyrityksiä on tehty, ja joskus ne ovat tuoneet parannusta. Jotkin ”vanhat” politiikat, erityisesti koheesipolitiikka ja yhteinen maatalouspolitiikka, kuitenkin edelleen uhkaavat EU:ta. Samalla on syntynyt myös uusia haasteita, kuten brexit ja tarve varmistaa kansalaisten turvallisuus, puolustus, muuttoliikkeen ja pakolaisten hallinnointi sekä ulkopolitiikka.

Tässä tilanteessa olisi virhe valita väriä tavoitteita. Tämän vuoksi Euroopan alueiden komitea puolustaa vahvaa ja tehokasta koheesipolitiikkaa, joka näkyy kansalaisille.

Koheesipolitiikan puolustamiseksi paremmin on käynnistetty #CohesionAlliance tai koheesioliittouma. Suuri yleisö ei tunne riittävästi koheesipolitiikkaa, vaikka se on EU:n tärkein investointipolitiikka. Usein unohdetaan, miltä Eurooppa näyttäisi ilman tätä politiikkaa.

Luvut puhuvat puolestaan

Kuten pohdinta-asiakirjassa EU:n rahoituksen tulevaisuudesta korostetaan, ei pitäisi unohtaa, että ohjelmakaudella 2007–2013 koheesiopolitiikka tarjosi taloudellista tukea 121 400 startup-yritykselle ja noin 400 000 pk-yritykselle sekä 94 955 tutkimushankkeeseen ja 33 556:een pk-yritysten ja tutkimuslaitosten väliseen yhteistyöhankkeeseen. Lisäksi tuen ansiosta syntyi 41 600 uutta pitkäaikaista työpaikkaa tutkimuslaitteille sekä parannettiin Euroopan laajuista liikenneverkkoa 1500 kilometrin raideosuudella. Lisäksi rahoitusta sai 49,7 miljoonaa toimea, joiden tavoitteena oli parantaa henkistä pääomaa. Toimista lähes puolet johti uusien taitojen hankkimiseen.

Koheesiopolitiikkaan kuuluu myös kansalaisten suojeleminen erityisesti globalisaation haitallisilta vaikutuksilta. Ei ole satunnaista, että kansalaisten tuki koheesiopolitiikalle kasvaa koko ajan. Tämän osoittaa myös kesäkuun 2017 eurobarometri, jossa 78 prosenttia kansalaisista oli sitä mieltä, että EU:n alueinvestoinneilla on ollut myönteinen vaikutus heidän kaupunkiinsa tai alueeseensa.

Tällä suojelulla on saavutettu konkreettisia tuloksia, ja luvut puhuvat puolestaan. Koheesiopolitiikka on kuitenkin edelleen yksi eniten kritisoiduista EU-politiikoista, ja monivuotinen rahoituskehys (MFF) pienenee tulevaisuudessa erityisesti Yhdistyneen kuningaskunnan erotessa EU:sta.

Olen sitä mieltä, ettei alueiden komitea kykene yksin puoltamaan politiikkaa ja saavuttamaan odotettuja tuloksia. #CohesionAlliance-aloitteen on toimittava veturina kaikille muille yhteenkuuluvuutta edistävillä hankkeilla alueilla. Aloitteita on paljon, ja ne ovat laadukkaita. Kaupungit, alueet, kansalaisyhteiskunta, työelämä, järjestöt ja verkostot osallistuvat kaikki tulevaisuuden koheesiopolitiikan kehittämiseen.

Ajatuksena ei ole edistää jähmeää koheesiopolitiikkaa, jonka periaatteet ovat muuttumattomia. Päinvastoin olisi osoitettava, että jatkaakseen koheesiopolitiikan on muututtava. Muutoksen on pohjaututtava politiikan perusperiaatteisiin sekä kolminaisuuteen, jonka muodostavat alueellinen yhteenkuuluvuus, yksityissektorin mukaan kannustaminen sopivien rahoitusvälineiden avulla sekä osallistuminen joustavampaan vakaus- ja kasvusopimukseen.

Alueiden komitean lausunnossa ”vahvan ja tehokkaan koheesiopolitiikan puolesta vuoden 2020 jälkeen” korostetaan tätä suuntausta. Talousarvion on vastattava päämääriämme, alueelliseen lähestymistapaan perustuvan kumppanuuspolitiikan

periaatetta pitää vahvistaa, menettelytapoja ja erityisesti hallintoa ja ohjausta pitää yksinkertaistaa huomattavasti eriyttämisen ja suhteellisuuden periaatteita noudattaen, yhteyttä rakenneuudistuksiin pitää vahvistaa ennakkoehdoilla, uusia indikaattoreita pitää kehittää varojen kohdentamiseksi paremmin ja alueiden sisäisen eriarvoisuuden huomioon ottamiseksi ja tulosten näkyvyyttä pitää parantaa.

Voimien yhdistäminen

Alueiden komitea ja suurimmat paikallisviranomaisten yhteenliittymät (CPMR, AER, Eurocities, CEMR, AEBR) ovat näiden periaatteiden pohjalta kehittäneet #CohesionAlliance-alustan, jolla on tarkoitus edistää kaikkia näihin yleisiin periaatteisiin pohjautuvia aloitteita. Alueiden komitea voi siten toimia alueiden ja kansalaisten äänenä, kun neuvotellaan tulevasta monivuotisesta rahoituskehystä ja kehitetään tulevia asetuksia, jotka ohjaavat Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käyttöä.

Alueiden komitea hyväksyi 12.5.2017 asiaa koskevan lausunnon ja 18. toukokuuta käynnistettiin erinomainen #CohesionAlliance-aloite. Alustan poliittinen käynnistäminen tapahtuu Euroopan alueiden ja kaupunkien viikolla 9. lokakuuta.

Tavoitteenani on tehdä aloitteesta mahdollisimman konkreettinen ja näkyvä, jotta se saavuttaisi mahdollisimman suuren joukon paikallisia, alueellisia, kansallisia ja EU:n tason valittuja edustajia sekä kaikki ne, jotka kokevat koheesiopolitiikan tuoman lisäarvon joka päivä.

Tästä syystä koheesioliittouma on keskipisteessä Euroopan parlamentin aluekehitysvaliokunnan ja alueiden komitean alueellisen yhteenkuuluvuuden valiokunnan kokouksessa 10. lokakuuta. Komission jäsenen Crețun sanoin on tärkeää viedä yhteinen viesti yleisten asioiden neuvostoon 15. marraskuuta, jotta voidaan lisätä niiden jäsenvaltioiden tietoisuutta asiasta, jotka tekevät Euroopan tulevaisuuden kannalta tärkeitä talousarviopäätöksiä.

Koheesioliittoumassa yhdistämme voimamme koheesiopolitiikan suojelemiseksi kaikkien eurooppalaisten eduksi. ■

LUE LISÄÄ

<http://cor.europa.eu/fi/Pages/home.aspx>

PANORAMA
ottaa mielellään
vastaan
puheenvuoronne!

Seitsemännen koheesiopolitiikkaa käsittelevän kertomuksen julkaisuajankohdan lähestyessä annamme tämän numeron Omin sanoin -osiossa paikallisella, alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla toimiville sidosryhmille suuremman osuuden vuoden 2020 jälkeistä koheesiopolitiikkaa käsittelevässä tärkeässä keskustelussa.

Panorama ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne, ja se saatetaan julkaista seuraavissa numeroissa. Tietoja määräajoista ja kirjoitusohjeita saa ottamalla meihin yhteyden. regio-panorama@ec.europa.eu

Koheesiopolitiikka vuoden 2020 jälkeen – moninaisten painopisteiden yhteensovittaminen

Portugali tukee voimakkaasti koheesiopolitiikan säilyttämistä vahvana. Riittäväillä resursseilla varmistetaan tärkeimpien tavoitteiden saavuttaminen, jotta jäsenvaltiot ja alueet voivat lähentyä Euroopan unionin kehitysstandardeja.

Pedro Marques
Suunnittelu- ja
infrastruktuuriministeri, Portugali

Tämä edellyttää vankan EU-rahoituksen säilyttämistä. Euroopan omien varojen hallintaan (Montin raportti huomioon ottaen) on etsittävä uusia ratkaisuja, joilla voidaan vastata brexitin vaikutuksiin ja tietysti rahoittaa uusia haasteita ja politiikkoja.

Koheesiopolitiikan pitää entistä vahvemmin keskittyä kilpailukykyyn tukemalla innovointia, osaamista ja työllisyyttä, jotka ovat todellisen lähentymisen ja kestävän yhteenkuuluvuuden avaintekijöitä.

Tätä lähestymistapaa on täydennettävä erityistyökaluilla, jotka tukevat koheesiomaiden lähentymistä. Lisäksi pitää keskittyä edelleen suunnitteluun ja tuloksiin.

Ennakoehdot pitää säilyttää, ja niitä pitää vahvistaa. Tarvittaessa on kehitettävä jälkiehtoja, joilla kannustetaan vähemmän kehittyneitä jäsenvaltioita lähentymään.

Samalla logiikalla olisi syvennettävä Euroopan komission ja jäsenvaltioiden välistä jaettua hallintoa ”luottamukseen perustuvilla sopimuksilla” ja byrokratiaa vähentäen. Sopimuksilla saavutettavien tulosten valossa voidaan vahvistaa kansallisten uudistusohjelmien ja rakennerahojen täytäntöönpanon välistä yhteyttä.

Tämä edellyttää yhteensovitetuja politiikkoja ja toimia, joilla tuetaan toisaalta kilpailukykyä ja sitä kautta lähentymistä ja työllisyyttä ja toisaalta parannetaan alueiden kilpailukykyä ja yhteenkuuluvuutta.

Ensinnäkin poliitikoissa pitäisi keskittyä seuraaviin asioihin: innovointi ja osaaminen, jotta taataan olosuhteet yritysten kilpailukykyyn parantamiseen ja uudistettuja innovointiin perustuvia strategioita tukevan tieteellisen ja teknologisen perus-

tan kehittämiseen, sekä pätevytyminen, koulutus ja työllisyys, joilla taataan tarvittavia taitoja omaavien henkilöstöressursien saatavuus talouden ja yhteiskunnan kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

Alueiden kilpailukykyä ja yhteenkuuluvuutta parantavissa politiikoissa ja toimissa pitäisi puolestaan keskittyä seuraaviin asioihin: (a) energia ja ilmastomuutos, energiariippuvuuden vähentämiseen kannustavien olosuhteiden takaaminen, (b) meritalous, sen strategisen potentiaalin vahvistaminen (meriraja mukaan lukien), (c) maailmanlaajuisten verkostojen ja markkinoiden välisten yhteyksien vahvistaminen, kaupunkialueiden kilpailukykyyn ja houkuttelevuuden sekä sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäminen sekä (d) harvaan rakennettuihin alueisiin ja rajat ylittäviin alueisiin keskittyminen rajat ylittävän yhteistyön ja alueiden kilpailukykyyn vahvistamiseksi hyödyntämällä alueiden luontaisia voimavaroja.

Tässä ovat lyhyesti sanottuna ne moninaiset painopisteet, joihin koheesiopolitiikassa on keskityttävä. Niiden avulla Euroopan taloudet voivat valmistautua vastaamaan globalisaation ja digitaalisen muutoksen tuomiin väistämättömiin rakenteellisiin muutoksiin. Samalla pitää pyrkiä jatkuvasti vähentämään alueiden välistä eriarvoisuutta. ■

Yksinkertaisempi koheesiopolitiikka kaikille vuoden 2020 jälkeen

Koheesiopolitiikka luo perustan jäsenvaltioiden sosioekonomisen kehityksen myönteisille muutoksille. Se on vähentänyt merkittävästi alueiden ja hallintotasojen välistä eriarvoisuutta. Lisäksi se on edistänyt merkittävästi EU:n kasvua. Koheesiopolitiikan puitteiden valmistelu seuraavalle (vuonna 2020 alkavalle) ohjelmakaudelle teettää paljon töitä tulevana kuukausina. Mihin siinä pitäisi keskittyä?

Koheesiopolitiikan toimenpiteiden tavoitteena on jäsenvaltioiden tarkkaan kohdennettu kehitys, alueiden kilpailukyvyyn vahvistaminen, EU:n todellinen lähentyminen sekä sisämarkkinoiden toteuttamisen tukeminen. Koheesiopolitiikka on EU:n tärkein investointipoliittinen, ja sen on säilyttävä vakaana ja vahvana välineenä, joka keskittyy tulevaisuuden aluekehitykseen.

Mielestäni tämän politiikan pitää perustua pitkän aikavälin strategiaan ja hallintoon kaikilla kolmella täytäntönnäköisellä tasolla – EU:n, jäsenvaltion ja alueen tasolla. Hyvä hallinto on investointeihin kannustavan ympäristön, varojen tehokkaan käytön ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen edellytys. Sen ansiosta voidaan myös joustavasti vastata ennakoimattomiin maailmanlaajuisiin ja eurooppalaisiin haasteisiin, jotka voivat vaikuttaa elämäämme EU:ssa.

Tarvitsemme sellaisia EU-välineitä, joiden tulokset jokainen kansalainen voi nähdä omassa elämässään. Meillä on nyt mahdollisuus tehdä koheesiopolitiikasta näkyvämpi ja selkeämpi kaikissa jäsenvaltioissa. EU:n eri tukiohjelmien parempi koordinaatio, täydentävien vaikutusten yhdistäminen ja synergioiden löytäminen ovat myös vuoden 2020 jälkeisen koheesiopolitiikan haasteita.

Karla Šlechtová
Aluekehitysministeri, Tšekin
tasavalta

Koheesiopolitiikan täytäntönnäköisyyden on tapahduttava verkostoituneesti yhdessä alueellisten kumppaneiden ja yritysten kanssa, ja yhteistyön on oltava niin horisontaalista kuin vertikaalista. Tšekin tasavallassa ministeriömme soveltaa täysimääräisesti avoimia kumppanuusmalleja, joissa sidosryhmillä on mahdollisuus keskustella koheesiopolitiikan tulevaisuudesta. Kannustamme myös käymään keskustelua monikansallisella tasolla, ja olemme valmiita johtamaan tällaisia keskusteluja, joilla luodaan perusta tuleville päätöksille.

Lopuksi toteaisin, että meidän pitäisi nyt korostaa koheesiopolitiikan tärkeyttä. Kaikkien jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä komission kanssa koheesiopolitiikan tulevan muodon määrittelyssä. Tässä on hyödynnettävä aikaisemmin opittua, ja luottamusta on vahvistettava kaikilla tasoilla. Yksinkertaisempi täytäntönnäköjärjestelmä, jossa hallinnollinen taakka on pienempi, on mahdollinen. Meidän on sitouduttava kehittämään sellainen järjestelmä. On myös tärkeää keskittyä jaettuun hallintoon, joka heijastelee yhteisiä sitoumuksia ja vahvistaa poliittista omistajuutta komission ja jäsenvaltioiden välillä. ■

Koheesiopolitiikan avulla voidaan kohdata uudet strategiset haasteet menestyksekkäästi

Koheesiopolitiikka on tuottoisin EU-tason väline, jolla voidaan saada aikaan kansalaisten vaatima todellinen strateginen muutos. Se voidaan saavuttaa ainoastaan varmistamalla rahoituksen riittävyys, suurempi kotimainen omistajuus ja sääntelyn merkittävä vähentyminen.

Dana Reizniece-Ozola
Valtiovarainministeri, Latvia

Suurelta osin koheesiopolitiikan rahoituksen ansiosta Baltian maat ovat onnistuneet parhaiden joukossa lähentymisessä. EU:hun liittymisen jälkeen Latvian asukaskohtainen BKT kasvoi EU:n keskimääräiseen arvoon verrattuna 47 prosentista (vuonna 2004) 65 prosenttiin (2016), mikä on olennaista edistystä. Euroopan rakenne- ja investointirahastoilla oli suuri merkitys kriisistä selviytymisessä, sillä vuosina 2008–2015 BKT kasvoi keskimäärin 1,3 prosenttia vuodessa.

Tähän saakka menestyneestä politiikasta huolimatta Latvialta kestäisi pitkään saavuttaa EU:n keskimääräinen BKT asukasta kohden. Nämä aikarajat eivät vastaa kansalaisten odotuksia ja aiheuttavat pettymyksiä sekä kasvavaa euroskeptisyyttä sekä vähemmän kehittyneillä että kehittyneillä alueilla.

Koheesiopolitiikan avulla voidaan kohdata onnistuneesti EU:n uudet strategiset haasteet. Tästä syystä olisi erittäin lyhytnäköistä horjuttaa koheesion merkitystä. Poliitiikan tulisi olla paremmin kohdistettua ja sitä tulisi käyttää sellaisten toimenpiteiden tukemiseen, joilla on todistettava vaikutus mahdolliseen kasvuun, lisääntyneeseen kilpailuun, tuottavuuteen ja taloudellisen muutoksen mahdollistamiseen.

Yksi koheesiopolitiikan onnistumisen tärkeimmistä tekijöistä Latviassa on se, että näiden varojen merkitys strategisten uudistusten tuojana havaittiin jo varhaisessa vaiheessa. Tämän vuoksi näen koheesiopolitiikan ja rakenteellisten uudistusten välisen yhteyden jatkuvan vahvana. Yhteyden tehostaminen edellyttää kuitenkin monenlaisia seikkoja.

Koheesiopolitiikkaa tulisi parantaa teemmällä siitä entistä strategisemmän välineen. Toteutusmekanismeja on arvioitava ja yksinkertaistettava merkittävästi, sillä tähän mennessä yksinkertaistamiseen tähtäävät ponnistelut eivät ole tuottaneet todellista tulosta. Nyt kuluvan ohjelma-kauden neljäntenä vuonna voimme nähdä vain vähän edistystä kentällä koko EU:ssa, koska kansallinen ja alueellinen hallinto yrittää yhä selviytyä kaikista byrokraattisista menettelyistä.

Luottamus on avaintekijä. Mikäli jokin maa tai alue on osoittanut yhä uudelleen kykenevänsä käyttämään varat tehokkaasti ja harkitusti, sille tulisi antaa mahdollisuus perustaa tehokkaat tarkastuskäytännöt ja toteuttaa omia strategisia valintoja koheesiopolitiikan täytäntöön panemiseksi parhaalla mahdollisella tavalla. ■

“Yksi koheesiopolitiikan onnistumisen tärkeimmistä tekijöistä Latviassa on se, että näiden varojen merkitys strategisten uudistusten tuojana havaittiin jo varhaisessa vaiheessa. Tämän vuoksi näen koheesiopolitiikan ja rakenteellisten uudistusten välisen yhteyden jatkuvan vahvana.”

Yhteisen koheesiopolitiikan puolesta

Kaikki alueet – vahvimmista heikoimpiin – kattava koheesiopolitiikka on ensisijaisen tärkeä Euroopan unionin menestykselle.

Euroopan alueet ovat Euroopan unionin selkäranka niin politiikan, talouden, yhteiskunnan kuin kulttuurin kannalta. Alueiden voimakas tukeminen myös vuoden 2020 jälkeen on siten ensisijaisen tärkeää Euroopan menestykselle. Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI) mahdollistavat konkreettisen vaikuttamisen ja investointien lisäämisen. Ne kannustavat yhteistyöhön ja varmistavat, että Euroopalla on merkitystä ja että se on lähellä kaikkia kansalaisia.

Beate Merk
Baijerin eurooppalaisten asioiden ja aluesuhteiden ministeri, Saksa

Baijeri on alusta saakka kehittänyt kansaansa ESIR-uudistuksen suhteen, joka tulee voimaan vuoden 2020 jälkeen. Suurin huolenaiheemme, jonka jaamme Euroopan muiden alueiden kanssa on, että ERI-tuki säilyisi riittävällä tasolla kaikille Euroopan alueille. Tuen säilyminen riittävällä tasolla on erityisen tärkeää

kehittyneemmille alueille, kuten Baijerille, jotta ne voisivat vahvan osamisensa kautta edelleen tuottaa hyötyä vähemmän kehittyneille naapureilleen lisäämällä kysyntää ja tuomalla lisäarvoa. Yhteinen eurooppalainen tukipolitiikka yhdistää Eurooppaa. Se ei jaa sitä ”lahjoittajiin” ja ”vastaanottajiin”.

Baijerin kaltaiset vahvat alueet ovat muutenkin kuin kukoistavia kaupunkeja. Esimerkiksi Tšekin tasavallan rajalla sijaitsevat kunnat kuuluvat rakenteellisesti heikompisiin alueisiin ja siten Euroopan aluekehitysrahaston painopistealueisiin.

EU:n aluepolitiikka on meille hyvin tärkeä, koska se vaikuttaa suoraan Baijerin ja muiden Euroopan alueiden asukkaisiin. Monet hankkeet Baijerissa voidaan panna täytäntöön ainoastaan EU-rahoituksen ansiosta. Toisin kuin lyhyen aikavälin kriisinhallintamekanismit ERI-rahastot tarjoavat pitkän aikavälin rahoitusta koko rahoituskaudelle niin, että rahoitus ja resurssit määritellään etukäteen. Tämä mahdollistaa pitkän tähtäimen suunnittelun ja taloudellisen varmuuden. Se auttaa myös edistämään tärkeitä Euroopan laajuisia tavoitteita, jotka eivät välttämättä tuota ”pikavoittoa”. Sen sijaan ne edellyttävät pidempää poliittista vakautta. Pidemmän aikavälin kestäviä ja tukeen perustuvia ERI-rahastoja ei pidä korvata valikoivilla lyhyen aikavälin rahoitusvälineillä. Niiden strateginen, yhteinen ja tuloslähtöinen hankerahoitusrakenne pitäisi säilyttää.

Euroopan mottona pitää olla vuoden 2020 jälkeen ”siltojen, ei muurien rakentaminen”. Kaikkien osapuolten on työskenneltävä yhdessä ilman, että aiheutetaan tarpeetonta jakautumista. Tämä edellyttää entistä vahvempaa rajat ylittävää yhteistyötä. Interreg-ohjelmilla on ollut kiistaton vaikutus Euroopan yhden-

tymiselle. Yhteistyö naapureiden kanssa osoittaa paikallisille asukkaille selkeästi vakaan Euroopan tuoman lisäarvon. Menneisyyden raja-alueet ovat nyt tulevaisuuden kohtaamispaikkoja.

Myös uusia poliittisia lähestymistapoja, kuten makroaluestrategioita, pitää vahvistaa sekä luoda lisäsynergioita ylikansallisilla EU-ohjelmilla. EU:n Alppien aluetta koskevan strategian (EUSALP) tämänhetkisenä puheenjohtajana Baijeri on sitoutunut vahvistamaan makroaluestrategioita vuoden 2020 jälkeen. Se on myös vahvasti sitoutunut vähentämään rahoituspolitiikan byrokraattista taakkaa ja siten vahvistamaan alueiden itsenäisyyttä ja varmistamaan, että aluetuki säilyttää lisäarvonsa.

EU:n koheesiopolitiikka on aito solidaarisuuden osoitus – vahvemmat tukevat heikompia. Me Baijerissa ymmärrämme tämän ja annamme sille arvoa. Meitäkin kohtaan on osoitettu solidaarisuutta matkallamme maatalousosavaltiosta innovoinnin kehdoiksi. Tänä päivänä baijerilaiset yritykset tekevät yhteistyötä eri puolilla Eurooppaa toimivien kumppaneiden kanssa. Strategisen eurooppalaisen aluepolitiikan soveltamisalaan kuuluvat siten kaikki Euroopan alueet, myös kehittyneemmät alueet. Tämä on ainoa tapa vahvistaa sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta jäsenvaltioiden sisällä ja välillä sekä tukea samalla kaikkien alueiden talouskehitystä. Jos onnistumme toimimaan näin ja alueiden asukkaat voivat konkreettisesti kokea eurooppalaisen yhteistyön tuomat edut, myös kansalaisten luottamus EU:ta kohtaan nousee uudelle tasolle. ■

Alueiden osallistaminen ja yhteisvastuun säilyttäminen

Koheesiopolitiikan tehokkaita prosesseja, kuten älykkäitä erikoistumisstrategioita ja kaupunkialueita koskevaa toimintaohjelmaa, on vahvistettava vuoden 2020 jälkeen.

Sonja Palhus, Varsinais-Suomen liiton kansainvälisten asioiden päällikkö, Suomi

Tänä päivänä Lounais-Suomen alueella menee hyvin. Näin ei aina ole ollut, mutta talouden kasvu saa hitaasti

jalansijaa meri- ja valmistusteollisuuteen tehtyjen lisääntyvien investointien ansiosta. Tämän positiivisen kehityksen ohella kasvu tuo alueelle myös uudenlaisia haasteita, minkä vuoksi rahoitusvälineet ja vakaa pohja kasvulle on varmistettava.

Alueen sijainti Itämeren sydämessä on luonnollinen ympäristö Lounais-Suomen toimijoille osallistua ja toteuttaa Euroopan unionin Itämeren alueen strategiaa (EUS-BSR). Tämä makroalueellinen strategia on antanut merkittävän kehityksen rajat ylittävälle yhteistyölle, sillä merirajat ovat aina olleet tärkeässä asemassa alueella.

Varsinais-Suomen liitto on ainoa Inter-regin hallintoviranomainen Suomessa (Central Baltic -ohjelma) ja pystyy siten havaitsemaan suoraan aktiivisen ja tuloshakuisen rajat ylittävän yhteistyön lisäarvon. Koheesiorahaston tuen turvin toteutettu yhteistyö jaettujen haasteiden ja vahvuuksien hyväksi tuo alueelle uusia ideoita ja ratkaisuja sekä saa vahvaa tukea myös tulevaisuudessa.

Vuoden 2020 jälkeinen koheesiopolitiikka lisää alueelliseen kehitykseen kohdistuvia

odotuksia. Seuraavan sukupolven euroopalaiselle koheesiopolitiikalle on suuri tarve, mutta uudistus ei saa rajoittua tekniseksi harjoitukseksi. Sen on otettava systemaattisempi lähestymistapa kohti kestävästä alueellista taloutta sekä sosiaalista ja ympäristöön liittyvää kehitystä.

Temaattisen keskittymisen ohella tulisi muistaa myös ketteryys ja joustavuus. Alueiden näkemysten toimeenpaneminen ja tarvittavien toimien ymmärtäminen edellyttää prosessien yksinkertaistamista ja joustavuutta. Joustavuutta on lisättävä antamalla komissiolle tai jäsenmaille mahdollisuutta perua alueelle suunnattuja varoja.

Kaikkien alueiden osallistaminen ja yhteisvastuu on säilytettävä unohtamatta koheesiopolitiikan ydintä. ■

Koheesiopolitiikka on tärkeä EU:n yhteisvastuun väline

Koheesiopolitiikalla on oltava näkyvä rooli – myös taloudellisessa mielessä – kaikilla Euroopan unionin alueilla, erityisesti EU:lle lisäarvoa tuovissa tukitoimissa.

Erityisesti epäsuotuisammilla alueilla koheesiopolitiikka on investointien pääasiallinen rahoituslähde. Se antaa kuitenkin vahvan sysäyksen taloudelliselle kehitykselle ja innovaatiolle myös kehittyneillä alueilla.

Tähän mennessä koheesiopolitiikka on keskittynyt Kärntenissä T&K-toimintaan ja innovaatioon. Lisäksi erityisesti kehittyneillä alueilla tulisi noudattaa temaattisen keskittymisen lähestymistapaa, jotta uusiin haasteisiin pystyttäisiin reagoimaan.

Koheesiopolitiikkaa on kuitenkin uudistettava, jos sen halutaan olevan menestyksenkäs yhteisvastuun väline. Tämä koskee etenkin alueita, joilla ERI-rahastot muodostavat suhteellisen pienen osuuden alueellisesta ja taloudellisesta kehityksestä.

Välttämättömän uudistuksen tulisi saada aikaan todellista suhteellisuutta, ja sen olisi noudatettava toissijaisuuden periaatetta. Lisäksi todellinen yksinkertaistaminen on käynnistettävä laaja-alaisesti ja yhdenmukaistettava muiden politiikan alojen kanssa (esimerkiksi Horisontti 2020 -ohjelma).

Kärntenille, joka on tyypillinen raja-alue, on myös erittäin tärkeää, että eurooppalaista alueellista yhteistyötä (Interreg) jatketaan kaikilla kolmella ulottuvuudella (rajat ylittävä, ylikansallinen ja alueiden välinen). Tämä todellinen eurooppalaisen integraation ja yhteistyön väline on usein

Armin Schabus
EU:n ohjelmakoordinaattori
Kärntenin aluehallintovirasto,
Itävalta

ainoa vaihtoehto – etenkin pienille alueille – löytää oikeat ratkaisut uusiin haasteisiin.

Lisäarvon kannalta makroalueelliset strategiat (EUSALP, EUSDR) tulisi myös nähdä tärkeinä yhteistyön ja strategisen

poliittisen verkottumisen välineinä. Integroitua lähestymistapaa pitäisi helpottaa kehittämällä strategisia päämääriä alueellisten haasteiden pohjalta.

Tähän kuuluu paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin liittyvän lähestymistavan jatkaminen (ja yksinkertaistaminen). Kärnten aloitti vuosien 2014–2020 ohjelmakauden toteuttamalla paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin liittyvän lähestymistavan Interregin Italia-Itävalta-ohjelmassa kunnianhimoisena rajat ylittävänä aluekehityksen pilot-tihankkeena ja laajentamalla LEADER-lähestymistapaa. Kärntenissä pyydetään, että paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden väline pysyy saatavilla vuoden 2020 jälkeen. ■

Vahvan koheesiopolitiikan merkitys

Eurooppaa koetellaan nyt monin tavoin mukaan lukien koheesiopolitiikka, jota parhaillaan kyseenalaistetaan

Samalla kun keskusteluja käydään Eurooppa-neuvostossa ja komissiossa, kaupunkien ja alueiden kanta on selkeä. Meidän mielestämme koheesiopolitiikan pitäisi pysyä yhtenä EU:n tärkeimmistä politiikoista, mutta sitä tulisi myös vahvistaa.

Miksi koheesiopolitiikkaa pitäisi puolustaa? Koska se osoittaa ihmisille, että EU huolehtii heistä. Pelkästään Italiassa vuosina 2007–2013 koheesiopolitiikalla luotiin yli 60 000 työpaikkaa.

Tämä on vain yksi esimerkki, joka osoittaa koheesiopolitiikan tuovan muutoksia Euroopan alueille.

Tästä syystä Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressi (CEMR) kannattaa turvattua budjettia, joka antaa varakkaille ja huonommassa asemassa oleville alueille mahdollisuuden pystyä reagoimaan tärkeimpiin haasteisiin, kuten maahanmuuttoon ja ilmastomuutokseen.

Koheesiopolitiikan säilyttäminen entisellään ei kuitenkaan riitä, vaan varojen saatavuutta tulisi helpottaa siten, että myös heikommassa asemassa olevat alueet voivat hyötyä niistä.

Olenneisinta on, että koheesiopolitiikka on suunniteltava yhteistyössä eurooppa-

Stefano Bonaccini
Emilia-Romagnan puheenjohtaja
ja kunta- ja aluehallintokongressin
puheenjohtaja (CEMR)

laisten alueiden kanssa. Tämän saavuttamiseksi kaikki paikallis- ja aluehallinnot, niiden edustamat yhdistykset ja muut sidosryhmät on otettava mukaan paikan päällä käytävään keskusteluun. Keskusteluissa tulisi käsitellä etenkin nykyisen koheesiopolitiikan vaikutusta, sen tuomaa lisäarvoa ja käytössä olevia keinoja sen parantamiseksi.

Nämä keskustelut osuisivat ihanteelliseen ajankohtaan Euroopan tulevaisuutta käsitteleviin pohdintoihin nähden. Olemme hiljattain hyväksyneet kannan, jossa esitellään paikallinen ja alueellinen näkemys Euroopasta vuosiksi eteenpäin. Kunta- ja aluehallintokongressin puheenjohtajana vetoan EU:n toimielimiin, että ne kävisivät rakentavaa keskustelua

paikallishallintojen kanssa. Vetoan myös paikallishallintoihin, että ne käsittelevät näissä keskusteluissa ideoita ja ehdotuksia siitä, kuinka EU pystyisi vastaamaan paikallisiin tarpeisiin paremmin. ■

Yritysten innovaatio ja strateginen ohjelmasuunnittelu

Koheesiopolitiikka on perinteisesti ollut tehokas väline ja merkittävä rahoituslähde kilpailukyvn, innovaatioiden ja sosiaalisen koheesion suurimpiin haasteisiin, joihin Euroopan alueilla on tartuttava.

Massimo Sabatini
Aluepolitiikan ja alueellisen
yhteenkuuluvuuden johtaja,
Confindustria, Italia

Koheesiopolitiikka pystyy tukemaan alueita niiden vaatimusten ja potentiaalin mukaisesti. Vuoden 2020 jälkeen haasteet lisääntyvät, ja siksi on olennaisen tärkeää, että Euroopan unioni säilyttää ja vahvistaa tärkeintä käytettävissä olevaa välinettä julkisten ja yksityisten investointien lisäämiseksi, alueiden tasapainoisen kasvun takaamiseksi ja hajanaisuuden vähentämiseksi.

Confindustria pitää tätä politiikkaa ratkaisevana laajemman eurooppalaisen rauhahan ja taloudellisen kasvun rakentamisessa sekä erityisesti eurooppalaisen teollisuuden kilpailun haasteiden ratkaisemisessa. Tulevaisuuden koheesiopolitiikasta on löydettävä asianmukaiset resurssit ja välineet vastaamiseksi niin sanottuun neljänteen teolliseen vallanku-

mukseen, jonka muodostavat tuotannon, tieteellisen ja teknologisen tutkimuksen, tuotantomenetelmien digitalisaation ja taitojen kehittymisen innovaatio. Sen on laajennettava myös esimerkiksi Horisontti 2020 -ohjelman avulla tehtyjä kokeiluja yhä suurempaan määrään yrityksiä.

Eurooppalaisten alueiden välinen yhteistyö täydentävillä erikoistumisaloilla voi saada aikaan tasapainoisempaa kilpailun kasvua, samalla kun tukien ja lainojen

välisellä oikealla suhteella edistetään pk-yritysten investointeja ja yhdistämistä. Vastaavalla tavalla tulevaisuuden koheesiopolitiikka pystyy tukemaan yritysten suotuisampia tuotannon viitekehityksiä, ohjaamaan julkishallintoa lähemmäksi yritysten tarpeita ja edistämään kehitystä koskevia julkisia toimia yleisillä parannuksilla, kuten esimerkiksi ennakoehdoilla, jotka säilytetään ja joista tulee yhä keskittyneempiä.

Kaikkia näitä toimia varten tarvitaan uudistettua ja yksinkertaistettua politiikkaa, tehostetumpaa keskittymistä yhä harvemmalle painopistealueelle ja mitattavissa olevia tuloksia, jotta alueet voitaisiin valita yksitellen yhteisestä valikosta toissijaisuuden periaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaisi täytäntöönpanon ja valvonnan siirtämistä lähem-

mäs kansallista ja alueellista tasoa, jolloin pystytään keskittymään Euroopan unionin strategiaa ja strategista ohjelmasuunnittelua koskeviin toimiin.

Kaikki tämä edellyttää suurta luottamusta osallistuvien instituutioiden välillä sekä tehokasta ja asiantuntevaa kumppanuutta, jonka avulla saadaan sääntö-

jen laatimisvaiheessa tietoa siitä, kuinka yksinkertaistaminen toteutetaan tärkeimpien edunsaajien eli yritysten näkökulmasta katsottuna. ■

Koheesiopolitiikka voi auttaa Eurooppaa asumisen haasteissa

Kohtuuhintaisten asuntojen puute ja tästä aiheutuva syrjäytyminen on yksi kaupunkien, alueiden ja yhteiskuntien suurimmista haasteista, mistä johtuen sosiaaliseen asuntotarjontaan investoimisella on suuri yhteiskunnallinen vaikutus.

Puutteelliset asumisolot maksavat talouksillemme 195 miljardia euroa vuosittain (Eurofound) ja vuonna 2016 nähtiin suurin rahoituskriisin jälkeinen hinnannousu (Eurostat). Tämän politiikan epäonnistumisen inhimillistä ja taloudellista hintaa ja liiallista luottamusta markkinoihin on yhä vaikeampi sivuuttaa. EU:n koheesiopolitiikan avulla voitaisiin tehdä enemmän tämän haasteen ratkaisemiseksi käyttämällä innovatiivisia ja vakiintuneita lähestymistapoja, jotka toimivat.

Oli puhe sitten mistä tahansa yhteiskunnallisesta haasteesta, korkealaatuisen ja kohtuuhintaisen asumisen merkitys nou-

see aina esiin keskusteluissa. Asumisolosuhteet määrittävät henkilön elämän, sillä tämä monitahoinen hyödyke on yhteydessä terveyteen, talouteen ja energiavarmuuteen, liikenneyhteyksiin, koulutukseen ja työllisyyteen. Ne vaikuttavat myös asuinalueiden profiiliin ja suoraan sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen.

Julkisen, osuuskuntatoiminnan ja sosiaalisten asuntojen tarjoajien Euroopan laajuisen ryhmän edustajana Housing Europe (www.housingeurope.eu) yhdessä Kansainvälisen vuokralaisten liiton ja Delphisin kanssa ovat koonneet Euroopan vastuullisen asumisen palkintojen (www.responsiblehousing.eu) yhteydessä tietokannan keinoista, joilla nämä yhdistykset esittelevät sitoumustaan sosiaalisesti innovatiivisia ratkaisuja tukeviin arvoihin. Samanaikaisesti ne korostavat sosiaalisia alueellisia vaikutuksia, jotka koskevat ympäristön kestävyyttä, hyvää hallintoa ja oikeudenmukaisia suhteita sidosryhmiin sekä vastuullista henkilöstöjohtamista.

EU:n kaupunkiagendan asumisen kumppanuusorganisaatio, jonka kanssa Housing Europe toimii, on ryhtynyt ensim-

Sorcha Edwards
pääsihteeri,
Housing Europe

mäisiin kohtuuhintaiseen asumiseen tähtääviin toimiin. Toimet käsittävät monenlaisia ratkaisuja, joita toteutetaan kaikkialla Euroopassa asumisen haasteiden ratkaisemiseksi kohtuuhintaisella tavalla nyt ja pitkällä aikavälillä kaupunkien, rakentajien ja päätöksentekijöiden näkökulmasta tarkasteltuna.

Tulevina vuosina on tärkeää, että koheesiopolitiikalla tuetaan edelleen näitä positiivisia kokemuksia ja edistetään vastuullista eurooppalaista asumispolitiikkaa, josta on hyötyä kaikille kansalaisille. Tämän saavuttamiseksi rahoituksen saatavuus on olennaisen tärkeää kentän toimijoille. Mahdollisuus yhdistellä tukia ja lainoja (rakennerahastot, EIP:n lainat, Euroopan strategisten investointien rahasto jne.) on välttämätöntä. ■

Älykkäämpää kasvua Euroopan alueille innovoimalla

Globalisaatio, automaatio, uudet teknologiat ja vähähiiliseen talouteen siirtyminen vaikuttavat työllisyyteen, teollisuudenaloihin, liiketoimintamalleihin ja siihen, miten talous ja yhteiskunta määritellään.

Euroopassa puhaltavat muutoksen tuulet. Globalisaatio, automaatio, vähähiiliseen talouteen siirtyminen sekä nousevat ja digitaaliset teknologiat vaikuttavat työllisyyteen, teollisuudenaloihin, liiketoimintamalleihin ja ylipäätään talouteen ja yhteiskuntaan.

EU:n alueiden tulevaisuuden haasteena on varmistaa maailmanlaajuinen kilpailukyky, kun vastassa ovat edistyksellisimmät ja nousevat talousmahdit. Alueet ovat entistä enemmän osa globalisoitunutta maailmaa. Niiden on löydettävä tapoja parantaa sopeutumiskykyä ja kilpailukykyä ryhtymällä konkreettisiin toimiin sekä EU:n tasolla että kansallisella ja paikallisella tasolla. Samalla pitää varmistaa globalisaation etujen jakautuminen tasaisesti.

Monet Euroopan alueet ovat hyvissä asemissa hyödyntämään globalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Komission pohdinta-asiakirjassa globalisaatiosta kuitenkin painotettiin, että kuilu joidenkin EU:n edistyneiden alueiden ja toisten heikompien alueiden kilpailukyvyssä ja innovoinnissa kasvaa.

Haavoittuvassa asemassa olevia alueita on edelleen ympäri Eurooppaa Etelä-, Keski- ja Itä-Euroopassa. Innovointi on todettu

yhdeksi tärkeimmistä talouskasvua ja työllisyyttä edistävästä tekijöistä. Näiden alueiden innovointipotentiaalin tunnistaminen ja paikallisten vahvuuksien tukemiseen keskittyminen, kehityskuilujen kurominen umpeen ja kilpailukyvyyn edistäminen voivat auttaa vastaamaan globalisaation haasteisiin.

Älykkäät erikoistumisstrategiat muokkaavat Euroopan kasvua

EU auttaa toteuttamalla kaikilla alueilla älykästä erikoistumista. Älykäs erikoistuminen avaa uusia mahdollisuuksia yhteisiä painopistealueita koskevalle alueiden väliselle yhteistyölle, jossa voidaan vastavuoroisesti täydentää vahvuuksia ja muokata Euroopan kasvu- ja integraatiomallia.

Tähän mennessä on kehitetty yli 120 älykästä erikoistumisstrategiaa, joihin on kohdennettu yli 65 miljardia euroa kansallista ja EU:n rahoitusta (mukaan lukien yli 40 miljardia euroa Euroopan aluekehitysrahastosta). Arvioiden mukaan rahoituksen avulla 15 000 yritystä voi tuoda markkinoille uusia tuotteita, 140 000 startup-yritystä saa tukea ja 350 000 uutta työpaikkaa syntyy vuoteen 2020 mennessä.

Älykäs erikoistuminen tarjoaa uuden tavan työskennellä yhdessä yhteistyön ja innovoinnin kautta. Se auttaa alueita ja teollisuutta hyödyntämään paikallisia ratkaisuja, parantamaan kilpailukykyä ja maksimoimaan kasvupotentiaalia mittakaavaetujen kautta sekä luomaan samalla Euroopan kansalaisten odotusten mukaisesti vaurautta ja työpaikkoja.

“Globalisaatiolla ja uusien teknologioiden vaikutuksella yhteiskuntaan ja työllisyyteen on merkittäviä seurauksia eurooppalaisten jokapäiväisessä elämässä kaikilla alueilla, kaikissa kaupungeissa ja maaseudulla. Älykkäät erikoistumisstrategiat auttavat alueita pitämään puolensa sekä kehittämään omia voimavarojaan ja auttamaan alueensa yrityksiä, erityisesti teollisuudessa, pääsemään globaaleihin toimitusketjuihin.”

Jean-Claude Juncker, Euroopan komission puheenjohtaja

Neljä haastetta innovointiin perustuvan kasvun edistämiseksi EU:n alueilla

Tiedonannossaan ”Innovoinnin tehostaminen Euroopan alueilla: Sopeutumiskykyistä, osallistavaa ja kestävä kasvua¹ koskevat strategiat komissio sitoutuu edistämään innovointiin perustuvaa kasvua ja auttamaan alueita hyödyntämään teknologian muutoksen ja teollisuuden nykyaikaistamisen tarjoamia mahdollisuuksia. Komissio on tunnistanut alueellisen innovoinnin neljä suurinta haastetta sekä joitain pilottihankkeita niihin vastaamiseksi. Hankkeet käynnistetään vuoden 2017 loppuun mennessä, ja niiden tarkoituksena on kannustaa lisäämään investointeja alueiden välisiin innovointihankkeisiin ja helpottaa teollisuuden nykyaikaistamista vähemmän kehittyneillä alueilla.

1. Innovointikapasiteetin vahvistaminen vähemmän kehittyneillä alueilla

Teollisuuden muutoksen vaikutusten kohteina olevat alueet kohtaavat monia erityishaasteita ja esteitä, jotka liittyvät erityisesti tutkimus- ja innovointi-infrastruktuurien pirstoutuneisuuteen ja kestävyteen, tarvittavan osaamisen puutteeseen sekä teollisuuden tuotannon vähenemiseen. Alueita autetaan monilla EU-aloitteilla ja rahoitusjärjestelmillä tukemaan laajajohjaista innovointia ja osallistumaan enemmän EU:n tutkimus- ja innovaatorahastoihin. Näitä ovat muun muassa: TAIEX Peer 2 Peer -väline, älykkään erikoistumisen foorumit, Horisontti 2020 -ohjelman ryhmätyö ja twinning-toiminta, huippuosamisen portaikko ja jälkeen jääneitä alueita koskeva hanke. Pilottihankkeiden avulla komissio helpottaa olemassa olevien EU-välineiden yhdistettyä käyttöä, vauhdittaa innovaatioiden käyttöönottoa ja poistaa investoinnin esteitä.

2. Yhteistyön lisääminen alueiden välisissä innovointi-investoinneissa

Älykkäät erikoistumisstrategiat sekä alueiden välinen ja makroalueellinen yhteistyö voivat auttaa alueita hyödyntämään olemassa olevaa täydentävyyttä ja rakentamaan EU:n laajuisia

arvoketjuja edistämällä yksityisen ja julkisen sektorin investointien yhteensovittamista ja eurooppalaisten innovointihankkeiden markkinoille saattamista. Pilottihankkeet auttavat tunnistamaan alueiden välisissä kumppanuuksissa konkreettisia liiketoimintahankkeita ja investointimahdollisuuksia.

3. Tutkimus- ja innovointijärjestelmien uudistamisen jatkaminen alueilla

Rakenneuudistukset, parempi sääntely ja institutionaaliset puitteet ovat ensisijaisen tärkeitä kilpailukykyyn parantamiseksi ja innovointistrategioiden varmistamiseksi. Komissio tehostaa toimiaan jäsenvaltioiden kannustamiseksi, jotta ne hyödyntäisivät täysimääräisesti EU-tukea uudistusten suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Tämä onnistuu jäsenvaltioiden pyynnöstä toimivalla rakenneuudistusten tukipalvelulla² ja Horisontti 2020 -ohjelmaan kuuluvalla toimintapolitiikan tukijärjestelyllä³. Lopuksi komissio kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan vuoropuhelua kaikkien asianomaisten sidosryhmien kanssa eurooppalaista ohjausjaksoa koskevan prosessin aikana.

4. Synergioiden ja täydentävyyden hyödyntäminen EU:n politiikkojen ja välineiden välillä

Nykyään on huomattava määrä alueellisia, kansallisia ja EU:n ohjelmia ja välineitä⁴, joilla edistetään innovointia, kasvua ja työllisyyttä tai alueiden välistä yhteistyötä. Komissio auttaa kansallisia ja alueellisia viranomaisia yhdistämään niitä paremmin ja tunnistamaan mahdollisia julkisiin hankintoihin ja valtiontukeen liittyviä synergioita.

LUE LISÄÄ

<http://bit.ly/2yAC909>

<http://bit.ly/2xtHj0D>

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/>

1) COM(2017) 376 final

2) https://ec.europa.eu/info/departments/structural-reform-support-service_en

3) <http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/tags/policy-support-facility/>

4) Yhteiset teknologia-aloitteet, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet, Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti, Erasmus+-ohjelmien alaiset osaamisyhteeniittymät, eurooppalaisten klusterien strategiset kumppanuudet, Yritys-Eurooppa-verkosto, eurooppalaiset innovaatiokumppanuudet, Euroopan alueiden startup-verkosto (Start Up Regions Network) ja Interreg-ohjelmat jne.

VAHVANA JA YHTENÄISENÄ BELGIASSA

Vuonna 1994 Brysseliin sijoittunut yliopisto Université Libre de Bruxelles (ULB) otti suuren riskin ja perusti Belgian Charleroihin biotekniikan keskuksen. Euroopalta ja Vallonialta saadun tuen ansiosta perustettiin molekyyli lääketieteen instituutti (IBMM) vuonna 1999.

ULB:n tavoitteena oli luoda biopuisto sekä akateemiseksi tutkimuskeskukseksi että taloudellisen kasvun veturiksi aiemmin terästeollisuuden lippulaivana tunnettuun Charleroin kaupunkiin, joka oli täydellisen teollisen muutoksen kohteena.

Tämä riski kannatti ottaa. Nykyään Charleroi Biopark yhdistää yli 1 100 ihmistä seuraavilta tahoilta:

- › neljä tutkimusinstituuttia: IBMM, lääketieteellisen immunologian instituutti, mikroskopian ja molekyyllärisen kuvantamisen keskus sekä kasvibiologian tutkimuslaboratorio
- › I-Tech-Incubator, joka vastaa yrityksen kasvun luomisesta, edistämisestä ja tukemisesta
- › HeLSci-koulutuskeskus, joka auttaa yrityksiä kasvamaan kehittämällä erityisiä koulutusohjelmia
- › yli 47 yritystä, joista useat ovat kansainvälisiä.

Mikroskopian ja molekyyllärisen kuvantamisen keskus

Tämän kehityksen on mahdollistanut tutkimustoimintaa, koulutusta, teknologian siirtoa ja teollista kehitystä koskeva yhteistyö Bioparkin tasolla. Myös älykäs erikoistumisstrategia on otettu käyttöön kehityksen edistämiseksi immunologiassa, kuvantamisessa ja soluterapiassa.

Muita määrittäviä tekijöitä ovat poliittisten elinten halu tukea alan kasvua, merkittävien alan toimijoiden, kuten GSK Vaccines tai UCB, sijainti Valloniassa ja julkisten sekä yksityisten sijoittajaverkostojen perustaminen. Bioparkissa toimivat yritykset ovat onnistuneet saamaan yli 650 miljoonaa euroa yksityisiä investointeja.

Ilman ULB:n, EU:n ja Vallonian tekemiä alkuinvestointeja Bioparkia ei olisi olemassa. Sen jatkuva menestys johtuu kuitenkin selkeästä strategiasta sekä kansallisten, alueellisten ja paikallisten poliitikkojen mukauttamisesta ja julkisten sekä yksityisten toimijoiden lähentymisestä. Belgian mottona on: yhtenäisyys on voimaa!

Dominique Demonté

BIOPARKin johtaja Charleroi Etelä-Bryssel, Belgia

INVESTOINTI RUOTSIN TULEVAISUUTEEN

Ruotsissa sijaitsevan Länsi-Götanmaan alue on yksi Euroopan innovaation johtajista. Maan toiseksi laajimmalla alueella on monia suuria teollisuuden toimijoita, kuten Volvo Cars, Volvo Group, SKF ja Astra Zeneca. Alueella on keskitytty

tutkimukseen ja innovaatioon, ja tutkimukseen ja kehitykseen panostetaan keskimääräistä enemmän. Alueella on myös viisi tunnettua yliopistoa. Teollisuus on alueellisen talouden ydin ja alueella testataan monia uusia kestäviä teknologioita.

Älykäs erikoistuminen on osa kokonaiskasvua ja Länsi-Götanmaa 2020 -kehitysstrategiaa. Strategiassa asetetaan etusijalle 13 alaa, joista painotetaan kuutta eri vahvuus- aluetta: biotieteet, kuljetus, vihreä kemia, materiaalit, tekstiilit ja meriala. Aihepiirikohtaisten ohjelmien puitteissa Länsi-Götanmaan alue investoi voimakkaasti näiden alojen innovaatioon ja kehitykseen ja keskittyy pitkäkestoisten rakenteiden luomiseen yhteistyötä, testaamista ja demonstrointia varten. Monet näistä rakenteista sijaitsevat kuudessa alueen tiedepuistossa.

Vastaavanlaiset investoinnit ovat myötävaikuttaneet alueen valmistautuessa taloudelliseen muutokseen. Vanhemmat ja

Volvo 7900 Electric Hybrid

vanhanaikaiset alat, kuten tekstiiliala, ovat onnistuneet muuntautumaan ja pysymään kilpailukykyisinä osaamistaloudessa.

Tekstiilituotanto on ollut teollisen kehityksen perusta monessa Euroopan maassa, mukaan lukien Ruotsi. Talouskriisin jatkuessa Ruotsista hävisi runsaasti työpaikkoja, kun tuotanto siirtyi ulkomaille. Tästä huolimatta tekstiiliteollisuus ei ole koskaan kadonnut kokonaan Boråsin kaupungista, joka on Länsi-Götanmaan tekstiilituotannon keskus. Alueen yritykset työllistävät kaksi kolmannesta Ruotsin tekstiilialan työntekijöistä. Edullisia t-paitoja myyvien yritysten kanssa kilpailemisen sijaan Boråsin innovatiiviset yritykset keskittyvät erikoistuotteisiin.

Länsi-Götanmaa on myös Ruotsin kestävä liikenteen T&K-toiminnan merkittävin keskus ja työllistää lähes puolet maan autoteollisuusalan työntekijöistä. Automaatio, sähköistäminen ja ajoneuvojen TVT ovat teollisuudenalan kilpailukykyisiä sektoreita. Tällä hetkellä alueella on meneillään

useita suuria esittelyhankkeita, muun muassa ElectriCity, jossa testataan Volvon sähköbussuja aidossa ympäristössä osana kaupungin joukkoliikennettä.

Esimerkinä synergioista älykkääseen erikoistumisstrategiaan liittyvien varojen välillä on Asta Zero, joka on ainutlaatuinen vuodesta 2014 toiminut liikenteen ja ajoneuvojen turvallisuuteen keskittynyt testauslaitos. Tämä investointi oli peräisin alueellisesta ja kansallisesta rahoituksesta, jota täydennettiin Euroopan aluekehitysrahaston myöntämällä varoilla. Autoteollisuuden edustajat allekirjoittivat ainutlaatuisen sopimuksen, jossa luvattiin käyttää laitosta ja maksaa korvausta sen käytöstä usean vuoden ajalta.

Hanna Blomdahl

Vanhempi toimihenkilö, T&K-yksikkö, Länsi-Götanmaan alue, Ruotsi

RIS3 TYÖSSÄÄN KOILLIS-ROMANIASSA

Olipa kyseessä lapsen kouluttaminen, kahden yhteisön välille rakennettava silta tai hengenpelastus huipputeknologialla varustetussa sairaalassa, me lisäämme luottamusta inhimilliseen edistykseen alueellisen suunnittelun ja EU:n rakennerahastojen hallitsemisen keinoin. Tämä on osa tehtäväämme, mutta se, kuinka pääsemme päämääräämme ja miten toteutamme sen, riippuu motivaatiostamme.

Älykäs erikoistuminen on äärimmäisen tärkeää eurooppalaisille. S3:lla on mahdollisuus tehdä huomattavia muutoksia Euroopan talouteen muovaamalla koko maanosan dynamiikka uudelleen. Euroopan talous on ennennäkemättömässä muutoksessa. Oma alueemme, Koillis-Romania, ei ole poikkeus.

Monia parannuksia alueella on saatu aikaan rakennerahastoilla, jotka ovat mahdollistaneet kansalaisten puhtaan veden saannin, kohentaneet julkisia palveluja sekä luoneet parempia työpaikkoja ja yhteyksiä uuden infrastruktuurin avulla. Suurin

osa julkisista investoinneista on keskitetty näihin kohteisiin ja elämänlaatu on parantunut jatkuvasti rahoituksen ansiosta.

Koillis-Romanian S3 on suunnittelussa ja ohjelmoinnissa käytettävä osallistava työkalu, jolla ratkaistaan yhteiskunnallisia haasteita yhdessä ja edistetään yhteistyötä quadruple helix -lähestymistavan puitteissa, ainoana tavoitteena kehityksen ja hyvinvoinnin luominen. Innovaattoreiden uusi sukupolvi, start-up-yritykset ja kansainväliset yksityisen sektorin toimijat mahdollistavat älykkään erikoistumisen aloilla, kuten maatalouselintarvike- ja tekstiiliteollisuus sekä uudet materiaalit, IT&C, terve elämä ja ikääntyminen, biotekniikka ja ympäristö.

S3:n asialle omistautumisen ja ahkeran työn avulla on luotu 129 valmisteilla olevaa hanketta, jotka muokkaavat alueemme uudelleen, mikäli hankkeet toteutetaan vuoteen 2023 mennessä. 65 hankkeen tavoitteena on kehittää keskeisiä innovatiivisia osaamisalueita, luoda arvo yritysten tutkimustuloksille ja saada suurhankkeiden rahoitusta. Alueellisen toimenpideohjelman myöntämällä 36,15 miljoonalla eurolla tuetaan 36 ehdotusta, jotka tähtäävät teknologian siirtopalveluiden kehittämiseen. Ennennäkemättömien ponnistelujen ansiosta hallintoviranomainen ja aluekehitysvirastot ovat luoneet alueellisessa toimenpideohjelmassa RIS3:lle tavoitteen, jossa käytetään 25 miljoonaa euroa jäljelle jäävän 28 integroidun, monenvälisen interventiohankkeen toteutusten tukemiseen, ja keskitytään alueen tärkeimpiin arvoketjuihin.

Vasile Asandei

ADR Nord-Estin pääjohtaja, Romania

INNOVAATIOTA ILMAN RAJOJA

Blauwe As Emerging Disease -kampus, Delft

Meren pinnan alapuolella sijaitseva Zuid-Hollandin alue on suurten haasteiden edessä sopeutuessaan ilmastonmuutokseen. Rotterdamin sataman kautta kulkee väylä Eurooppaan, minkä vuoksi alue investoi vahvasti älykkääseen ja puhtaaseen liikenteeseen. Metropolialueen on myös toimitettava elintarvikkeita kaupunkiin sekä tarjottava turvallinen, puhdas ja terveellinen ympäristö kaupunkilaisille.

Vahvat talouden keskittymät esittävät innovatiivisia ratkaisuja vastaukseksi näihin toisiinsa liittyviin haasteisiin. Painopisteenä ei ole pelkästään innovaatioiden kehittäminen, vaan myös niiden testaaminen jatkuvasti toiminnassa olevissa kentälaboratorioiden todellisissa olosuhteissa sellaisten ratkaisujen kehittämiseksi, joilla voidaan vaikuttaa aidosti Euroopan yhteiskunnallisiin haasteisiin. Tämä lähestymistapa edellyttää alojen ja sektorien välistä yhteistyötä sekä asiantuntijuuden jakamista muiden eurooppalaisten kaupunkien ja alueiden kanssa, jotta strategioita voitaisiin jatkuvasti parantaa ja ottaa oppia muilta.

1 miljardin euron suuruiset eurooppalaiset investoinnit, jotka tehtiin vuosina 2007–2014 sekä 700 miljoonan euron suuruinen ja jo myönnetty rahoitus ajanjaksolle 2014–2020 ovat merkittäviä panoksia näihin Euroopan suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseksi. Eurooppalaiset asiantuntijuuteen perustuvat sekä tutkimukseen ja kehitykseen suunnatut investoinnit ovat merkittäviä ja todistavat keskittymiemme vahvuuden.

Euroopan tasolla ainutlaatuiset laajamittaiset T&K-yksiköt, joihin on vapaa pääsy, kuten NeCENin mikroskoopit ja Bioprocess Pilot Facility, saavat EAKR:n rahoitusta yhdessä sellaisten hollantilaisten valorisaatiokeskusten ja hautomoiden ohella kuin YES!Delft. Saavutuksiin kuuluu 160 start-up-yritystä, satoja patentoituja teknologioita, aktiivisia yrityksiä yli 80 maassa, investoitua pääomaa yli 130 miljoonan euron arvosta ja yli 1000 työpaikkaa.

InnovationQuarter tukee alueellista talouden kehitystä uudistuvalla rahastolla, joka rahoitetaan osittain EAKR:n myöntämällä varoilla. Lisäksi alueella toimivat kumppanit tekevät yhteistyötä Euroopan investointipankin kanssa alueellisen investointialustan luomiseksi, jotta yksityisiä investointeja voitaisiin edistää.

Nämä investoinnit ovat tärkeä perusta alueellisen innovaation ekosysteemille. Yritykset tekevät tiivistä yhteistyötä keskenään sekä kolmen yliopiston, kahden lääkärikeskuksen ja ammattikorkeakoulun kanssa kehittääkseen ja testatakseen ratkaisuja tämän päivän haasteisiin. Siirtymiset käsittävät laajan datan soveltamista rauhan tarkoituksiin ja tulvilta suojautumiseksi, meri- ja lääketieteellisuuden 3D-tulostuksiin ja uusiin kasviuutteisiin pohjautuviin lääkkeisiin. Läheinen yhteistyö muiden Euroopan alueiden kanssa useissa EU:n verkostoissa, kuten Vanguard Initiative, on lisäisyä Zuid-Hollandin alueen älykkääseen erikoistumisstrategiaan, jota pidetään laajalti rajat ylittävän innovaation perustana: se on sektorit, rajat ja rahastot ylittävää investoimista.

Jacqueline Spuijbroek

Zuid-Hollandin maakunnan EU-edustaja, Alankomaat

S3 saa tuloksia aikaan Centre-Val de Loiressa

Ajatus S3:sta ei aluksi vaikuta kovin lupaavalta alueella, joka ei ole kaupungistunut eikä erikoistunut korkeaan teknologiaan, etenkin Ranskan monialaisella Centre-Val de Loiren talousalueella. Monia parannuksia on kuitenkin tehty tehokkaamman alueellisen talouskehityksen ja tulosten saavuttamiseksi sen jälkeen, kun alueelliset sidosryhmät päättivät tukea tätä konseptia vuonna 2011.

Tulokset ovat syntyneet hyvin yhtenäisen lähestymistavan ansiosta, ja mukana ovat olleet korkeimman poliittisen tason johtavat päätöksentekijät jo varhaisesta vaiheesta lähtien. Tämä on antanut yrittäjyyspohjaiselle ideointiprosessille vakaan oikeutuksen ja osoittanut samalla, etteivät viisi valittua erikoistumisalaa ole liian laajoja.

Erikoistumisalat ovat nyt keskeisin teema Euroopan aluekehitysrahastolle (EAKR), mutta myös maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevalle eurooppalaiselle innovaatiokumppanuudelle, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle ja muille alueellisen tason politiikan välineille.

Rahaston vastaanottokyky (eurooppalainen, kansallinen, alueellinen) on optimoitu seuraavien toimijoiden ansiosta:

- › Alueellinen hallinnointi koskien innovaatioverkostoa, jonka avulla useampien S3-hankkeiden tavoitteet

voidaan määrittää, erityisesti yksityisen sektorin tutkimuksissa, kehityksessä ja innovaatioissa.

- › Jatkuva yhteydenpito sidosryhmiin ja RIS3:n hallinnointi nimetyn työryhmän kanssa.
- › Alueiden välisiin yhteistyöohjelmiin osallistuminen, kuten Interreg Europe, vertailukohtien kartoittamiseksi ja RIS3:een soveltamiseksi.
- › Yhteydet arvoketjun painopisteissä osoittamassa, mihin kannattaa investoida sellaisten tietojen ja selkeiden kriteereiden perusteella, jotka ovat olleet vahvistamassa myös alueen mainetta ja kiinnostavuutta.

Centre-Val de Loiressa käytetty menetelmä yhdessä S3-alustan olennaisen tärkeän tuen kanssa osoittautui entistäkin hyödyllisemmäksi, sillä lähellä sijaitseva Pariisin alue pystyi jakamaan RIS3:n sosioekonomiset vaikutukset. Mitä kauempana maaseudulla alue sijaitsee, sitä keskeisempiä nämä tärkeimmät menestystekijät ovat.

Frédéric Pinna

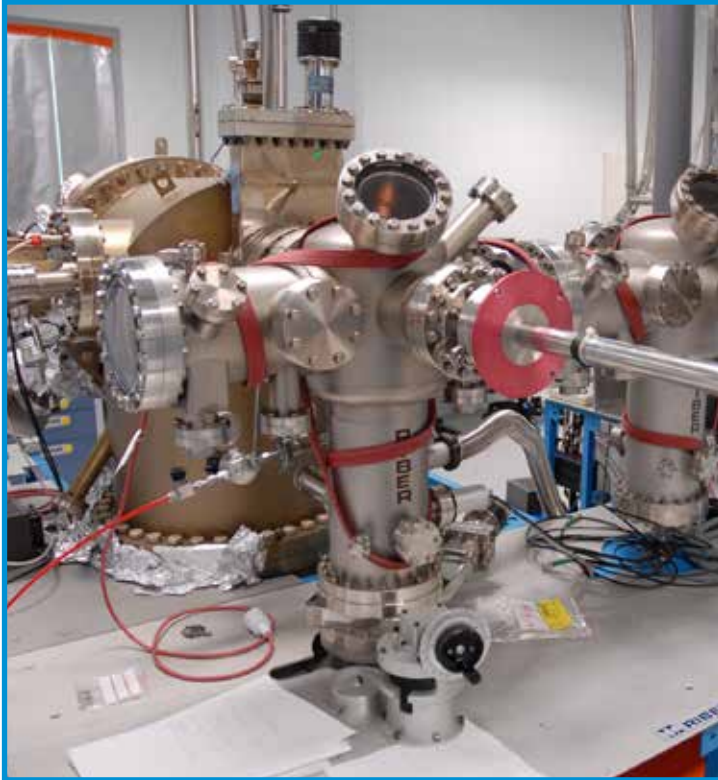
DEV'UP Centre-Val de Loiren pääjohtaja, Ranska

TVT-työpajan osallistujia kulttuurimatkailun alalta

EUROREGIONS-ALUEIDEN STRATEGIAT YLITTÄVÄT RAJOJA

Vuosina 2014–2015 Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) suoritti rajat ylittävillä alueilla talouden kehitystä koskevan tutkimuksen, jossa keskityttiin Ranskan ja sen naapurimaiden jakamille raja-alueille sekä tutkittiin kolmea muuta eurooppalaista rajaa. Siitä selviää, että rajat ylittävään taloudelliseen kehitykseen liittyy monia näkökulmia, kuten yrityskumppanuus, vienti tai palveluiden tuottaminen yli rajojen, sijainti kahdessa eri paikassa, alihankintasuhteet ja sijaintien välinen keskittyminen. Sitä ei kuitenkaan yleisesti ottaen pidetä alueellisena etuna tai mahdollisena kilpailuetuna.

Ihmisten, tavaroiden, palveluiden ja pääoman vapaan liikkuvuuden tulisi kuitenkin toteutua sekä koko Euroopan alueella että rajat ylittävillä alueilla, ja rajat ylittävää yhdentymistä tulisi suosia. Tämä voisi luoda vaurautta, mikäli koordinointi toteutetaan rajat ylittävien strategioiden avulla taloudellisen kehityksen hyväksi esimerkiksi innovaatiolla.

Koska kaikkien Euroopan alueiden on ollut pakko kehittää omat älykkäät erikostumisstrategiansa, tämä saattaa edistää yhteisiä rajat ylittäviä aloitteita. Ranskan ja Espanjan välisellä rajalla Pyrenees-Mediterranean Euroregions -alueella (Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon, joka on nyt sulautunut Occitanien, Katalonian ja Baleaarien kanssa) laadittiin

Euroregions-alueen innovaatiostrategia, joka noudattaa tammikuussa 2013 laadittua Euroregions-alueiden innovaatiokumppanuutta sekä kumppanuusalueiden strategisten sektoreiden ja innovatiivisten mahdollisuuksien alueellista arviointia.

Yhteisten kysymysten tunnistaminen S3:een liittyvissä aihealueissa on antanut Euroregions-alueiden strategialle mahdollisuuden keskittyä kolmeen jaettuun kehityspilariin, joita ovat sähköiset terveyspalvelut, vesi ja maatalouselintarvikkeet (kohdassa ”Innovaatiota terveen elämän ja aktiivisen ikääntymisen hyväksi”). Myös Aquitaine-Euskadi-Navarre Euroregion-alue käynnisti samanlaisen prosessin omassa vuosien 2014–2020 strategisessa suunnitelmassaan.

Jean Peyrony, Mission opérationnelle transfrontalière (MOT) pääjohtaja, Ranska

LUE LISÄÄ

MOT:n rajat ylittävää taloudellista kehitystä koskeva tutkimus rahoitettiin osittain EAKR:n kansallisen Europ’Actin-apuohjelman puitteissa: <http://bit.ly/2wL00NE>

Pyrenees-Mediterranean Euroregion: <http://www.euroregion.eu/en>

Hankkeen tietosivu rajat ylittävistä Euroregions-alueiden talouden kehityksen ja innovaation strategioista: <http://bit.ly/2jkqZJy>

Aquitaine-Euskadi-Navarre Euroregion: <http://www.aquitaine-euskadi.eu/en/>

POMORSKIE EDISTÄÄ KUMPPANUUTTA JA T&K-HANKKEITA

Pomorskien voivodikunnassa tunnistetut kehitysprosessit, jotka käsittävät Pomorskien älykkäät erikoistumisalat, määrittävät tärkeimmät alueellista kehitystä ja julkisten varojen investoimista koskevan politiikan painopisteet T&K-toiminnassa. Ensimmäiset T&K-hankkeita koskevat kilpailut EU:n alueellisten varojen rajoissa (käyttö 34 miljoonaa euroa) osoittivat huomattavaa käytännön potentiaalia. Näiden investointien avulla kehitetään esimerkiksi pieni yhdistelmäasemalla varustettu työntöalus, teknologinen alusta ilma-aluksen maahuolintapalveluihin ja tuotteita, jotka ehkäisevät ruston rappeutumista. Yli 100 hanketta sai osarahoitusta (41 miljoonaa euroa) investointeihin yritysten kilpailukyvyyn parantamiseksi ja yli 17 miljoonaa euroa kohdistettiin hankkeille, jotka pyrkivät laajentamaan yliopiston infrastruktuuria käytännön opetuksen tarjoamiseksi.

Kannustaakseen kumppaneita ajattelemaan ja toimimaan innovaation kehityksen näkökulmasta ja toteuttamalla T&K-hankkeita Pomorskie sovelsi alhaalta ylöspäin -kumppanuusprosessia, joka perustuu Pomorskien älykkäisiin erikoistumisalojen valintaprosessiin. Kilpailu oli avoin kaikille alueella – yrityksille, keskittymille, yliopistoille ja kansalaisjärjestöille. Yli 400 toimijaa oli mukana kaksivuotisessa prosessissa, josta aluehallinto valitsi neljä Pomorskien älykkästä erikoistumisalaa:

- > offshore-, satama- ja logistiikkateknologiat
- > interaktiiviset teknologiat informaatiotäyteisessä ympäristössä
- > ympäristötehokkaiden teknologioiden käyttö energian ja polttoaineiden tuotannossa, siirrossa, jakelussa ja kulutuksessa sekä rakentamisessa
- > lääketieteen teknologiat elämäntasosairauksien ja ikääntymiseen liittyvien sairauksien alalla.

Gdanskin satama-alue

Pomorskiessa kehitettyä älykkästä erikoistumista toteuttavan järjestelmän keskeisin tekijä ovat niin kutsutut horisontaaliset hankkeet, jotka tuovat mahdollisia etuja luomalla erikoistumisen kokonaisuudessaan ja saamalla etusijan alueelliseen rahoitukseen. Pomorskien älykkään erikoistumisen kumppanit ovat sopineet 17 hankkeen soveltamisalasta (yhteensä 75 miljoonaa euroa), esimerkiksi T&K-infrastruktuuriin.

Pommerilaisten yhteisöjen toimet ovat nähtävillä aloitteissa, joilla perustetaan merenkulkualan ja lääketieteen hautomo sekä avaruushautomo. Tämän lisäksi vastaavat yhteisöt ovat entistä useammin mukana kansainvälisissä hankkeissa: Smart Blue Region (Interreg) tai INNOLABS (Horisontti 2020).

Pomorskien älykkään erikoistumisalan jäsenten ja itsehallinnon välisen vuorovaikutuksen sekä erikoistumisalan yhteisten toimien helpottamiseksi on perustettu niin kutsuttuja älykkään erikoistumisen neuvostoja, joissa on edustajia yrityksistä, tiedesektorilta ja lähiympäristön yrityksistä, mukaan lukien keskittymät.

Pomorskiessa käytävä keskustelu kuvastaa paikallishallinnon talouden, sosiaaliasioiden ja kulttuurin kehityksen politiikkaa. Pomorskien älykkään erikoistumisen alhaalta ylöspäin -lähestymistapaan perustuva valinta on varmasti mielenkiintoinen kokemus alueellisille kumppaneille. Epätavanomaisten ja yhtenäisten päätösten sekä kumppanuuteen perustuvan lähestymistavan ansiosta voimme kilpailla kansainvälisillä markkinoilla.

*Karolina Lipńska
Taloudellisen kehityksen osasto,
Pomorskien voivodikunnan hallintojohtajan virasto, Puola*

RegioStars Awards 2017: valokeilassa 24 finalistihanketta

RegioStars Awards nostaa jälleen valokeilaan Euroopan merkittävimmät alueelliset hankkeet. Asiantuntijaraati on valinnut kilpailuun saapuneiden 103 hakemuksen joukosta 24 finalistia 20 jäsenvaltiosta ja yhdestä naapurivaltiosta. Voittajat palkitaan 10. lokakuuta Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon 2017 aikana.

TÄNÄ VUONNA
HALLINTOVIRANOMAISET SAIVAT
OSALLISTUA HANKKEILLAAN VIITEEN
PALKINTOKATEGORIAAN:

**PK-YRITYSTEN INNOVAATIOIDEN ÄLYKÄS
ERIKOISTUMINEN:** start-upista nopeaan kasvuun

ENERGIAUNIONI: Ilmastotoimet

**NAISTEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIEN
LISÄÄMINEN JA AKTIIVINEN OSALLISTUMINEN**

KOULUTUS

CITYSTARS: Digitaalivat kaupungit

FINALISTIT

Pk-yritysten innovaatioiden älykäs erikoistuminen: start-upista nopeaan kasvuun

1. Bio Base NWE: Flanderi, Belgia (Euroopan aluekehitysrahasto – EAKR)

Bio Base NWE -hanke tarjosi biotalouden innovaattoreille ja pk-yrityksille laitteiden ja teknisen tuen hankkimiseksi rahoitusjärjestelmää, joka perustuu innovaatioaseteleiden käyttöön. Tämä pilottituotteiden kehittämiseen suunnattu tuki kiinnitti investoijien huomion ja teki pilottihankkeista totta. <http://www.biobasenwe.org/>

2. 3D Boost ja 3D Invest: Länsi-Suomi, Suomi (EAKR)

3D Boost ja 3D Invest -hanke kokosi yhteen 3D-tulostamista koskevan tietouden ja alueen oppilaitosten resurssit. Resurssit annettiin sellaisten yritysten käyttöön, joilla ei ollut mahdollisuutta testata uusia tekniikoita tutkimuksen, kehityksen ja uusien tuotteiden valmistamisen tueksi. <http://3dpirkanmaa.fi/>

3. Science Link: Itämeren alue (EAKR)

Science Linkin hankkeessa suurimpien tutkimuskeskusten yhteistyöverkosto mittaa Itämeren alueen fotoneja ja neutroneja sekä tarjoaa ehdotuspyyntöjen perusteella keskuksen

tiloja käytettäväksi ja antaa pk-yrityksille maksutonta neuvontaa ja tukea. Hankkeen avulla kehitettiin paranneltuja tuotteita, joita olivat muun muassa paremmat pelastusliivit, sähkölaitteet ja ihonhoitotuotteet. <https://www.science-link.eu/>

4. IPN TecBIS – Technology Business Innovation Sustainable Growth –yrityskiihdyttämö: Centro, Portugali (EAKR)

Yrityskiihdyttämöillä on keskeinen asema Portugalin talouskasvussa. Vuoden 2014 toukokuusta lähtien TecBIS on antanut tukea 23 teknologia-alan pk-yrityksen innovaatio-, kasvu- ja vientitoimintaan. Nämä yritykset työllistävät tällä hetkellä yhteensä yli 550 korkeasti koulutettua ammattilaista. <http://www.ipn.pt/>

5. SEREN: Wales, Yhdistynyt kuningaskunta (EAKR)

Hanke auttoi Walesissa sijaitsevia pienyrityksiä hyödyntämään maankuoresta peräisin olevia vähähiilisiä energialähteitä teknologiaa koskevien esittelyjen, asiantuntijoiden tuen ja teollisuuden panoksen avulla. SERENillä tuettiin 90 pk-yritystä, luotiin 111 työpaikkaa, perustettiin 28 hanketta sekä kehitettiin 36 prosessia ja tuotetta. <http://grc.engineering.cf.ac.uk/>

Energiaunioni: Ilmastotoimet

1. Pölvän lukion rakentaminen: Pölvamaa, Viro (EAKR)

Lähes hiilineutraali koulu on rakennettu Viroon Pölvän alueelle. Koulu on kaikin puolin energiatehokas. LED-valot saavat energiansa katolle asennetuista 144 aurinkopaneelista, rakennuksessa on huipputehokas lämmön talteenottojärjestelmä, erikoislämpöeristys sekä ympäristöystävälliset ikkunat ja kalusteet. <http://www.innove.ee/>

2. Innovatiiviset matalahiiliset julkiset palvelut: Manner-Suomi, Suomi (EAKR)

Suomessa sijaitseva Iin kunta on vähentänyt hiilidioksidipäästöjään nopeammin kuin missään muualla maassa siirtymällä uusiutuviin energialähteisiin ja uudistamalla julkiset palvelunsa. Hanke antoi kansalaisille mahdollisuuden jakaa viranomaisille ideoita, joilla ilmastoystävällisistä valinnoista voitaisiin tehdä houkuttelevia ja helppoja. <http://www.greenpolis.fi/en/projektit/>

3. Îlot Allarin matalan lämpötilan vesiverkosto: Provence Alpes Côte d'Azur, Ranska (EAKR)

Tämän hankkeen avulla mahdollistetaan rakennusten lämmönsaanti ja ilmastointi ottamalla energia talteen merestä. Matalalämpöinen vedenkiertojärjestelmä yhdistää meriveden Marseillen satama-alueella sijaitsevalta energian talteenottoasemalta kaupunkialueen pumppuihin, joista energia välitetään lämpimän ja jäädytetyn ilman sekä kuuman veden tuotantoon. <http://www.massileo.fr>; <http://www.europe.regionpaca.fr>

4. Impianto di teleriscaldamento dell'abitato di Montieri: Toskana, Italia (EAKR)

Uusinta huipputekniikkaa oleva lämmitysjärjestelmä yhdistää Italiassa sijaitsevan Montierin kaupungin naapurikaupunki Travelen geotermiseen voimalaan ja tuottaa asukkaille turvallista, käyttövarmaa ja edullista lämpöä sekä kuumaa vettä. Tällä järjestelmällä korvataan puulla lämmitettävät liedet ja kaasukattilat, mikä vähentää selvästi energian kulutusta, kustannuksia ja kasvihuonekaasupäästöjä. <http://www.comune.montieri.gr.it/>

5. SEAP Alps: Alppien alue (EAKR)

Euroopan Alppien yhteisöt ovat erityisen alttiita ilmaston lämpenemiselle. Tällä hankkeella luodaan yhteinen alusta Alppien alueen kunnille, jotta ne voisivat laatia yhdessä onnistuneita lievennys- ja sopeutumisstrategioita sekä energiaa koskevia toimintasuunnitelmia huolimatta vaikean maaston ja eri maiden mukanaolon tuomista haasteista. <http://seap-alps.eu/>

Naisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen ja aktiivinen osallistuminen

1. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen Bulgarian ja Turkin rajat ylittävällä alueella -Equity: Bourgas, Bulgaria; Kirklareli, Turkki (rajat ylittävä yhteistyöohjelma IPA)

Tämän hankkeen avulla perustettiin sukupuolten tasa-arvoa koskevia työpajoja ja tuettiin yrittäjyyttä Bulgarian Bourgasissa sekä Turkin Kirklarelissa. Päämääränä oli luoda enemmän työmahdollisuuksia rajaseudun naisille. Tuloksena syntyi naisten yrittäjyyskomiteoita molempien maiden kauppakamareihin. <http://www.cci-bourgas.org/>; <http://www.genderequality-cbc.eu>

2. Naiset ja rakentaminen: Île-de-France, Ranska (Euroopan sosiaalirahasto – ESR)

Naiset ja rakentaminen -hankkeessa annetaan ainoastaan naisille suunnattua ammatillista koulutusta esimerkiksi rappaukseen, maalaamiseen, laatoitukseen ja lattiatöihin liittyvien taitojen opettamiseksi, jotta ennakkoluulot naisten roolista työpaikalla voitaisiin kyseenalaistaa. 98 prosenttia rakennustyömaiden työntekijöistä on miehiä, mutta hankkeen paikallisen rakennusyritysten verkoston ansiosta yli 62 prosenttia harjoittelijoista sai työsopimuksen alalle vuodeksi tai pidempään. <http://www.habiter-au-quotidien.fr/>

3. Back2Job – Insinööreille työtä tarjolla!: Leine-Weser, Hannover, Saksa (ESR)

Huolimatta siitä, että matemaattisten, luonnontieteiden tai tekniikan taitojen hallitsevista työntekijöistä on pulaa, näillä aloilla pätevoityneet naiset kokevat työhön palaamisen usein hankalaksi tai lannistavaksi perhevapaan jälkeen. Hankkeessa naisille järjestettiin yksilöllistä valmennusta, koulutusta, messuvierailuja, mentorointia ja työharjoittelua sekä lisättiin työnantajien tietoisuutta joustavuuden tarpeesta. <https://www.bnw.de/>

4. Yhdessä hiljaisuuden tuolla puolen: Riika, Latvia (henkilöstöasioiden ja työllisyyden toimenpideohjelma)

Tässä hankkeessa Latvian kuurojen yhdistys teki yhteistyötä Riian synnytysairaalan kanssa antaen tietoa ja tukea kuuroille äideille synnytyksen sekä ensimmäisten äitinä vietettyjen päivien aikana. Palvelu osoittautui niin suosituksi, että kumppanuus jatkui myös hankkeen päättyttyä. <http://www.lns.lv/lat/>

5. Koordinointi sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa kokeneiden työmarkkinoille integroinnin ja sosiaalisen osallisuuden parantamiseksi: Murcian alue, Espanja (ESR)

Murcian alueella naisten työttömyys on yleisempää kuin miesten, ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa kokeneilla ei usein

ole työmarkkinoille uudelleen pääsemiseksi vaadittavia taitoja ja itseluottamusta. Tämä hanke tuki sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa kokeneita toimintasuunnitelmien, koulutuksen ja tukien avulla. Vuoden 2016 kesäkuuhun mennessä 57 prosenttia hankkeeseen osallistuneista naisista oli jo löytänyt työpaikan. <http://www.sefcarm.es/>

6. Agile Nation 2: Wales, Yhdistynyt kuningaskunta (ESR)

Walesissa naiset työskentelevät kaksi kertaa miehiä useammin matalapalkkaisissa töissä. Agile Nation 2 on urakehitysohjelma, joka tarjoaa neuvoa, koulutusta ja mentorointia kannustaakseen naisia ottamaan vastaan johtotehtäviä ja epätavallisia työpaikkoja. Tähän mennessä se on tukenut 1336 osallistujaa ja 304 yritystä. <https://www.cteg.org.uk/>

Koulutus

1. EkoBiz: Split-Dalmatian lääni, Kroatia (henkilöstöasioiden toimenpideohjelma)

EkoBiz-ohjelma antoi yli 100 nuorelle ja uudelle maanviljelijälle luomuviljelyyn liittyvää erikoiskoulutusta ja yritysneuvontaa tavoitteenaan kääntää alueen väestön vähenemisen ja työttömyyden suunta. EU-rahoituksen avulla jo 15 harjoittelijaa on perustanut maatilan. <http://www.rera.hr/>

2. Dote Unica Lavoro: Lombardia, Italia (ESR)

Tässä hankkeessa edistetään yrittäjyyttä Lombardiassa profiloimalla yksittäisiä työnhakijoita työkokemuksen, työttömyyden keston, sukupuolen ja iän perusteella, jotta heille voitaisiin antaa räätälöityä tukea. Ensimmäisessä vaiheessa 54 275 henkilöä aloitti työharjoittelun. <http://www.fse.regione.lombardia.it/>

3. PFK - Podmiotowe Finansowanie Kształcenia: Małopolskie, Puola (Operacyjny Kapitał Ludzki -ohjelma)

PFK:n yksinkertaistettu setelijärjestelmä antaa pk-yrityksille pääsyn rahoitettuihin koulutusohjelmiin, joita hallinnolliset rajoitteet eivät koske, ja takaa korkeat koulutusstandardit. Järjestelmän avulla monimutkaiset menettelyt saadaan poistettua ja julkisten varojen asianmukainen käyttö voidaan varmistaa. Tähän mennessä jo yli 7000 työnantajaa on hyötynyt hankkeesta. <http://www.wup-krakow.pl/>

4. European Coworkings -ohjelma EOI: Madrid, Espanja (ESR)

Tämän ohjelman avulla espanjalaiset yrittäjät saavat mahdollisuuden tehdä yhteistyötä monien kokeneiden kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa. Jokainen yrittäjä hyötyy räätälöidystä suunnitelmasta, verkon välityksellä ja paikan päällä

ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

järjestettävästä koulutuksesta sekä mahdollisuudesta verkostoitua paikallisten yrittäjien ja potentiaalisten kumppaneiden kanssa. Tähän mennessä on perustettu 102 kansainvälisesti suuntautunutta espanjalaista yritystä. <https://www.eoi.es/>

CityStars: Digitaalitut kaupungit

1. SOHJOA: Helsinki-Uusimaa, Suomi (koheesiopolitiikka)

SOHJOA-hankkeessa kokeillaan itseohjautuvia pikkubusseja joukkoliikenneketjun loppupäässä, jota pidetään yleisesti ottaen vaikeimpana ja kalleimpana joukkoliikenteen osana. Jo meneillään olevat kokeilut yleisillä teillä ja sekaliikenteessä ovat osa kehitystä, jossa yksityisautoista siirrytään kohti kestäviä, autonomisia ja saastuttamattomia liikennetarkoituksia. <http://sohjoa.fi>

2. Smart Service Power: Düsseldorf ja Amsberg, Saksa (EAKR)

Jotta ikääntyvät kansalaiset pystyisivät asumaan kotona pidempään itsenäisesti, hankkeen avulla on kehitetty esineiden internet -alusta, jolla hallitaan eri teknologioita kauko-ohjauksella. Nämä käyttäjäystävälliset laitteet voivat kerätä tietoa painosta ja nesteytyksestä, havaita kaatumiset, jaella päivittäiset lääkkeet ja soittaa apua. <http://bit.ly/2xhKQHn>; <http://bit.ly/2eRPNUh>

3. Małopolskan taajaman liikennekortti (MKA): Małopolskie, Puola (EAKR)

MKA-hankkeen avulla Puolan Krakovaan ja Tarnowiin on kehitetty integroitu lipunmyyntitarkaisu kaikkiin lähiliikennejuniin, kaupunkiliikenteeseen ja liityntäpysäköintialueille. Yhdellä kortilla, mobiilisovelluksella ja maksulla matkustajat voivat hankkia MKA:n avulla yksittäisiä tai integroituja lippuja tai kausilippuja muutamalla napsautuksella. <http://www.mka.malopolska.pl/>

4. Integroidun julkisten palveluiden alustan toteutus ja sähköiset maksut Olsztynissä: Północny; Warmińsko-Mazurskien alue, Puola (EAKR)

Olsztynin kunta on yhdistänyt ja ottanut käyttöön sähköiset palvelut muun muassa paikallisiin veroilmoituksiin, kiinteistöilmoituksiin, pysäköintivirhemaksuihin ja sakkoihin. Sähköinen portaali säästää aikaa ja vaivaa sekä antaa kansalaisille helppomman pääsyn omiin tietoihin ilman käyntiä kaupungin virastossa sekä mahdollistaa hakemusten ja maksujen saapumisen ajallaan verkon kautta. <http://www.olsztyn.eu/>

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/regio-stars-awards/

Yritysten toiminta EU:n alueilla ja kaupungeissa

”Doing Business in the European Union” käsittää useita kertomuksia, joissa analysoidaan yritys- ja sääntely-ympäristöjä EU:n kaupungeissa ja alueilla. Sen on tuottanut Maailmanpankkiryhmä yhdessä Euroopan komission kanssa. Tässä ensimmäisessä 13. heinäkuuta Bulgarian Sofiassa esitellyssä kertomuksessa käsitellään 22 kaupunkia Bulgariassa, Unkarissa ja Romaniassa.

Tämä on ensimmäinen monista alueellisista kertomuksista, jotka Maailmanpankkiryhmä on tuottanut Euroopan komission alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston tilauksesta ja rahoittamana, ja siinä käsitellään monia eri kysymyksiä, kuten: Kuinka Euroopan maat ja alueet voivat parantaa omaa liiketoimintaympäristöään paikallisen talouden kilpailukyvyyn edistämiseksi? Miksi paikallishallinnolla ja instituutioilla on niin tärkeä rooli kestävän ja tasapuolisen kasvun olosuhteiden luomisessa? Millaisia välineitä paikallisilla päätöksentekijöillä on käytössään houkutellakseen yrityksiä jäämään ja kasvamaan omilla alueillaan tai kaupungeissaan?

Kertomus on tuotettu yhteistyössä näiden maiden hallitusten kanssa: Bulgaria, Unkari ja Romania. Maailmanpankin perinteisen yritystoiminnan mallin mukaisesti maailman suurimmat yrityskaupungit luokitellaan vuosittain. Ensimmäistä kertaa mukana ovat Sofian, Budapestin ja Bukarestin lisäksi 22 muuta kaupunkia alueelta. Näistä kuusi on Bulgariassa, seitsemän Unkarissa ja yhdeksän Romaniassa.

Kertomuksessa analysoidaan liiketoiminnan sääntelyn vaikutusta pieniin ja keskisuuriin yrityksiin viidellä eri alalla, joita ovat yrityksen perustaminen, rakennusluvut, sähkön saatavuus, kiinteistön rekisteröinti ja sopimusten toimeenpano.

Hyvä käytäntö

Kertomuksessa verrataan kohdealuetta myös muun 187 maailman talousalueen kanssa sekä tarjotaan ennen kaikkea käytännön suosituksia ja hyviä käytäntöjä liiketoimintaympäristön parantamiseksi.

Doing Business in the European Union 2017 -kertomuksen tärkeimmät tulokset: *Bulgariassa, Unkarissa ja Romaniassa* ja niiden kaupungeissa ilmenee erilaisuutta sekä yhtäläisyyksiä.

Yrityssääntely ja sen täytäntöönpano vaihtelevat huomattavasti Bulgariassa, Unkarissa ja Romaniassa – erot ovat suurimmat Bulgarian ja Romanian välillä.

Mikään kaupunki ei erottautunut muista kaikilla viidellä mitattulla alueella. Kukin 22 vertailusta kaupungista sijoitettiin ylimpään puoliskoon vähintään yhdellä indikaattorilla ja alempaan puoliskoon vähintään yhdellä.

Jokaisessa maassa oli kaupunkeja, jotka suoriutuivat EU:n keskiarvoa paremmin vähintään yhdellä alueella: Bulgarian Varna ja Pleven yrityksen käynnistämässä, Unkarin Pecs ja Szeged rakennuslupien käsittelyssä, kaikki unkarilaiset kaupungit ja Romanian Oradea kiinteistön rekisteröinnissä ja suurin osa kaupungeista sopimusten täytäntöönpanossa. Mikään kaupunki ei kuitenkaan ole lähellä EU:n keskiarvoa sähkön saatavuudessa.

Pienet kaupungit ohittivat suurelta osin Budapestin ja Sofian. Romanian kaupungeista Bukarest sijoitettiin kuitenkin ylimpään puoliskoon suurimmassa osassa vertailuista, ja kaupunki osoitti potentiaalinsa käsittelemällä tehokkaasti erittäin kysytyjä yrityspalveluita.

Uudistusmieliset viranomaiset voivat saada aikaan konkreettisia parannuksia hyödyntämällä muissa maansa kaupungeissa käytössä olevia hyviä käytäntöjä. Bulgarian kaupungit pystyivät yksinkertaistamaan yrityksen käynnistämistä soveltamalla Varnan hyviä käytäntöjä.

Unkarin kaupungit voisivat parantaa sähkön saatavuutta noudattamalla Szegedin ja Szekesfehervarin hyviä käytäntöjä. Romanian kaupungit voisivat toimia sopimusten täytäntöönpanon parantamiseksi Timisoaran esimerkin mukaisesti.

Paikallisten voimavarojen hyödyntäminen

Kommentoidessaan kertomusta aluepolitiikasta vastaava komission jäsen Corina Crețu toteaa: ”Tämän kertomuksen välityksellä komissio ja Maailmanpankki yhdistävät voimansa jälleen asettamalla mahdollistavan liiketoimintaympäristön tärkeäksi osaksi kilpailukykyä ja kasvusuunnitelmaa EU:n alueilla. Kertomus osoittaa oikeiden olosuhteiden suuren merkityksen, kun toimitaan

KUINKA LÄHELLÄ MAAILMAN PARHAITA SÄÄNTELYKÄYTÄNTÖJÄ NÄMÄ 22 KAUPUNKIA OVAT?

Kaupunki (maa)	Yrityksen perustaminen		Rakennuslupien käsittely		Sähkön saatavuus		Kiinteistön rekisteröinti		Sopimusten täytäntöönpano	
	Etäisyys rajalle -sijoitus	Sijoitus	Etäisyys rajalle -sijoitus	Sijoitus	Etäisyys rajalle -sijoitus	Sijoitus	Etäisyys rajalle -sijoitus	Sijoitus	Etäisyys rajalle -sijoitus	Sijoitus
Burgas (Bulgaria)	90,05	3	69,23	11	65,49	3	70,67	18	72,68	15
Pleven (Bulgaria)	90,50	2	71,92	8	54,66	13	70,44	19	73,63	12
Plovdiv (Bulgaria)	90,05	3	68,30	12	65,06	5	69,59	21	72,36	17
Ruse (Bulgaria)	88,33	11	71,34	9	54,71	12	71,53	17	75,38	7
Sofia (Bulgaria)	86,82	21	72,75	6	54,64	14	69,23	22	67,04	20
Varna (Bulgaria)	90,56	1	70,53	10	59,05	10	70,19	20	74,23	9
Budapest (Unkari)	87,28	20	67,89	13	63,25	7	80,08	6	73,75	11
Debrecen (Unkari)	87,61	13	72,71	7	63,36	6	81,16	1	81,72	1
Gyor (Unkari)	87,32	18	73,35	5	63,25	7	80,80	4	74,20	10
Miskolc (Unkari)	87,61	13	73,47	4	61,76	9	80,92	2	79,53	2
Pecs (Unkari)	87,61	13	75,58	1	65,21	4	79,96	7	77,07	4
Szeged (Unkari)	87,57	16	74,38	2	67,46	1	80,80	4	75,98	6
Szekesfehervar (Unkari)	87,32	18	73,70	3	65,53	2	80,92	2	79,12	3
Brasov (Romania)	88,78	9	56,28	17	49,56	19	74,65	9	64,24	22
Bukarest (Romania)	89,53	5	58,09	15	53,23	15	74,65	9	72,25	18
Cluj-Napoca (Romania)	88,78	9	54,32	20	50,41	18	73,81	16	73,34	14
Constanta (Romania)	87,52	17	49,26	21	49,06	20	74,65	9	75,04	8
Craiova (Romania)	86,27	22	61,31	14	53,01	16	74,65	9	73,37	13
Iasi (Romania)	88,28	12	56,01	18	57,76	11	74,65	9	72,64	16
Oradea (Romania)	89,53	5	57,84	16	50,80	17	75,48	8	72,01	19
Ploiesti (Romania)	89,53	5	54,40	19	47,22	21	74,64	15	65,86	21
Timisoara (Romania)	89,53	5	48,92	22	43,56	22	74,65	9	76,13	5

Lähde: Doing Business -tietokanta.

Huomautus: Etäisyys rajalle (DTF) -sijoitus osoittaa, kuinka kaukana sijainti on kustakin parhaasta Doing Business -indikaattorin ilmoittamasta talouden tuloksesta. Luokitus on välillä 0–100, jolloin 100 on parhaiden käytäntöjen enimmäisraja (mitä korkeampi sijoitus on, sitä parempi).

paikallisen potentiaalin ja voimavarojen varassa. Tämä alueellisen tason lähestymistapa oli myös keskeisellä sijalla kertomuksessa, joka koski Euroopan alueiden innovaation vahvistamista.”

Maa- ja kaupunkijärjestelmän Euroopan unionin aluejohtaja Arup Banerji lisää: ”Haluamme tarjota eurooppalaisen, kansallisen ja paikallisen tason päätöksentekijöille näyttöä strategisten valintojen tueksi ja auttaa heitä edistämään kehityksen ja kasvun parempaa sääntelykehystä.”

Doing Business in the European Union 2017 -kertomussarja perustuu aiempiin Italiaa, Espanjaa ja Puolaa käsitteleviin kansallisiin painoksiin. Tulevina kuukausina esitellään kertomuksia seuraavasta neljästä maasta: Tšekin tasavalta, Slovakia, Portugal ja Kroatia.

Tämä kertomus on arvokas lisä maakohtaisiin eurooppalaisen ohjausjakson kertomuksiin ja liittyy läheisesti jälkeen jääneitä alueita koskevaan aloitteeseen. Komission jäsen Crețu käyn-

nisti näistä jälkimmäisen vuoden 2015 kesäkuussa selvittääkseen tekijät, jotka ovat kasvun ja investointien esteenä EU:n matalan tulotason ja kasvun alueilla (jälkeen jääneet alueet). Tärkeimpien kehitysnäkökohtien tunnistaminen saattaisi tuoda esiin mahdollisia ratkaisuja kasvun edistämiseksi ja tulotason lisäämiseksi näillä alueilla.

Tässä vuoden 2017 huhtikuussa julkaistussa asiakirjassa analysoidaan investointitarpeita, kasvun määrääviä tekijöitä, makrotaloudellista kehystä ja rakenteellisten uudistusten tarvetta. Lisäksi siinä esitellään konkreettisia ideoita kasvun esteiden purkamiseksi Puolan ja Romanian pilottialueilla. Kirjoittajat ovat vahvasti sitä mieltä, että koheesiopolitiikan investoinnit auttavat edelleen Euroopan alueita parantamaan kansalaisyhteiskunnan päivittäistä elämää. ■

LUE LISÄÄ

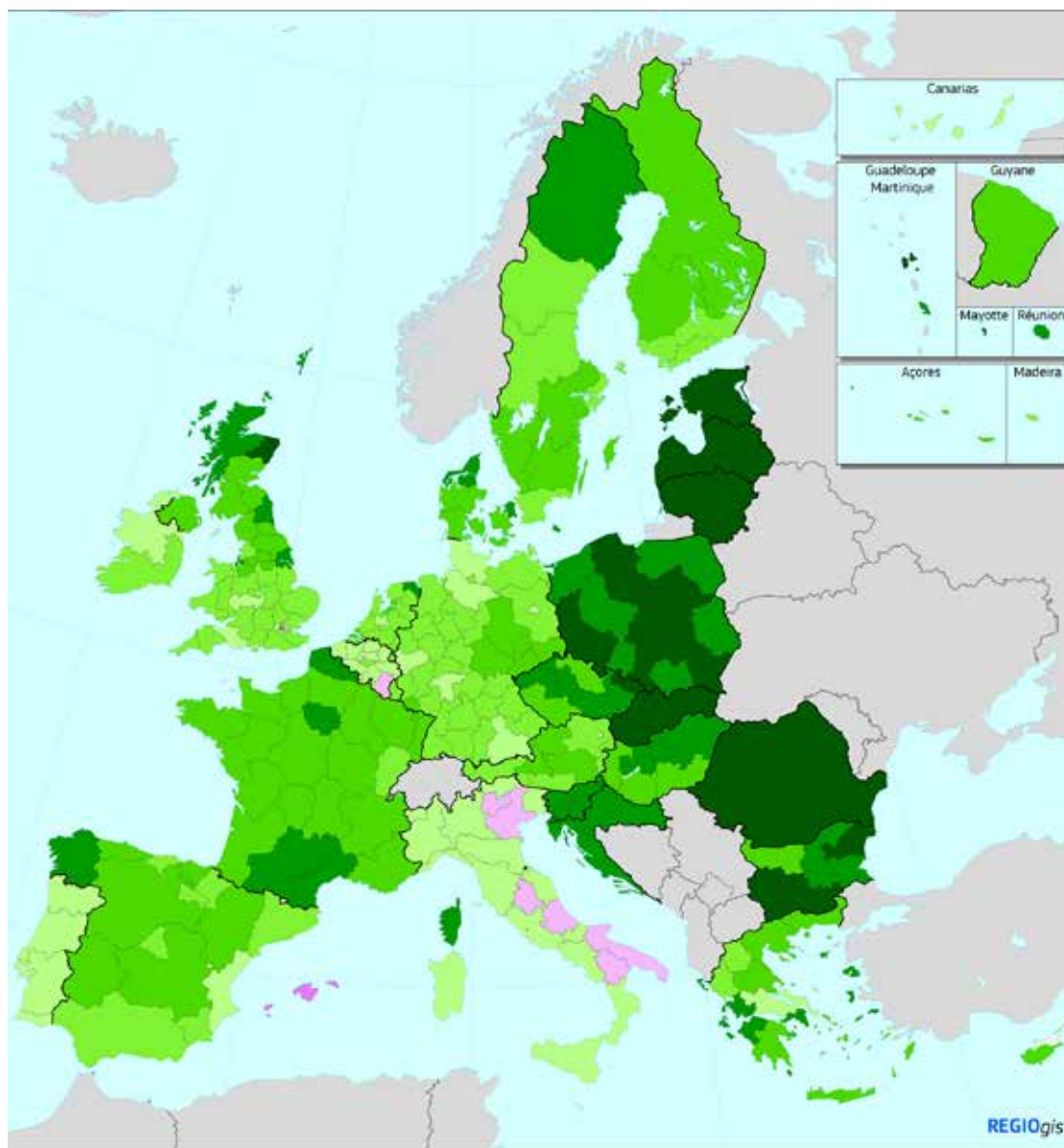
<http://www.doingbusiness.org>

Taloukasvu kohenee EU:n alueilla

Vuosien 2008 ja 2011 taantumien jälkeen EU:n talous nousee nyt noin 2 prosentin vuosivauhtia. Käytännössä kasvua havaittiin kaikkien EU:n alueiden asukaskohtaisessa BKT:ssä vuosien 2001–2008 välillä (kartta 1), jolloin monilla EU:n 13 alueesta nähtiin yli 5 prosentin kasvu. Sekä vähemmän kehittyneillä alueilla että siirtymäalueilla kasvu oli suurempaa kuin keskimäärin, mikä auttoi niitä kuroma eroa. Vuosina 2009–2015 talouskriisi

aiheutti asukaskohtaisen BKT:n laskun 40 prosentissa alueista, joita olivat pääasiassa Irlanti, Italia, Espanja, Portugali ja Kreikka. Suurimmassa osassa Kreikan alueista kriisi vähensi asukaskohtaista BKT:tä yli 3 prosenttia vuodessa (kartta 2). Kriisi pysäytti erojen suurentumisen ja monet vähemmän kehittyneet sekä siirtymäalueet joko kutistuiivat tai kasvoivat hitaammin kuin EU, kun taas vuonna 2015 erot taloudessa alkoivat jälleen kutistua.

1. REAALINEN BKT:N KASVU ASUKASTA KOHDEN, 2001–2008

Vuosittainen keskimääräinen muutos edellisvuoteen verrattuna prosentteina

EU-28=1,8

Lähteet: Eurostat, aluepolitiikan pääosaston arviot

0 500 km

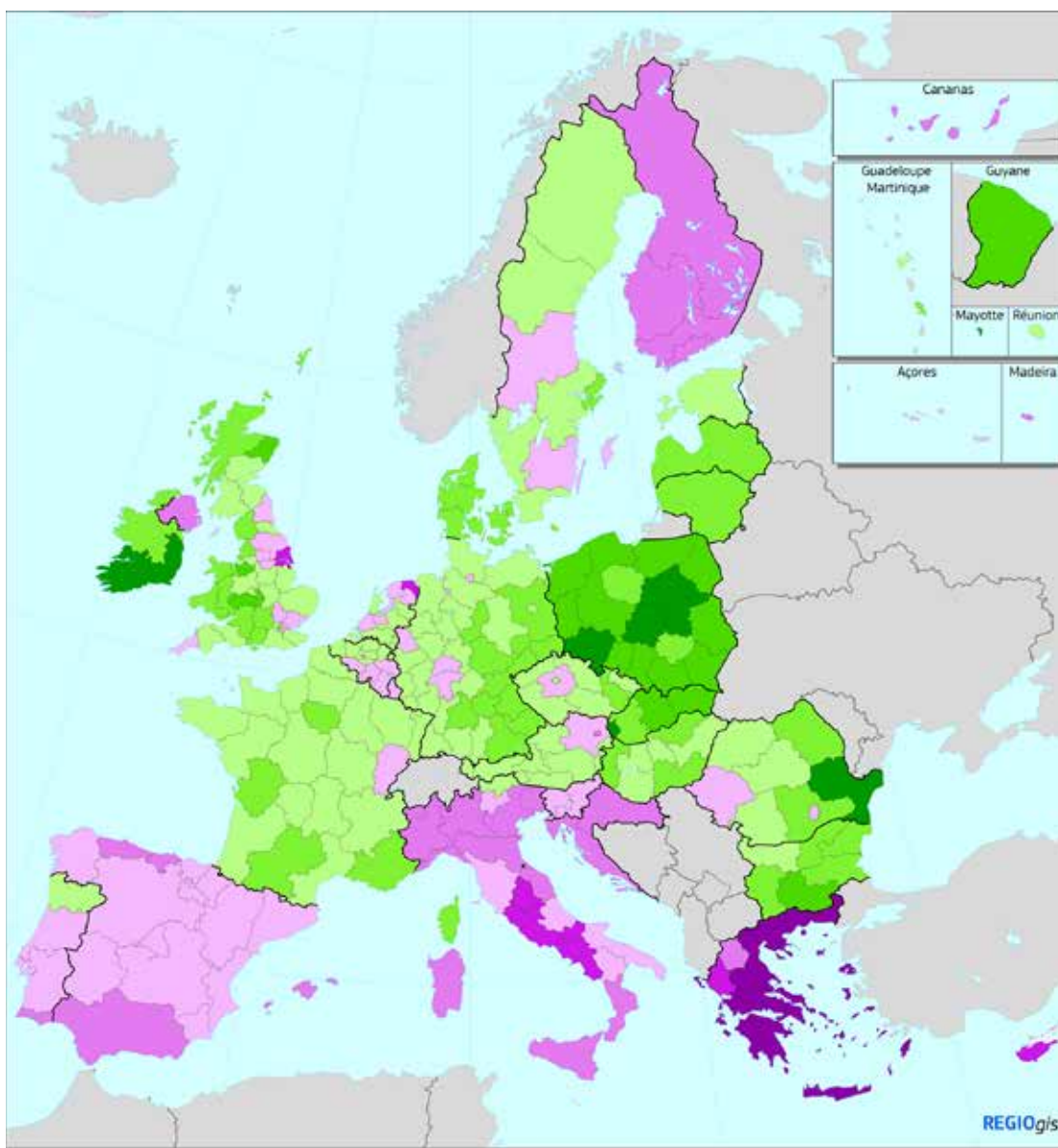
© EuroGeographics Association hallinnollisille rajoille

Koheesiopolitiikan avulla turvattiin kasvuystävälliset julkiset investoinnit vähentämällä kansallisia koheesiopolitiikan ohjelmien osarahoitusvaatimuksia eniten kärsineissä jäsenmaissa. Näiden investointien avulla kyseiset jäsenmaat vahvistivat pitkän aikavälin talouskasvun potentiaaliaan ja tukivat talouden elpymistä.

Viimeisimpien mallisimulaatioiden mukaisesti EU:n BKT on huomattavasti korkeampi vuosien 2007–2013 koheesiopolitiikan ohjelmien takia, erityisesti koheesiomaissa. Tämän

politiikan ansiosta vuosina 2004 ja 2007 liittyneissä jäsenmaissa BKT oli 4 prosenttia korkeampi vuonna 2015. Etelä-Euroopassa BKT:n laskua rajoitettiin koheesiopolitiikan avulla. Ilman koheesiopolitiikkaa BKT olisi esimerkiksi Kreikassa 2 prosenttia ja Portugalissa 1,5 prosenttia alhaisempi. Suurimmat vaikutukset näkyvät alueellisella tasolla. Vuoden 2015 BKT oli vähemmän kehittyneessä Dél-Alföldissä 6,9 prosenttia, Dél-Dunántúlissa 5,9 prosenttia (Unkari) sekä Severen Tsentralenissa (Bulgaria) 5,4 prosenttia korkeampi koheesiopolitiikan ansiosta.

2. REAALINEN BKT:N KASVU ASUKASTA KOHDEN, 2009–2015

Vuosittainen keskimääräinen muutos edellisvuoteen verrattuna prosentteina

EU-28=1,8

Lähteet: Eurostat, aluepolitiikan pääosaston arviot

0 500 km

© EuroGeographics Association hallinnollisille rajoille

Pohjoisen Keski-Ruotsin muuttaminen innovoinnin kautta

Runsaat luonnonvarat ovat auttaneet tekemään Euroopan unionin pohjoiskolkassa sijaitsevasta Pohjoisesta Keski-Ruotsista vahvan teollisuusalueen. Alueen maantieteellinen sijainti on kuitenkin myös yksi sen haasteista, joten EU:n koheesiopolitiikan tuki on sille ensisijaisen tärkeä – nyt ja tulevaisuudessa.

Pohjoisen Keski-Ruotsin pinta-ala on lähes 64 000 km² – 16 prosenttia Ruotsin maapinta-alasta – mutta siellä asuu vain 11 prosenttia maan väestöstä. Maan keskiosissa sijaitsevaan alueeseen yhdistyy kolme hallinnollista lääniniä: Gävleborg, Taalainmaa ja Värmlanti. Suurin kaupunkikeskus on Gävle, jossa on noin 100 000 asukasta.

Runsaat luonnonvarat, metsätalous ja mineraaliesiintymät ovat kiihdyttäneet perinteisen valmistusteollisuuden, kuten teräs- ja paperiteollisuuden, kehitystä. Näiden alojen liikevaihto on miljardeja euroja ja osuus Ruotsin viennistä merkittävä. Nämä teollisuudenalat ovat kuitenkin nyt laskussa uudempien alojen, kuten TVT:n ja matkailun, merkityksen kasvaessa. Innovointi on kyseisen Ruotsin alueen tulevaisuuden vaurauden avain.

Innovointijohtaja Ruotsi kuuluu EU:n rikkaampiin maihin. Naapurialueisiin verrattuna Pohjoinen Keski-Ruotsi kuitenkin laahaa perässä. Siellä on vähemmän tutkimuksen ja kehityksen osaamiskeskuksia sekä heikompi kasvu. Poikkeuksen muodostaa Karlstadin yliopisto, joka tekee tiivistä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa ja osallistuu aktiivisesti Euroopan komission Horisontti 2020 -ohjelman tutkimus- ja innovointihankkeisiin.

Älykäs erikoistuminen, alueen vahvuuksien hyödyntäminen sekä sidosryhmien, kuten yritysten, tutkijoiden ja julkisten elinten, yhdistäminen, ovat osoittautuneet ensisijaisen tärkeiksi investointien edistämässä, uusien strategioiden kehittämisessä ja uusien kumppanuuksien löytämisessä. Esimerkiksi Taalainmaa on mukana menestyksekkäässä Vanguard Initiative -aloitteessa, joka käynnistettiin vuonna 2014 edistämään teollisuuden nykyaikaistamista ja yhteistyötä. Älykkästä erikoistumisesta on hyötyä teknologia-alojen lisäksi myös palvelualoilla, kuten matkailussa ja hyvinvoinnissa.

”Pohjoinen Keski-Ruotsi on vahvasti sitoutunut älykkäisiin erikoistumisstrategioihin ja pitää niitä äärimmäisen tärkeinä alueen painopisteiden tunnistamiseksi parhaalla mahdollisella tavalla”, vahvistaa Sune Ekbåge, Pohjoisen Keski-Ruotsin rakennerahastokumppanuuden puheenjohtaja (ks. haastattelu).

”Älykäs erikoistuminen, alueen vahvuuksien hyödyntäminen sekä sidosryhmien, kuten yritysten, tutkijoiden ja julkisten elinten, yhdistäminen on osoittautunut ensisijaisen tärkeäksi investointien edistämässä, uusien strategioiden kehittämisessä ja uusien kumppanuuksien löytämisessä.”

Kohti osaamisyhteiskuntaa

Yksi haaste on se, että korkeakoulutettujen osuus työikäisestä väestöstä on maan keskiarvoa matalampi, kun taas työttömyysaste on korkeampi erityisesti nuorten keskuudessa. Uutta osaamista sekä osaamisyhteiskuntaa ja kiertotaloutta vahvistavaa koulutusjärjestelmää pitäisi siten kehittää kiireellisesti. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tuki on ollut tärkeä osaamisen parantamiseksi ja nuorisotyöttömyyden torjumiseksi.

Jos nuorille löydetään töitä, se auttaa pysäyttämään harvaan asuvan ja ikääntyvän väestön hitaan laskun. Taajama-alueiden

pitkien välimatkojen vuoksi liikkuminen on kallista ja yhteistyö hankalampaa. Aikaisemmin laajakaistayhteys oli heikko, mikä rajoitti niin teollisuudelle kuin kotitalouksille tärkeiden TVT-pohjaisten palvelujen kehittämistä.

Yksi EU:n rakennerahastoinvestointien ensisijaisia painopisteitä nyt ja vuoden 2020 jälkeen onkin laajentaa laajakaista koko alueelle. Paremmat yhteydet parantavat alueen kilpailukykyä ja osoittavat Pohjoisen Keski-Ruotsin asukkaille, että EU:n tuki voi vaikuttaa konkreettisesti heidän elämäänsä.

Pohjoisen Keski-Ruotsin toimenpideohjelman 2014–2020 erityistavoitteita ovat muun muassa tutkimuksen ja innovoinnin vahvistaminen erityisesti pienten ja keskisuurien yritysten (pk-yritysten) keskuudessa, nopean laajakaistaverkon käyttöönotto, digitalisaatio ja verkkokauppa, startup-yritysten ja yrittäjyyden edistäminen sekä uusien tekniikoiden käyttöönotto vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi.

Syrjinnän torjuminen

Pohjoisen Keski-Ruotsin perinteiseen teollisuuteen pohjautuvat työmarkkinat olivat melko lailla eriytyneet sukupuolten mukaan. Alueet ovat vastanneet tähän haasteeseen korostamalla tutkimus- ja innovointipolitiikassa tasa-arvon ja syrjimättömyyden periaatteita. Värmlanti oli Euroopan ensimmäinen alue, joka tarkasteli älykästä erikoistumisstrategiaa sukupuolinäkökulmasta. Myös Taalainmaa ja Gävleborg ovat ryhtyneet toimiin sukupuolten tasa-arvon ja yhteiskunnallisen suvaitsevaisuuden periaatteiden sisällyttämiseksi innovointialoitteisiin.

Ulkomailla syntyneen väestön osuus on alueella koko maan keskiarvon alapuolella, ja sosiaalinen syrjäytyminen on ollut ongelma Pohjoismaiden ulkopuolelta tulleille maahanmuuttajille. Nyt kun kuntiin eri puolilla Ruotsia on saapunut pakolaisia, kotouttamista on tuettu Pohjoisessa Keski-Ruotsissa ESR-rahoituksen avulla. Vasta maahan saapuneille miehille ja naisille on esimerkiksi tarjottu koulutusta ja kielikoulutusta työllisyyden parantamiseksi. Gävleborgissa on toteutettu ESR-rahoitteinen hanke KIVO, jossa kehitettiin malli uusien työntekijöiden kotouttamiseksi nopeammin terveydenhuolto- ja sosiaalialalle.

Pohjoinen Keski-Ruotsi on myös aktiivinen rajat ylittävässä toiminnassa niin EU:n sisällä kuin sen ulkopuolella osallistumalla muun muassa Ruotsin ja Norjan sekä Itämeren alueen Interreg-ohjelmiin. Esimerkiksi Itämeren alueella on hanke, jolla edistetään alueen tiedepuistojen välistä kanssakäymistä.

EU:n koheesiopolitiikka ja investoinnit ovat vuoteen 2020 saakka ja sen jälkeen erittäin tärkeitä Pohjoiselle Keski-Ruotsille, jotta alue voisi kehittyä kohti älykästä osaamisyhteiskuntaa ja parantaa asukkaidensa hyvinvointia. ■

LUE LISÄÄ

Pohjoisen Keski-Ruotsin toimenpideohjelma 2014–2020
<https://tillvaxtverket.se/>

EU-jäsenyyden tuomien etujen tunnustaminen

Pohjoisen Keski-Ruotsin alueen rakennerahastokumppanuuden puheenjohtaja Sune Ekbåge kertoo *Panoramalle*, miten harvaan asuttu alue on saanut koheesiopolitiikasta ja rakennerahastoista apua suuriin strategiisiin ja yhteisöllisiin ongelmiin.

Miten kommentoitte käsitystä, jonka mukaan Ruotsi ei nettomaksajana tarvitse koheesiopolitiikan tukea?

Jos EU aikoo säilyä kaikkien jäsenvaltioidensa unionina, joka toimii kaikkien kansalaistensa eduksi, on vaarallista ajatella, että tietyt unionin osat eivät tarvitse koheesiopolitiikkaa tai rakennerahastoja. On äärimmäisen tärkeää tarkastella kokonais kuvaa, jossa on monenlaisia haasteita kaikilla erityisalueilla. Suuri yleisö näkee EU:n usein tarpeettomana tai vieraana. Rakennerahastojen poistaminen voisi vahvistaa tällaisia näkemyksiä. Rakennerahastot auttavat ihmisiä ymmärtämään konkreettisesti EU-jäsenyyden tuomat edut ja tulokset. Nämä eivät näy vain suurissa strategisissa kysymyksissä, vaan myös lähempänä yhteisöjä muun muassa nuorisotyöttömyyden torjunnassa ja kotouttamisessa.

Ruotsi on rikas maa, mutta myös täällä on alueita, joilla on muita alueita suurempia haasteita. Pohjoinen Keski-Ruotsi on yksi tällainen alue. Asutuksen keskittyminen ja kaupungistuminen vaikuttavat myös Ruotsin alueiden kehityksen tasoon. Rakennerahastot auttavat parantamaan olosuhteita alueilla, joilla on

suurempia haasteita esimerkiksi työttömyyden ja innovointitoiminnan kanssa. Joissakin alueemme osissa työttömyysaste on hyvin korkea. Useilla Euroopan sosiaalirahaston (ESR) hankkeilla on merkittävästi vähennetty nuorisotyöttömyyttä keskittymällä nuoriin, jotka asuvat kaukana lähimmistä työmahdollisuuksista tai joilla on vaikeuksia kulkea työmahdollisuuksien äärelle. Rahastoilla on entistä suurempi vaikutus yhteiskunnallisten haasteiden jatkuessa.

Komissio hyväksyi heinäkuussa tiedonannon älykkäästä erikoistumisesta. Missä määrin alueenne on mukana innovointi- ja kilpailukykykypotentiaalin hyödyntämisessä Euroopan alueilla?

Pohjoisen Keski-Ruotsin muodostavat kolme aluetta ovat jokainen kehittäneet alueensa vahvuuksiin ja kasvumahdollisuuksiin pohjautuvia älykkäitä erikoistumisstrategioita. Pohjoisessa Keski-Ruotsissa tämä on parantanut alueen yhteenkuuluvuutta, vahvistanut yritysmaailman, organisaatioiden ja korkeakoulujen välisiä yhteistyösuhteita sekä keskittänyt poliittista huomiota painopis-

tealueisiin. Alueen vahvuuksia ovat muun muassa älykäs teollisuus, biotalous, digitalisaatio ja innovatiivinen kokemusteollisuus. Strategioihin liittyy tarpeellinen sukupuolinäkökulma, sillä alueemme työmarkkinat ovat vahvasti eriytyneet sukupuolten mukaan. Myös älykkäillä erikoistumisstrategioilla on ollut merkittävä rooli rakennerahastokumppanuuksissa hankkeiden painopisteiden määrittämisessä.

Älykäs erikoistuminen on osoittautunut tehokkaaksi ja vaikuttavaksi työkaluksi tutkimuksen ja innovoinnin lisäämiseksi ja kilpailukykyyn parantamiseksi alueella ja Euroopan tasolla. Lähestymistapa on auttanut hienosäätämään painopisteitä ja saavuttamaan pidempiaikaisen ja järjestelmällisemmän lähestymistavan tutkimus- ja innovointipolitiikassa. Alueemme on mukana Vanguard Initiative -aloitteessa, joka on onnistunut erityisesti kansainvälistymisessä.

Vastatakseni kysymykseenne: Pohjoinen Keski-Ruotsi on erittäin sitoutunut älykkääseen erikoistumisstrategiaan ja pitää sitä äärimmäisen tärkeänä alueen painopisteiden määrittämiseksi parhaalla mahdollisella tavalla.

*Millaisia tuloksia odotatte kauden
2014–2020 loppuun mennessä?
Mitä on opittu edellisestä
ohjelmakaudesta?*

Yksi tämän ohjelmakauden tärkeimmistä haasteista oli löytää rakennerahastojen kautta rahoitusmahdollisuuksia laajakais-tan käyttönoton rahoittamiseksi. Tällä osa-alueella on saavutettu hyvin konkreettisia ja merkittäviä tuloksia. Rahastojen turvin on käynnistetty prosesseja ja saatu lisärahoitusta, jotta laajakaista saataisiin lopulta käyttöön asukkaille ja yrityksille. Tämä on välttämätöntä alueemme selviytymisen varmistamiseksi. Yritystoimintaa on voitava harjoittaa kaikkiällä Ruotsissa, ja laajakaista on merkittävä tekijä kilpailukyvyyn kannalta. Tulemme näkemään tällä osa-alueella erittäin hyviä tuloksia. Tämä on tärkeää myös siksi, että voimme osoittaa kansalaisillemme, että EU:lla on tärkeä rooli myös paikallisella tasolla.

Meidän alueellamme rahastojen tukemat tutkimus- ja innovointi-investoinnit ovat äärimmäisen tärkeitä teollisuuden säilyttämiseksi sekä tarvittavan osaamisen hankkimiseksi ja houkuttelemiseksi. Rahastot ovat mahdollistaneet yritysten ja korkeakoulujen välisen yhteistyön. Lyhyellä aikavälillä konkreettisia tuloksia ei välttämättä ole nähtävissä, mutta ne näkyvät muun muassa uusien yritysten ja uusien innovaatioiden muodossa tulevalla ohjelmakaudella.

ESR:llä on ollut ja on edelleen tärkeä rooli usein nopeastikin syntyvien yhteiskunnallisten haasteiden käsittelyssä. Yksi esimerkki on viime aikoina Ruotsiin ulottunut pakolaisvirta, joka on rasittanut taloudellisesti lyhyellä aikavälillä monia

«*Meidän
alueellamme
rahastojen tukemat
tutkimus- ja
innovointi-
investoinnit ovat
äärimmäisen tärkeitä
teollisuuden
säilyttämiseksi sekä
tarvittavan osaamisen
hankkimiseksi ja
houkuttelemiseksi.*»

paikallisviranomaisia. ESR-hankkeilla paikallisviranomaisia on autettu kotouttamaan tulijoita, joista tulee myöhemmin alueen voimavara.

*Pohjoinen Keski-Ruotsi on edelleen
harvaan asuttu alue EU:n
pohjoispuolella. Kun tämä otetaan
huomioon, onko alue hyötynyt
Euroopan alueellisesta yhteistyöstä?*

Pohjoisesta Keski-Ruotsista tulevat toimijat ovat osallistuneet alueelliseen yhteistyöhön monenlaisten hankkeiden ja aloitteiden kautta. Alueemme on mukana pääasiassa Ruotsin ja Norjan Interreg-ohjelmassa, mutta sillä on ollut mahdollisuus osallistua myös Itämeren ja Pohjanmeren alueiden Interreg-ohjelmiin sekä Interreg Europe -ohjelmaan. Se on mukana muun muassa hank-

keessa, jonka tavoitteena on lisätä osaamista ja kanssakäymistä Itämeren alueen tiedepuistojen välillä. Kyseisessä hankkeessa kehitetään myös rakenteellisesti yhteistyötä institutionaalisella tasolla, mikä puolestaan hyödyttää yrityksiä. Yritykset pääsevät mukaan verkostoihin ja saavat yhteyksiä muihin Itämeren alueen maihin, mikä mahdollistaa markkinoiden laajentamisen. On äärimmäisen tärkeää, että yrityksemme kansainvälistyvät saadakseen uusia asiakkaita ja kumppaneita.

Vaikka Norja ei kuulukaan EU:hun, se on Ruotsin suurin kauppakumppani. Ruotsin ja Norjan Interreg-ohjelmasta on meille paljon hyötyä, sillä se vilkastuttaa rajat ylittävää yhteistyötä. Hyödyt näkyvät muun muassa rajat ylittävän raideliikenteen parantumisena ja kaupan esteiden vähenemisenä. ■

Pohjoinen Keski-Ruotsi

VÄESTÖ: 63 968 km²:n alueella oli 833 580 asukasta vuonna 2014, mikä vastaa noin 11 prosenttia maan kokonaisväestöstä.

TUTKIMUKSELLISET VALMIUDET: alueella on monia vahvoja toimijoita ja sidosryhmiä tutkimuksen ja innovaation alalla, mutta vain muutamia perinteisiä osaamiskeskustoja. Alueella on kolme yliopistoa: Karlstadin yliopisto, Taalainmaan korkeakoulu ja Gävlen yliopisto. Karlstadin yliopisto on tehnyt menestyksekkäästi läheistä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa ja sille on myönnetty Horisontti 2020 -rahoitusta.

TYÖMARKKINAT: suurin työllistäjä palvelualan jälkeen on valmistusteollisuus, ja alat työllistävät 16,8 prosenttia alueen työvoimasta. Pohjoisen Keski-Ruotsin haasteita ovat matala kasvu, korkea nuorisotyöttömyys, vähäinen T&K-toiminta sekä huono laajakaistaverkon saatavuus harvaan asutulla ja erittäin laajalla alueella sekä korkeat liikennekustannukset. Työmarkkinoilla on pyritty aktiivisesti kiinnittämään huomiota horisontaalisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin suhteessa alueelliseen kasvuun, tutkimus- ja innovointipolitiikkaan sekä tasa-arvon ja syrjinnän vastaisuuden toteuttamiseen.

VAHVUUDET: perinteisillä pääomavalttaisilla aloilla, kuten terästeollisuus, tekniikka, selluloosa- ja paperiteollisuus, on hallitseva asema. Muita tärkeitä aloja ovat koneenrakennus- ja kuljetusajoneuvoteollisuus, elintarvikkeiden jalostus, TVT ja matkailu. Vakaiden vientiyriyten ja huippuosaamisen sekä maailmanluokan teollisen osaamisen ansiosta alue on tekniikan huipulla monilla osa-alueilla. Näitä ovat esimerkiksi kehittyneet materiaalit, metsää hyödyntävä biotalous, uusiutuva energia ja voimansiirto. Kehittyneen teollisuuden ja palveluinnovaation yrityskeskittymät muodostavat kumppanuuksia yliopistojen, oppilaitosten ja hallituksen kanssa vastatakseen yhteiskunnallisiin haasteisiin jakamalla energiaa, terveelliseen työ- ja yksityiselämään ja innovatiivisiin hyvinvointipalveluihin liittyvää asiantuntemusta.

ÄLYKÄS ERIKOISTUMINEN: jokaisella kolmella pohjoisen Keski-Ruotsin alueella on oma älykkään erikoistumisen strategiansa, ja ne ovat tunnistaneet omat vahvuusalueensa. Seudun alueilla ja keskittymillä on pitkät perinteet yhteistyön ja kokemuksen jakamisesta. EAKR:n älykkään erikoistumisen hankkeen avulla nämä kolme aluetta aikovat järjestää yliopistojen ja klusteriorganisaatioiden välistä verkostoitumistoimintaa.

LAAJAKAISTAYHTEYS POHJOISEN KESKI-RUOTSIN MAASEUTUALUEILLA

Nopean laajakaistayhteyden saatavuus on ollut pohjoisen Keski-Ruotsin maaseutualueilla sekä harvaan asutuilla alueilla erittäin rajattua monen vuoden ajan. Värmlannissa saatavuus on ollut huomattavasti muita Ruotsin läänejä heikompi, mikä johtuu muun muassa paikallisten yhteiskäyttöverkkojen puutteesta (paikalliset liikenneverkostot).

Koska Värmlanti on pohjoisen Keski-Ruotsin lailla yleisesti ottaen harvaan asuttu, kylät ja kotitaloudet ovat varsin kaukana toisistaan ja väestö ikääntyy. Julkiset ja yksityiset laajakaistaoperaattorit eivät ole osoittaneet suurta kiinnostusta omien laajakaistaverkkojensa laajentamiseksi näille maaseutualueille.

Nopean laajakaistaverkon puute on merkittävä este täällä sijaitseville yrityksille, sillä se lisää kaupungistumisen uhkaa ja toimii yhdentymisen esteenä. Maaseutualueiden yritysten johdossa on useammin naisia kuin kaupungistuneilla alueilla.

Hyvin kansainvälistynyt ja viennistä riippuvainen Värmlannin teollisuus tarvitsee vakaan laajakaistaverkon. Alueen valmistusteollisuuden painopistealueita ovat teräs-, tekniikka-, paperi-, selluloosa- ja mineraaliteollisuus sekä kaivostoiminta. Nämä teollisuuden alat tekevät rakenneuudistuksia kohti mallia, jossa korostetaan pääomaa, palveluja ja tietosisältöä, joten yritykset ovat riippuvaisia laajakaistayhteyden saatavuudesta. Myös matkailu on kasvussa pohjoisessa Keski-Ruotsissa, samoin kuin elintarviketeollisuus, kaupankäynti ja metsä- ja maatalous.

Yhteensä 200 miljoonan kruunun (noin 20 miljoonaa euroa) suuruisen Euroopan aluekehitysrahastolta saadun rahoituksen turvin paikallisia yhteiskäyttöverkkoja (alueelliset liikenneverkot) rakennetaan parhaillaan kolmessa hankkeessa. Kun lisäksi julkiset ja yksityiset laajakaistaoperaattorit rakentavat verkkoja, jotka ulottuvat käyttäjälle saakka, niin nämä hankkeet lisäävät merkittävästi pääsyä nopeaan laajakaistaverkkoon. Osa verkon loppupään rakennushankkeista rahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämissen maatalousrahaston tuella.

”*Matkailualalla toimiva yrityksemme käsittää hotellin ja ravintolan ja järjestää seikkailumatkailutoimintaa. Sijaintimme on kaukana harvaan asutulla alueella Värmlannin läänin pohjoisimmassa osassa, ja tänne on erittäin vaikeaa saada toimivaa verkkoyhteyttä. Ajoittain meillä on suuria ongelmia verkkoyhteyden kanssa ja sähköpostien perille saapuminen kestää useita päiviä. Tämä tarkoittaa tulojen menetystä joka kerta, sillä vieraat, jotka haluavat tehdä varauksen verkossa, eivät saa vastausta meiltä. Asiakkaamme odottavat nopeita vastauksia, kun he haluavat tehdä varauksen – jos he eivät saa vastausta, he valitsevat toisen kohteen. Olemme iloisia, että voimme nyt käyttää yrityksessämme nopeaa EAKR:n rahoittamaa valokaapeliverkkoyhteyttä. Tämä helpottaa kokonaisvaltaisesti toimintaamme ja on ehdoton edellytys yritystoimintamme jatkumiselle.*”

Annika Jonsson, Långbergets Sporthotell AB

SLIM

Pohjoisessa Keski-Ruotsissa klustereilla on olennainen sija innovaatiossa ja liiketoiminnan kehityksessä. Alueella, johon kuuluvat Värmlannin, Taalainmaan sekä Gävleborgin läänit, on maailmanluokan klustereita vakiintuneilla aloilla, kuten teräs- ja materiaalitekniikka, puunjalostusteollisuus sekä matkailu. Lisäksi sillä on uudempia vahvuusalueita, kuten digitalisaatio ja uusiutuva energia.

SLIM-hanke (2007–2013) voitti RegioStars-palkinnon ja sillä oli avainasema klustereiden kehityksessä. Hankkeessa oli mukana 700 yritystä ja 60 000 työntekijää 15 klusterista. Painopisteenä oli klusterien prosessien tukeminen, mittaukset klusterien ja yrityksen tasolla sekä menettelytapojen oppiminen. Hankkeen avulla luotiin uusia kontakteja ja kasvatettiin molemminpuolista luottamusta osallistujien välillä, mikä lisäsi kasvua mukana olevissa yrityksissä yhtenä monista hankkeen tuomista hyödyistä. Myös sosiaalinen ja ympäristön kestävyys oli hankkeen keskipisteessä. Hanke edisti esimerkiksi sukupuolinäkökohtien tiedostamista torjumalla osaamisvajetta perinteisesti miesvaltaisilla aloilla.

“Minulle SLIM-hanke tarjosi runsaasti pohjustavaa tietoa klustereista, kun saaviin prosessijohtajaksi teollisuuden IT-klusteriin FindITin liikealalta. Sain nopeasti tietoa alueen muista klustereista ja niiden osaamisaloista. Tämän seurauksena käynnistyi myös yhteinen hanke useiden klustereiden kanssa sekä monia muita yhteisiä toimia.”

Britta Haag
Prosessijohtaja, FindIT

Kuluvan ohjelmakauden aikana useat EAKR:n rahoittamat ja klusterien johtamat hankkeet, jotka olivat mukana SLIMissä, osallistuvat satojen yritysten toimintaan, tukevat innovaatiota, kansainvälistymistä ja yritysten kehittämistä alueellisiin muutoksiin vastaamiseksi sekä yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisemista. Tämän lisäksi kaikki alueet ja klusterit jatkavat yhteistyötä SLIMin kanssa EAKR:n älykäs erikoistuminen -hankkeessa pohjoisessa Keski-Ruotsissa ja tuovat omia kokemuksiaan älykkääseen erikoistumiseen.

LUE LISÄÄ

SLIM: <http://bit.ly/2h0EPfD>

SLIM (ruotsiksi): <http://bit.ly/2xsOCpL>

EAKR-hanke NMS3 (ruotsiksi): <http://bit.ly/2wXDzTR>

SUKUPUOLITIE TOISUUDEN AKATEMIA PK-YRITYKSILLE

Sukupuoliti etoisuuden akatemia pk-yrityksille on kolmivuotinen hanke, joka käynnistyi syyskuussa vuonna 2017. Se on Karlstadin yliopiston johtama ja hankkeessa ovat mukana Värmlannin alueen kunnat.

Hankkeen tarkoituksena on kehittää ja soveltaa sukupuoleen, organisaation muutosprosesseihin, sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseen ja lisääntyneen innovaatiokapasiteetin normatiiviseen innovaatioon, T&K-toimintaan ja alueen pk-yritysten kasvuun liittyvää tietoutta.

Päätavoitteita on kolme: (i) luoda konsepteja ja käytännön välineitä, joita pk-yritykset voivat käyttää kehittääkseen sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista helposti ja kustannustehokkaasti; (ii) kehittää ja käyttää verkostoa alueellisen kasvun ja yritystoiminnan edistämiseen liittyvistä toimijoista, kuten yritykset, keskittymät, läänin hallintoneuvostot, kunnat, kauppakamarit ja muut keskeiset toimijat; sekä (iii) vakiinnuttaa ja kehittää edelleen pk-yrityksille suunnattua sukupuoliti etoisuuden akatemiaa, tutkia sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista soveltavien yritysten vaikutusta ja kehittää arviointimalli.

Hanke on kohdistettu sellaisilla aloilla toimiville pk-yrityksille, kuten paperiteollisuus, IT- ja digitalisaatioala sekä luovat alat ja kulttuuriala, joka on yksi eniten sukupuolten mukaan eriytynyt alan Värmlannin alueella. Jos odotetut tulokset toteutuvat, niin yritykset kehittävät omia sisäisiä rekrytointiprosesseja, työskentelyolosuhteita, työympäristöä ja organisaatiota sekä yrityskulttuuria tasa-arvon näkökulmasta parantamalla täten sekä naisten että miesten rekrytointia ja entisten työntekijöiden pitämistä yrityksessä.

Pitkän aikavälin tavoitteena on, että hankkeen päättyessä pk-yrityksille suunnattu sukupuoliti etoisuuden akatemia on vakiintunut resurssipankkina ja sukupuoliti etoisuuden, sukupuolten tasa-arvon, innovaation ja kasvun keskuksena yhteistyössä alueellisen ja kansallisen teollisuuden kanssa.

TIETOJENVAIHTO – KAIKKIEN ETU

Tiedonvaihdon yhteistyöhanke (KTP - Knowledge Transfer Partnerships) keskittyy pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) sekä akatemian väliseen tietojenvaihtoon. Akateemisen koulutuksen saanut vastavalmistunut saa KTP-hankejohtajan työn pk-yrityksestä, jossa hän vastaa strategisen kehityksen hankkeesta yhden tai kahden vuoden ajan. Hankkeisiin saattaa liittyä uusien markkinoiden, tuotteiden tai prosessien kehittämistä. Hankejohtajalla on tukena yritysvälentaja ja akatemian esimies.

KTP-hankkeen avulla ratkaistaan joitain suurimpia pk-yritysten kasvun ongelmia, kuten työn ja rahoituksen kehittämiseen käytettävä aikataulutusta sekä oikeanlaisen osaamisen rekrytointi. Tähän mennessä hankkeen tulokset osoittavat, että 75 prosenttia KTP:n hankejohtajista on saanut paikka-tarjouksen vakituisesta työpaikasta pk-yrityksessä.

LUE LISÄÄ

Taalainmaan yliopisto: <http://www.du.se/ktp>

SUKUPUOLTEN TASA-ARVO - KOKO AJAN TAALAINMAAN LÄÄNIN HALLINTONEUVOSTO

Sukupuolten tasa-arvo on tärkeä tekijä talouden kasvun ja paremman työllisyyden luomisessa. Taalainmaan läänin hallintoneuvosto johtaa kolmivuotista hanketta nimeltä Sukupuolten tasa-arvo - koko ajan. Rahoittajana on ESR ja hankkeen päämääränä on vastustaa sukupuolten eriytymistä työmarkkinoilla ja kasvattaa naisten kokopäivätyön mahdollisuuksia.

KIVO

Viime vuosina ESR:n rahoittama hanke, jossa on kehitetty KIVO-menetelmä (korkealaatuinen osallistaminen terveydenhuolto- ja sosiaalialalla) on osoittautunut työnantajien käyttämäksi välineeksi, jonka avulla vastataan terveydenhuoltoalan nopeasti kasvavaan työntekijäpulaan. KIVO-menetelmä mahdollistaa rekrytointikannan laajentamisen systemaattisella yhteistyöllä ulottumaan työmarkkinoiden ulkopuolella oleviin henkilöihin. Osallistavien työpaikkojen perustaminen on olennaista menestykselle, joka perustuu esimiesten käytössä oleviin aktiivisen osallistamisen välineisiin kestävän sosiaalisen kehityksen saavuttamiseksi pitkäaikaisesti.

Systematisoituun KIVO-yhteistyöhön kuuluu työntekijöitä, kouluttajia, ammattiliitto ja työvoimapalvelut. KIVOn avulla on kehitetty yhdeksän vaiheen malli, joka johtaa työttömyydestä vakinaiseen työsuhteeseen. Ensimmäisessä vaiheessa varmistetaan, että henkilö on hoitoalalle sopiva ja että hän on aidosti kiinnostunut työskentelemään alalla. Ilman aiempaa hoitoalan työkokemusta oleville

Kohderyhmässä on toimeen valittuja edustajia, työnantajia ja työntekijöitä kahdeksasta mukana olevasta kunnasta. Sukupuolten tasa-arvoa koskevan koulutuksen avulla omaksutaan uutta tietoa, menetelmiä ja välineitä koko organisaation käyttöön.

LUE LISÄÄ

(ruotsiksi): <http://bit.ly/2w3wYZj>

henkilöille annetaan mahdollisuus kaksi viikkoa kestävään työharjoitteluun, jonka perusteella voidaan arvioida, sopiiko työ heille. Heille tarjotaan myös oppisopimuskoulutusta ja kielikursseja. Tuloksena yhteistyö on sujuvampaa ja työssäoppimiseen valitut henkilöt työllistyvät todennäköisimmin tulevaisuudessa. Tarkoituksena on, että työnantajat ovat aktiivisesti mukana luomassa sellaista osaamista, jota heidän organisaatiossaan tarvitaan.

LUE LISÄÄ

(ruotsiksi):

<http://www.ya-delegationen.se/kivo-metoden/>

<http://bit.ly/2fiEnJR>

“*En aluksi kokenut tarvetta pitkälle perehdytysjaksolle, sillä pärjäsin opinto-ohjelmassa hyvin. Työelämän perehdytysjaksolla tajusin kuitenkin, etten ymmärtänyt täysin kaikkia sanoja. Vuorovaikutus ikääntyneiden kanssa on erittäin tärkeää, jotta he kokisivat hoitoalan tarjoamat palvelut turvallisina ja mukavina. Suoritettuani KIVO-ohjelman tunsin oloni varmemmaksi hyvän perehdytyksen ansiosta organisaation tehtävässäni.*”

NawBik Cen, KIVO-ohjelmaan osallistunut

TASAVERTAINEN ALUEELLINEN KASVU JA KEHITYS VUOSINA 2016–2018, GÄVLEBORGIN ALUE

Tasavertainen alueellinen kasvu ja kehitys vuosina 2016–2018 on Gävleborgin alueen johtama hanke ja sen rahoittajana on Ruotsin taloudellisen ja alueellisen kasvun virasto. Hanke on saanut alkunsa kansallisesta liiketoiminnan tasavertaisesta edistämistrategiasta. Strategian yleisenä tavoitteena on, että niin naiset kuin miehet – etnisestä taustasta tai iästä riippumatta – voivat hyödyntää tasavertaisin ehdoin liiketoiminnan edistämisalotteita ja resursseja, kuten neuvontaa, yrityksen kehittämiseen saatavaa apua, keskittymien ja yrityshautomoiden toimintaa sekä rahoitusta. Lähtökohtana on, että tasavertaisien ehtojen kehittäminen liiketoiminnan edistämisympäristössä on osa kestävästä kasvusta sekä lisää yritysten ja alueiden kilpailukykyä.

Gävleborgin alueella keskitytään tasavertaiseen ja alueelliseen kehitykseen moniperusteisesta lähtökohdasta käsin ja varmistetaan, että tasavertaisien ehtojen avulla luodaan sosiaalisesti kestävämpi alue.

Tavoite saavutetaan esimerkiksi seuraavien toimien avulla: (i) alueellisen kasvun hallintoihin ja resurssien jakeluun tarkoitettu rahoitusstrategia, joka on jo kehitetty ja vakiinnutettu; (ii) saatetaan päätökseen alueellisia hankkeen varoja ja suoraan yritystoimintaan suunnattua apua koskeva kysely, jossa otetaan huomioon sukupuoli, alkuperämaa ja liiketoiminnan osaluettelo; (iii) ponnistelut strategisesti tärkeiden osallistujien sukupuolittaisuutta ja tasavertaisuutta koskevan osaamisen lisäämiseksi; ja (iv) alueellisen kehittämisprosessin käyttöönotto sekä menetelmän tukeminen rakennerahastojen ja alueelliseen kasvuun suunnattujen varojen käytön edistämiseksi.

LUE LISÄÄ

Kansallinen liiketalouden tasavertainen edistämistrategia vuosille 2015–2020:

<http://bit.ly/2wmnQKB>

Tasavertainen alueellinen kasvu ja kehitys (ruotsiksi):

<http://bit.ly/2gYAMUY>

ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN AKATEMIA

Älykkään erikoistumisen akatemia on väline, joka on tarkoitettu Värmlannin alueen yksityisen ja julkisen sektorin muutokseen ja uudistamiseen sekä Karlstadin yliopiston tutkimuksen ja opetuksen kehittämiseen. Sen tarkoituksena on hyödyntää tutkimusta teollisuuden, kunnanvaltuuston ja Värmlannin kuntien hyväksi sekä alueen tutkimusympäristön vahvistamiseksi. Korkeatasoisen tutkimuksen odotetaan houkuttelevan lisää ulkopuolista rahoitusta yliopistoon.

Akatemia tukee ja luo vahvempaa yhteistyötä yliopisto-maailman, teollisuuden ja yhteiskunnan välille sellaisen tutkimuksen edistämiseksi, missä älykäs erikoistuminen on olennainen osa sisältöä. Kuusi Värmlannin tutkimus- ja innovaatiostrategian mukaisesti tunnistettua älykkään erikoistumisen aluetta (VRIS3) muodostavat akatemian perustan. Nämä kuusi aluetta ovat: lisäarvoa tuovat palvelut, metsää hyödyntävä biotalous, hyvinvointipalveluiden digitalisaatio, kehittynyt valmistus ja kompleksiset järjestelmät, digitalisoidut luonto-, kulttuuri- ja paikkakokemukset sekä valokennoja hyödyntävät järjestelmäratkaisut. Yhdistämällä tutkimuksen, innovaation ja koulutuksen akatemia antaa valmennusta Karlstadin yliopiston opiskelijoille teollisen kehityksen aikaansaamiseksi valitulla kuudella alalla Värmlannissa.

Akatemian odotetaan vahvistavan alueen tutkimusympäristöä ja vaikuttavan myönteisesti seuraaviin: suuret tutkimus- ja innovaatiohankkeet, investoinnit, lisääntynyt viennin ja talouden kasvu, yritysten perustaminen, kansainväliset demosivustot ja testikeskukset sekä menettelytavan vaikutus valitun kuuden erikoistumisalan tukemiseen.

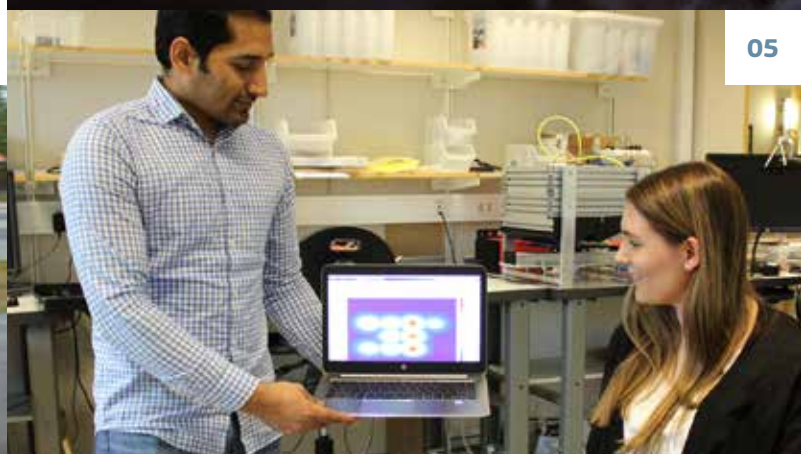
Ensimmäisessä vaiheessa akatemia, jolla on kumppanuus Karlstadin yliopiston ja Värmlannin alueen kanssa, käynnistetään hankkeena vuosiksi 2016–2020. Sekä alue että yliopisto sitoutuvat noin 5 miljoonan euron osuuteen tutkimuksen rahoittamiseksi vuoteen 2020 saakka. Lisätukea odotetaan ulkoisista lähteistä, kuten kansallinen rahoitus, Horisontti 2020 sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastot.

LUE LISÄÄ

Karlstadin yliopisto: <http://bit.ly/2eRPyIT>

KAMERALLA TALLENNETTUA

Ruotsissa on vahvoja toimijoita ja sidosryhmiä tutkimuksen, innovaation sekä älykkään erikoistumisen alalla ja erinomaista potentiaalia alueellisen kasvun, kilpailukyvyyn ja työpaikkojen edistämiseksi.

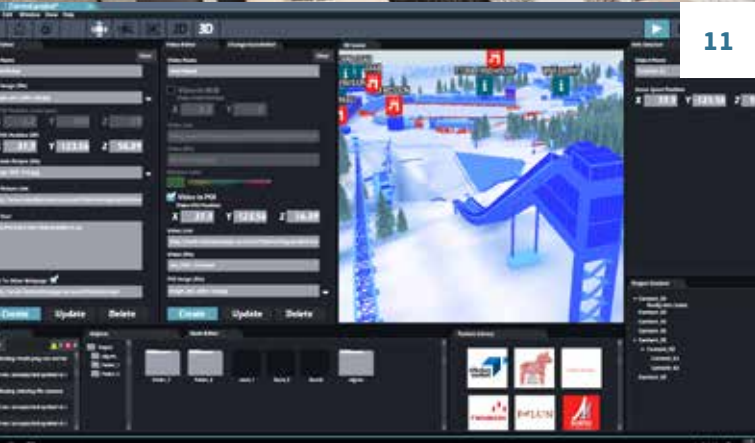
09

10

11

12

- 01 Mittstråket kehittää toiminnallista ja kestävästä rajat ylittävää liikennereittiä ihmisille ja tavaroille Keski-Norlantiin.
- 02 BOOST-hankkeen päämääränä on kehittää sekä esitellä fyysisiä ja virtuaalisia prototyyppisiä kestäviä elämäntapaa sekä lasi- ja puurakentamista varten.
- 03 Destination Capacity Building Ruotsin Lapissa kehittää alueen matkailualaa verkostoitumalla, rakentamalla strategisia yhteyksiä sekä antamalla virikkeitä tuotekehittelyyn ja innovaatioon.
- 04 Lopme Laante (Sami Land) -hankkeessa rakennetaan kaksi saamelaista teemapuistoa havainnollistamaan saamelaisten asemaa Härjedalenin alueen yhteiskunnassa ja sen kehityksessä.
- 05 SMART-tutkijat ja toimiala tekevät yhteistyötä esineiden internetiä koskevien tutkimushaasteiden ratkaisemiseksi.
- 06 Safety & Security Test Arena on yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on tehdä Pohjois-Ruotsista johtava T&K-toiminnan alue turvallisuusalueella.
- 07 Arena Grön Tillväxt edistää uusia vihreän innovaation ideoita, kuten terveydenhuollon sovelluksiin kehitettyä muovin korvaavaa materiaalia.
- 08 SREss-hanke on mukana turvaamassa European Spallation Source -tutkimuskeskukseen Skånen alueelle rakennettavaa infrastruktuuria.
- 09 Framtidens solel i Östra Mellansverige tavoittelee aurinkoenergiaan tehtävien investointien lisäämistä pk-yrityksissä itäisessä Keski-Ruotsissa.
- 10 Kronobergin alueella Step Two -hankkeessa kehitetään menetelmää kasvun vauhdittamiseksi pienissä yrityksissä, joissa on ulkomaalaistaustainen omistaja.
- 11 Gamification of Dalarna -hankkeen päämääränä on perustaa tekninen alusta, joka hyödyntää pelikehityksen teknologiaa houkutellakseen lisää vierailijoita alueelle.
- 12 VIRUS-hankkeen avulla ylläpidetään matkailukeskusta maailman ensimmäisellä kuorma-autoille tarkoitettulla fossiilittomalla sähkötiellä Gävleborgin alueella.

Kokemuksen ääni

Panorama on kerännyt kommentteja ja huomioita hankkeiden osallistujilta ja kansalaisilta, jotka ovat hyötynet koheesiopolitiikasta ja alueellisesta rahoituksesta päivittäisessä elämässään.

“*Monimuotoisuus on normaalia, monimuotoisuus on luonnollista... Diversity for Kids -hankkeen tavoitteena on valmistella lapsia ja teini-ikäisiä elämään suvaitsevammassa, avoimemmassa ja myötätuntoisemmassa yhteiskunnassa.*”

Paul Jüttner, opettaja
Diversity4Kids (DE)

“*Ei haluaa olla osallistava ja tämä hanke teki sen mahdolliseksi. Hanke on tuonut päätöksentekijät ja kansalaiset yhteen rakentamaan matalahiilistä yhteiskuntaa.*”

Teijo Liedes
Iin kaupungin kunnanvaltuuston
ja ympäristöyhdistyksen puheenjohtaja (FI)
RegioStars 2017 -kilpailun finalisti: Innovatiiviset
matalahiiliset julkiset palvelut

“*Tämä hanke auttaa meitä vakuuttamaan yhteisöt, hoitopalvelut, vakuutusyhtiöt, yleishyödylliset asuntoyhtiöt ja – ennen kaikkea – ikääntyvät kansalaiset sekä heidän sukulaisensa älykkään teknologian roolista heidän hoitoratkaisussaan.*”

Bettina Horster, liiketoiminnan kehitysjohtaja
VIVAI Software AG (DE)
RegioStars 2017 -kilpailun finalisti:
Smart Service Power

“*On hyödyllistä, että Eurooppa myöntää varoja hankkeille, jotka ovat innovatiivisia eivätkä välttämättä voittoa tavoittelevia. Kukaan ei pystyisi käynnistämään vastaavanlaista toimintaa, koska investoinneille tarvittaisiin huomattavasti suurempi tuotto. Teemme työtä ihmisten kanssa ja ihmisten saama henkinen pääoma on hyvin tärkeää. On hienoa, jos Eurooppa pystyy auttamaan sellaisten hankkeiden rahoituksessa, joista saamme suurempaa henkistä pääomaa vastineeksi.*”

Sophie Desilly
Story2Work -ohjelman koordinaattori
Art2Work (BE)

“MAD on muodin ja suunnittelun alusta Brysselissä – se on upea hanke, sillä se todella auttaa suunnittelijoita ja luovan työn tekijöitä Brysselissä kehittämään omia projektejaan ja uraansa. Näin heille tarjoutuu myös erinomainen tilaisuus esitellä työtään.”

Silvia Martinelli, hankkeen viestintäpäällikkö
MAD (BE)

“BEACON on helpottanut menestyksekkäästi liiketoiminnan kasvua, joka ei muuten olisi ollut mahdollista. Yritysten myynti on kasvanut, ne ovat kehittäneet uusia tuotteita ja prosesseja sekä luoneet uusia työpaikkoja.”

Iain Donnison, hankejohtaja
RegioStars 2014 -kilpailun voittaja: BEACON (UK)

“Avoin kumppanuus ja läpinäkyvät toimet ovat lisääntyneen molemminpuolisen luottamuksen kulmakiviä. Ne inspiroivat palveluiden ja tuotteiden luomista, ja niiden avulla muovataan kestäviä yhteyksiä ja näkökulmia.”

Irena Krivienė
Pääjohtaja, Vilnan yliopisto, tieteellisen kirjaston viestintä ja tietokeskus sekä keskuskirjasto
RegioStars 2016 -kilpailun finalisti: Jonvabaliai (LT)

“Minuun on tehnyt suuren vaikutuksen kaikki se osaaminen ja kontaktit, joita olen saanut yli rajojen ja alueiden sekä muista kulttuureista Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon aikana. Täällä tulevaisuuden yhteenliittymiä muodostetaan, toimenpiteiden jatkamisesta päätetään, kysymyksiä esitetään ja neuvoja annetaan, spontaaneja lounaita järjestetään ja ennen kaikkea pitkäikäisiä ystävyyssuhteita luodaan. Tämä on EU:n suuri kunnianosoitus paikallisdemokratialle.”

Anya Margaret Baum, toimitusjohtaja, The Keryx Group, Puola

"Interreg Volunteer Youth":

yhteistyön ja solidaarisuuden lisäämistä yli rajojen

Euroopan solidaarisuusjoukot (ESC) on uusi Euroopan unionin aloite, joka luo nuorille mahdollisuuksia työskennellä tai toimia vapaaehtoisena kotimaisissa tai ulkomaisissa hankkeissa, jotka hyödyttävät yhteisöjä ja ihmisiä Euroopassa. EU:n aluepolitiikka tukee aloitetta miljoonalla eurolla, jotta rajat ylittävillä, ylikansallisisilla tai alueiden välisillä ohjelmilla ja liitännäisillä hankkeilla olisi mahdollisuus isännöidä vapaaehtoisia (18–30-vuotiaita EU:n kansalaisia) kahdesta kuuteen kuukauteen. Tarkoituksena on tukea ja edistää Interreg-ohjelmia ja hankkeita ja raportoida niiden saavutuksista, ja samalla lisätä tietoisuutta EU:n sisärajoja ylittävän yhteistoiminnan eduista. Ensimmäiset neljä Euroopan raja-alueiden liiton hallinnoimaan Interreg Volunteer Youth (IVY) -aloitteeseen osallistunutta nuorta vapaaehtoista kertovat kokemuksistaan.

Sylvia ja Laura ovat olleet Interreg-toimittajia ALCOTRAN yhteisessä sihteeristössä 21. toukokuuta 2017 lähtien. Seuraavassa he kertovat kokemuksistaan:

Sylvia toteaa, että sihteeristöryhmän yhteistyön ja molemminpuolisen tuen henkeä on ollut mahdotonta vastustaa. "Rajat ylittävään yhteistyöhön ei voisi saada parempaa perehdytystä. En tiennyt asiasta paljonkaan ennen aloitteeseen osallistumista. Nyt tunnen tietäväni enemmän ja olevani paremmin perillä hyödyistä, joita Euroopan kansalaiset voivat saada tästä yhteistyöstä.

"Suuri osa tästä avusta, kuten historiallisten rakennusten kunnostaminen tai rajaseudun terveyskeskusten tukeminen, on pelkästään materiaalista apua, mutta lisäarvoa saadaan, kun

kaksi valtiota päättää yhdistää vahvuutensa ja työskennellä yhteisen hankkeen parissa. Tämä yhteistyö on käytännön osoitus siitä, että edustamme yhtä aluetta ja yhtä kansallisuutta: olemme eurooppalaisia. Vastuun ottaminen ja sellaisen yhteisöllisen hengen herättäminen, jossa rajat nähdään ennemminkin kohtaamispaikkoina kuin poliisien valvomina esteinä, on todennäköisesti yksi suurimmista Euroopan instituutioita ja kansalaisia kohtaavista haasteista."

Sylvia, Italia

Laura kertoo, että vapaaehtoistyö Interreg-toimittajana Torinossa antoi hänelle mahdollisuuden edistää asiaa, joka on hänelle tärkeä: "Euroopan unioni ja sen tuomat hyödyt kansalaisille. Olen itse ranskalainen ja minulla on siteitä Italiaan, joten

olin utelias näkemään itseni keskellä näiden kahden maan välisiä yhteistyöponnisteluja. Tämä kokemus on todella jännittävä ja antaa minulle mahdollisuuden ymmärtää, kuinka EU kannustaa alueita kehittämään yhteisiä rajat ylittäviä ratkaisuja.

Tämä kokemus on todella jännittävä ja antaa minulle mahdollisuuden ymmärtää, kuinka EU kannustaa alueita kehittämään yhteisiä rajat ylittäviä ratkaisuja.

”Minulla on ollut useita mahdollisuuksia tavata ohjelman rahoituksesta vastaavia hankejohtajia ja seurata heidän toimiaan sekä tuloksia paikan päällä. Olen tarkkaillut hankkeita, joissa käsitellään molemmin puolin rajaa ilmeneviä ongelmia, kuten väestön vähenemisen torjumista vuoristoalueilla, kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelua sekä parempaa luonnonuhkiin valmistautumista.”

Laura, Ranska

IVY-aloitteen saaman tuoreen lähestymistavan ansiosta Laura ja Silvia tuntevat olevansa mukana edistämässä kansalaistoimintaa ja vahvistamassa sidettä Euroopan unioniin. IVYn ansiosta he ovat voineet tuoda uutta näkökulmaa jo yli 27-vuotiaaseen välineeseen, mistä he ovat erittäin ylpeitä.

Rajattomassa tulevaisuudessa työskentely

”En tiedä muusta, mutta noilla saksalaisilla on melko hyvä musiikkimaku!” Tämä hollantilaisen opiskelijan kommentti osuu sen hankkeen ytimeen, jossa me työskentelemme vapaaehtoisina.

Hankkeen saksan- ja hollanninkielinen nimi on ”Nachbarsprache & buurcultuur”, joka tarkoittaa näillä kielillä naapurimaan kieltä ja naapurimaan kulttuuria. Vaihto-ohjelmien avulla koululaiset saadaan tapaamaan samanikäisiä nuoria rajan toisella puolella. Tämä vähentää esteitä ja auttaa nuoria tulemaan tietoisiksi toisen maan tarjoamista rajattomista mahdollisuuksista opiskella, työskennellä ja elää. Prosessin ensimmäisessä vaiheessa nuoret oppivat ymmärtämään, että ”se toinen” ei ole sittenkään kovin erilainen.

Radboudin yliopisto Nijmegenissä (Alankomaat) ja Duisburg-Esseninin yliopisto (Saksa), joiden välillä on vain 100 kilometriä ja raja, tekivät hiljattain aloitteen tästä hankkeesta. Kaksoistutkintona suoritettavan maisteriohjelman ”Eurooppa-opinnot: hollanti-saksa-opinnot” opiskelijoina olemme hyvin tietoisia Euroopan rajojen ylittämistä ja rajojen vaikutuksen minimoimisesta. Professorimme Paul

Sars, joka on hankkeen koordinaattori Hollannissa, tarjosi meille mahdollisuuden osallistua hankkeeseen.

”Teillä on kolme kuukautta lomaa,” hän sanoi. ”Miksi ette lähtisi mukaan ja hankkisi kokemusta tulevaan työelämään?” Hän järjesti toimiston kuudennesta kerroksesta, josta on kauniit näkymät, ja otti yhteyttä IVY-ohjelmaan. Jotta saisimme käsityksen hankkeesta, vierailimme muutamissa mukana olevissa oppilaitoksissa ja tutustuimme vaihto-ohjelmaan. Saimme kokea omakohtaisesti, mikä positiivinen vaikutus opiskelijavaihdolla voi olla. Sosiaalisen median kasvun ja vloggaajien ansiosta toisen maan koululaisilla on nyt samat mielenkiinnon kohteet ja nuorisokulttuuri. Tuntuu hienolta nähdä, kuinka he ymmärtävät samanlaisuutemme!

Olennainen osa tehtäväämme on antaa opiskelijoille mahdollisuus jakaa kokemukset ympäristönsä kanssa. Me autamme heitä, kun he kirjoittavat blogipostauksia, joissa he voivat keskittyä omiin vaihtoa koskeviin ajatuksiinsa. Järjestämme myös Instagramin ”valtauksia”, jolloin opiskelijat saavat mahdollisuuden ilmaista itseään tutummissa ympäristöissä.

Luodaksemme julkisuutta raja-alueelle laadimme myös lehdistötiedotteita sekä kutsumme paikalle paikallisia ja alueellisia toimittajia. Loimme alustan sosiaaliseen mediaan jakaaksemme opiskelijoiden tekemää sisältöä ja saadaksemme mediahuomiota, jotta rajaseudun opiskelijat sekä muu väestö tulisivat tietoisemmiksi toisen maan tarjoamista hienoista mahdollisuuksista.

Huomasimme, että mainoslehtisten, julisteiden ja mallien suunnittelu on piilevä lahjakkuutemme. Saimme vastuullemme jopa hankkeen logon suunnittelun. Lyhyesti sanottuna saamme runsaasti vapautta ja vastuusta ryhmässä, ja tämä tekee IVY-kokemuksestamme todella upean!

Xander ja Yonec, Alankomaat

LUE LISÄÄ

https://europa.eu/youth/solidarity_fi
<https://www.interregyouth.com/>

RAJA-ALUEET TOIMENPITEITÄ KASVUN JA TYÖPAIKKOJEN LISÄÄMISEKSI

Sisämarkkinat ja vapaa liikkuvuus ovat EU:n tuomia oikeuksia. Kansalaisilla on mahdollisuus liikkua, työskennellä, opiskella tai käyttää muiden EU-maiden palveluita. Oikeudet ovat erityisen tärkeitä **rajayhteisöille**.

Yksi kolmesta

eurooppalaisesta
asuu näillä alueilla eli
150 miljoona ihmistä.

EU:n kansalaisista
2 miljoonaa toimii
**rajatyöntekijöinä tai
opiskelee** – he
matkustavat rajan toiselle
puolelle työhön tai kouluun
päivittäin tai viikoittain.

Tämän pitäisi sujua kitkattomasti ja helposti.
Näin ei kuitenkaan aina ole.

Erilaiset **kansalliset lait ja hallintomenettelyt** haittaavat pääsyä työhön, koulutukseen, pelastuspalveluihin, yrityksiin, paikalliseen joukkoliikenteeseen ja terveydenhuoltoon.

Poistamalla kaikista esteistä ainoastaan **yhden viidestä seurauksena** saattaisi olla:

BKT
kahden prosentin
kasvu
raja-alueilla

**miljoona
uutta
työpaikkaa**

Näiden haasteiden ratkaisemiseksi otetaan käyttöön seuraavat **10 toimenpidettä**

Raja-alueiden yhteyspisteen perustaminen komissiossa yksinkertaistaa ja tukee toimien täytäntöönpanoa.

yhteistyön ja tiedonvaihdon syventäminen

sähköisen hallinnon käyttöönotto rajat ylittävän julkishallinnon mahdollistamiseksi

lainsäädäntöprosessin parantaminen

luotettavan ja ymmärrettävän tiedon sekä tuen antaminen

rajat ylittävän työllistymisen tukeminen

terveydenhoitopalvelujen laajempi yhteiskäyttö

rajaseudun monikielisyyden edistäminen

yhteistyön laillisen ja rahoituksellisen kehyksen tarkasteleminen

valtioiden rajojen ylittävän käytettävyyden helpottaminen

tiedon kerääminen päätöksenteon parantamiseksi

28 EU-maata yhdessä Norjan, Sveitsin ja Liechtensteinin kanssa jakavat lähes **40 maarajaa** ja yli **440 aluetta**, jotka ulottuvat vähintään toiselle puolelle rajaa.

“Raja-alueet ovat olennaisen tärkeitä Euroopan kasvulle. Yli neljäsosa EU:n BKT:stä on peräisin näiltä alueilta, joten kyseessä ovat valtavat mahdollisuudet.”

Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen Corina Crețu

ASIAA DATASTA: 4 – AVOIMEN DATAN PORTAALI

ONKO MIELESSÄSI JOKIN TIETTY ASIA, JOTA HALUAISIT KÄSITELTÄVÄN TULEVISSA PANORAMAN ASIAA DATASTA -OSIOISSA?

HALUAISITKO, ETTÄ JOKIN TIETTY TIETOAINO LISÄTTÄISIIN ERI-RAHASTOJEN AVOIMEN DATAN PORTAALIIN?

LÄHETÄ PYYNTÖSI OSOITTEeseen REGIO-EVAL@EC.EUROPA.EU

Eurooppalaiset paikalliset investoinnit lintuperspektiivistä

EU myöntää 454 miljardia euroa investointeihin Euroopan rakenne- ja investointirahastosta (ERI) monivuotisessa rahoituskehityksessä (MRK) vuosina 2014–2020. Mikä on EU-maksujen tilanne keskellä ohjelmakautta?

Investoinnit kuuluvat olennaisesti alueelliseen kehitykseen ja syvempään koheesioon, mutta julkiset varat ovat myös tärkeä katalysaattori. Jotta kansalaiset pystyisivät seuraamaan Euroopan veronmaksajien rahoja, jotka ovat saatavilla heidän omalla alueellaan ja maassaan, EU tarjoaa reaaliaikaisen (päivittäin) 360°:n panoramanäkymän ruohonjuuritason lähteeseen.

Euroopan rakenne- ja investointirahaston (ERI) vuosikatsaus

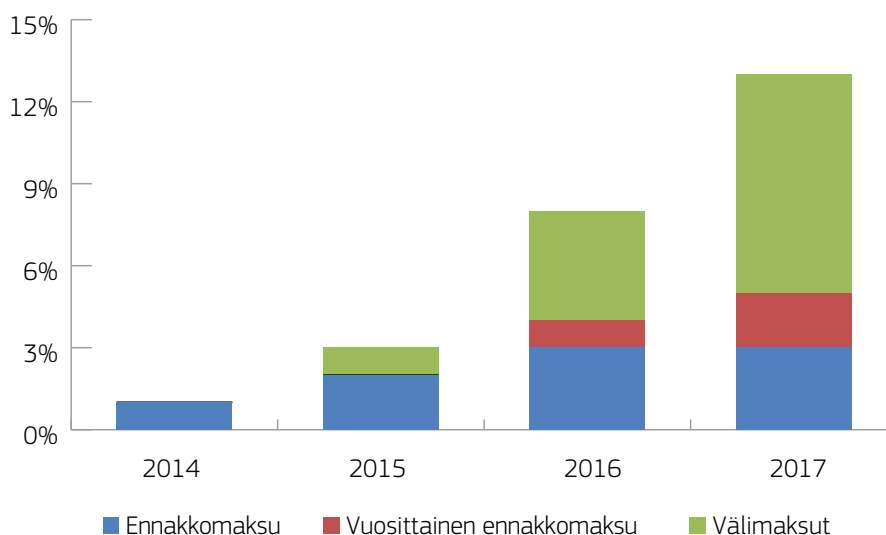
Vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehityksen analyysissä, joka koskee EU-maksujen rahoituksellista toimeenpanoa ilmenee, että edellisten ohjelmakausien suuntaus jatkuu kaik-

kien Euroopan rakenne- ja investointirahaston varojen kohdalla. Ohjelmat käynnistetään taloudellisen tuen avulla saaduilla ennakkomaksuilla tässä tapauksessa kolmena ensimmäisenä vuotena (ennakkomaksuina) ja kulut ilmoitetaan myöhemmin komissiolle takaisinmaksua varten (välimaksut).

Menneiden rahoituskriisien EU:n talouksille aiheuttamien vaikutusten perusteella Euroopan unioni on päättänyt lisätä etukäteen maksettavaa investointitukea sijoittamalla varoja jäsenmaihiin myös ylimääräisinä ennakkomaksuina (vuositainen ennakkomaksu). Tuki on saatavilla vuoden ajaksi ajanjaksolla 2016–2023. Kunkin vuosittaisen ennakkomaksun elinikä on yksi tilikausi, jonka aikana jäsenmaiden on katettava komissiolle ilmoitettujen kulujen määrä ja säilytettävä se välimaksuna. Muussa tapauksessa komissio perii ennakkomaksun takaisin rajoittamatta kyseiselle jäsenmaalle myönnettäviä varoja.

Seuraavassa esitetty aikajana kuvaa kumulatiivisesti näitä kolmea maksutyyppiä ERI-rahastoissa ja 13 prosentin suuruisia rahoituksellista toimeenpanoa vuoden 2017 elokuun loppuun mennessä.

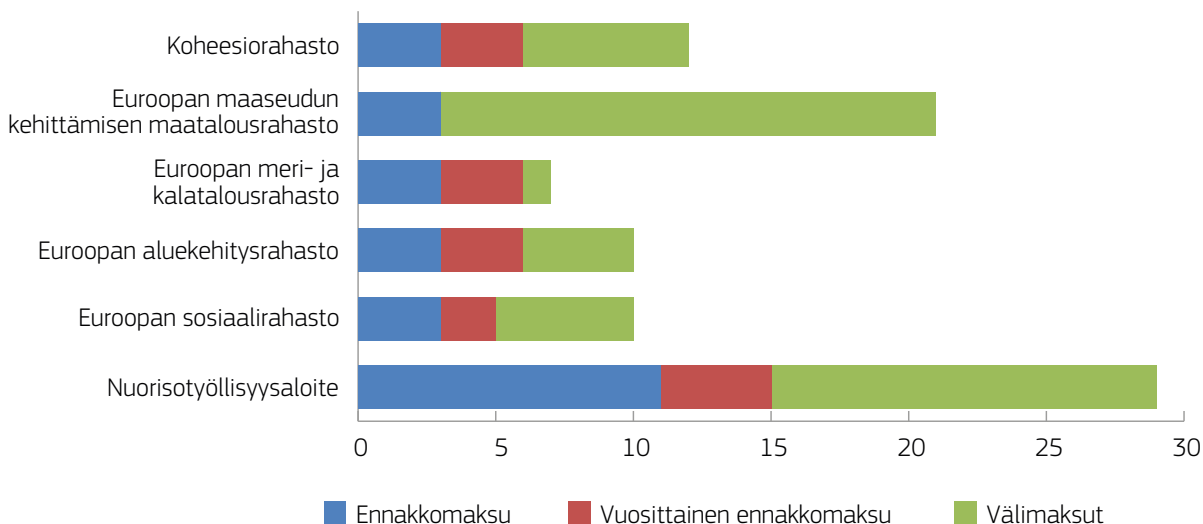
Kaikkien ERI-rahastojen EU-maksut yhteensä

ERI-rahastoilla (454 miljardia euroa) hallinnoidaan yli puolta kaikesta EU-rahoituksesta, josta suuri osa kanavoidaan Euroopan aluekehitysrahaston (196 miljardia euroa) välityksellä tasapainoisen kehityksen ja yhteisen vaurauden edistämiseksi 276:lla EU:n alueella. Yhdeksän prosenttia EAKR:n myöntämästä rahoituksesta oli käytetty vuoden 2017 elokuun loppuun mennessä toimenpiteisiin, joilla tuettiin työpaikkoja, kasvua ja investointeja.

24 miljardia euroa ja kehittyneemmät alueet 32 miljardia euroa. Syrjäisimmät tai pohjoiset harvaan asutut alueet huomioidaan yksilöllisesti, ja niissä näkyy selkeitä merkkejä liittyen rahoitussellisen toimeenpanon edistymiseen, sillä vuoden 2017 elokuun loppuun mennessä 11 prosenttia niille myönnetystä 2 miljardin euron osuudesta oli kulutettu. Jäljelle jäävä EAKR:n osuus, joka on 9 miljardia euroa, otetaan käyttöön INTERREG-ohjelmissa, joissa alueet ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä yli rajojen.

Kumulatiiviset EU:n kokonaismaksut rahastoittain

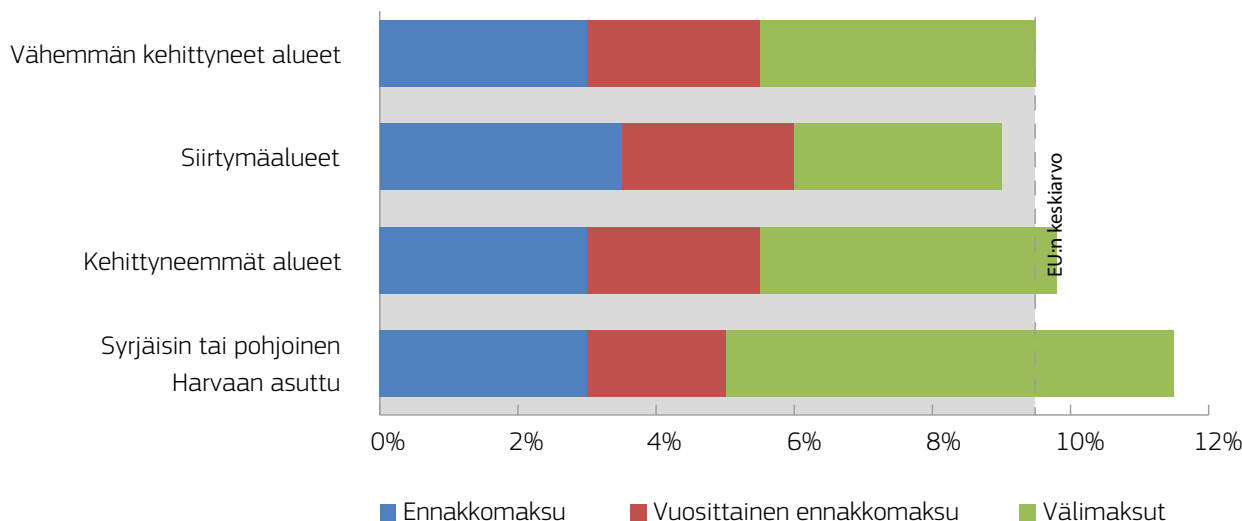

Katsaus Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tilanteeseen

EU:n alueiden ollessa keskeisessä asemassa vuosien 2014–2020 EAKR-ohjelmat kohdistetaan kolmeen eri tyyppiin luokiteltuun EU-alueeseen: vähemmän kehittyneet alueet saavat 129 miljardia euroa seitsemän vuoden pituisella ajanjaksolla, siirtymäalueet

Kun jäsenvaltioiden suorituskykyä vertaillaan komissiolle ilmoitettujen kustannusten perusteella, voidaan todeta, että suuri enemmistö pyrkii maksimoimaan käytössä olevat varat pyytämällä takaisinmaksua komissiolta. Suomi oli vuoden 2017 elokuun lopussa vertailun johdossa.

EU:n kumulatiiviset maksun alueen luokituksen perusteella: Euroopan aluekehitysrahasto

Toisaalta voidaan huomata, että osa jäsenvaltioista pyrkii käyttämään ennakkomaksuja pidempään ja viivyttämään takaisinmaksujen vastaanottamista. Tämän johdosta komissio vaatii kuria määräämällä annetut EU-varat¹ käytettäväksi viimeistään kolmannen vuoden loppuun mennessä siitä hetkestä laskettuna, kun varat ovat olleet saatavilla (n+3 de-commitment rule -sääntö), muussa tapauksessa jäsenvaltio menettää ne.

Vuoden 2020 jälkeisen monivuotisen rahoituskehityksen (MRK) lähestyessä uusi johtolause on muodostumassa: tieto antaa valtaa kansalaisille. Jokainen kansalainen voi seurata EU-va-

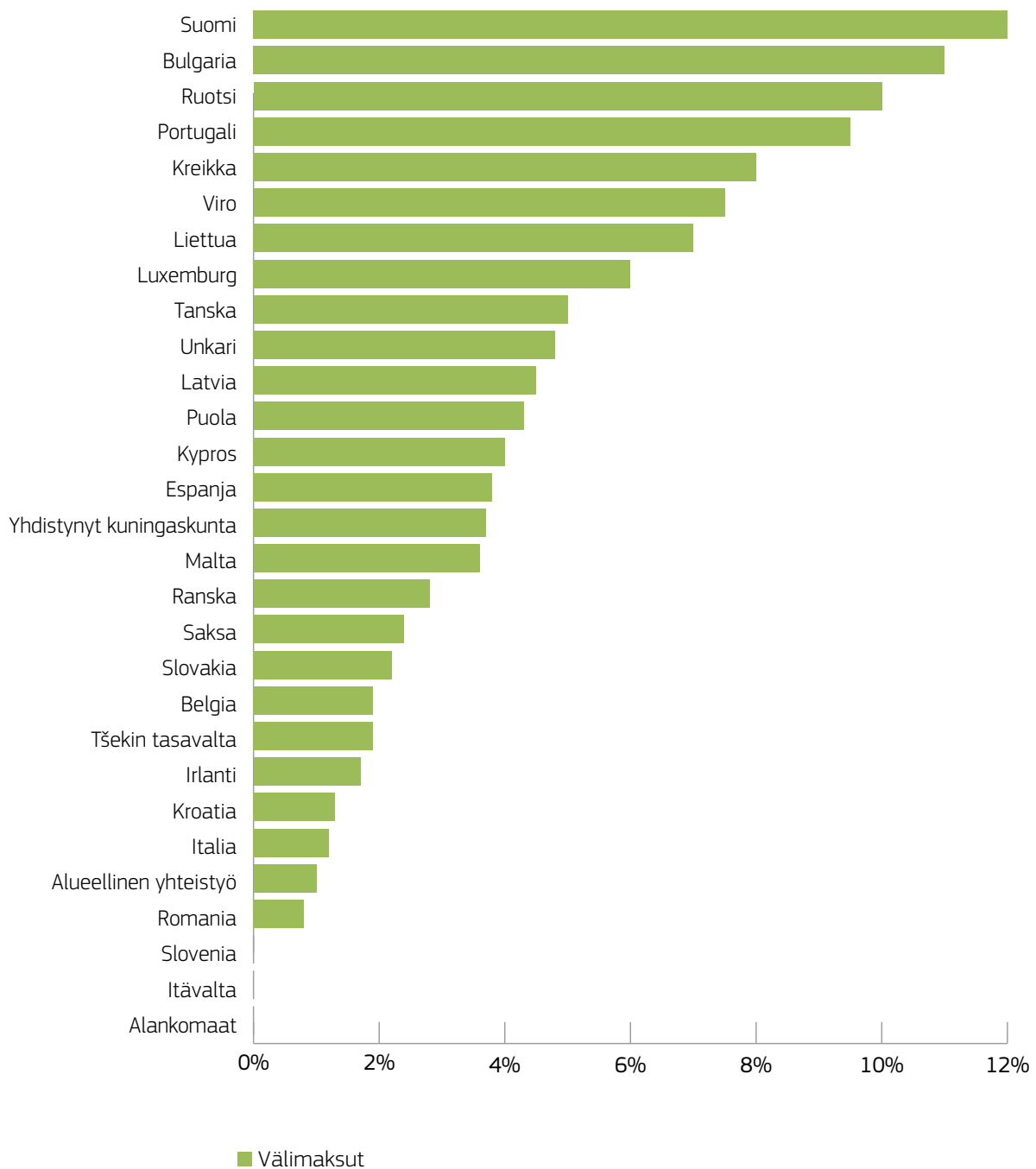
rojen käyttöä muodostaakseen selkeän mielipiteen ja osallistukseen tulevaa Eurooppaa koskeviin keskusteluihin.

Haluatko saada tietää, mikä alueesi ja maasi sijoitus on saatuja EU-maksuja koskien? ■

LUE LISÄÄ

Hyödynnä uusia päivittäisiä tietoja ja mukauta grafiikka omiin tarpeisiisi osoitteessa: <http://bit.ly/2wUf3nA>

Kumulatiiviset EU:n kokonaismaksut jäsenmaittain

HANKKEET

PORTOON SUUNTAAVIEN RISTEILYALUSTEN TURVASATAMA

**KOKONAISINVESTOINTI:
45 541 041 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
25 495 826 EUROA**

Juuri valmistunut risteilyalusten terminaalirakennus tehostaa loistoristeilijöiden pääsyä Pohjois-Portugaliin ja edistää matkailua sekä alueen taloudellista kasvua. Euroopan aluerahasto (EAKR) on rahoittanut hankkeen, jonka avulla satamaan pääsee suurempia risteilyaluksia.

Portugalin toiseksi suurin kaupunki Porto, joka sijaitsee Douro-joen rannalla ja rannikolla, on monien vierailijoiden suosima matkakohde. Huolimatta kaupungin sijainnista rannikolla kansainväliset loistoristeilijät eivät ole saaneet aikaisemmin lupaa saapua Leixõesin satamaan, sillä sitä ei ollut suunniteltu vastaavanlaisille aluksille.

EAKR:n rahoittama hanke sai alkunsa siitä oivalluksesta, että suurten risteilyalusten matkustajat saattaisivat olla kiinnostuneita Portosta, jos Leixõesin satama uudistettaisiin. Tämän seurauksena matkailu Porton ympäristössä on kasvanut sen jälkeen, kun uusi risteilyterminaali rakennettiin satamaan.

Valmiina matkailijoille

Uuden rakennuksen ansiosta on luotu 210 työpaikkaa ja paikallisyhteisö hyötyy hankkeesta tätäkin enemmän, sillä terminaalissa on nyt Porton yliopiston merentutkimuksen ja teknologian keskus. Uudessa yliopistossa on laboratorioita, meren eliöiden kasvatusalue sekä vivaario merten eläimiä ja kasveja varten.

Leixões sijaitsee strategisesti Euroopan laajuisen liikenneverkoston (TEN-T) ydinverkkokäytävän läntisimmässä keskuksessa Atlantilla osana EU:n keskeistä monikansallista kuljetusreittoa.

Uudenaikainen valkoinen rakennus, jonka suunnitteli Luis Pedro Silva, on laivan rungon muotoinen. Rakennus kohoaa 800 metrin korkeuteen rantaviivasta, ja siitä on jo tullut alueen arkkitehtoninen maamerkki. Laivojen kiinnitystä varten rakennettiin satamalaituri, joka on tarkoitettu suurille korkeintaan 300 metrin pituisille risteilyaluksille, sekä venesatama, jossa on 170 uutta ja erityisesti pitkille matkustaja-aluksille tarkoitettua paikkaa. Jo olemassa olevaa ulommaista sataman muuria laajennettiin läpimitaltaan 600 metrin kokoiseksi ja merenpohja ruopattiin 10 metrin syvyiseksi. Pienemmille aluksille on myös rakennettu laituri, josta kuljetetaan matkailijoita lyhyille retkille Douro-joelle.

Euroopan komissio investoi 25 miljoona euroa terminaalin, siihen liittyvän venesataman sekä rakennuksen rahoitukseen, joka oli 45 prosenttia yli miljoonan suuruudesta kokonaisbudjetista. Käyttöönoton jälkeen risteilyalusten ja matkustajien määrä alueella on lisääntynyt huomattavasti. Laivojen joukossa on maailman loisteliaimpia aluksia, jotka antavat Portugalin matkailualalle merkittävästi uutta potkua. ■

LUE LISÄÄ

<http://bit.ly/2xhSBoe>

HANKKEET

SUOLEN SOLUJEN VUOROVAIKUTUS MIKROSKOOPIN ALLA

**KOKONAISINVESTOINTI:
5 160 086 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
2 580 043 EUROA**

Euroopan aluekehitysrahaston tukema Alimentaarinen glykotieteen tutkimuskeskittymä (AGRC) Irlannin Galwayssä tutkii, kuinka suolemme reagoi vaarallisiin ja vaarattomiin organismeihin. Tämä yhteistyöponnistus on ensimmäinen askel kohti uutta lääkekehitystä suolen terveyden parantamiseksi.

Irlanti etenee kohti uutta kehitystä suhteellisen uudella glykotieteen alalla. Tämä kasvava alue keskittyy polysakkaridien rooliin vuorovaikutuksessa vaarallisten ja vaarattomien bakteerien kanssa. Suolen ja bakteerien välinen suhde vaikuttaa syöpiin, mikrobialisiin infektioihin ja tulehdussairauksiin, minkä vuoksi tutkimus on ratkaisevan tärkeää. Keskittymän tuloksia tulisi hyödyntää uusien lääkkeiden kehittämisessä, ennaltaehkäiseivissä toimenpiteissä ja diagnostisissa menetelmissä.

Kokoamalla yhteen monien alojen tutkijoita, kuten mikrobiologeja, laskennallisen tieteen tutkijoita ja kemistejä sekä tietysti glykotieteen tutkijoita, AGRC:n tarkoituksena on hyödyntää Irlannissa jo vakiintunutta glykotieteen asiantuntemusta. Edistys tällä alalla parantaa entuudestaan maan vahvaa tutkimusprofiilia ruoansulatuselimistön terveyden, kantasoluterapian, syöpä- ja immunologian tutkimuksen saralla.

Tuloksilla saattaa olla heijastusvaikutus muiden kuin suolen tartuntasairauksien lääkkeiden ja hoitomuotojen kehitykseen. Kun tutkijat saavat selville yleistä tietoa patogeenien käyttäytymisestä ja solujen reagoinnista, sitä voidaan mahdollisesti soveltaa muihin kehon järjestelmiin.

Älykäs lähestymistapa

AGRC keskittyy aluksi suolen ja solujen reagointiin vaarallisten ja vaarattomien organismien tunkeutuessa niihin ennen uusien glykaanin analyysialustojen kehittämistä lisätutkimusta varten. Hanke edistää myös kumppanuutta akateemisessa ja teollisessa ympäristössä toimivien tutkijoiden ja insinöörien välillä ja yhdistää erilaiset taidot sekä kokemuksen teknologian ja innovaation vaalimiseksi.

Tutkimuksella odotetaan olevan tärkeä kaupallinen vaikutus farmaseuttiselle ja bioanalyttiselle alalle sekä meijeri- ja elintarvikealalle, mikä kohentaa osaltaan Irlannin taloutta.

Kansallisen innovaatiostrategian mukaisesti ja osana "älykästä taloutta" AGRC on yksi Irlannin strategisista tutkimuskeskittymistä. Muita asiantuntijakeskuksia sijaitsee ympäri maata. Irlannin tieteellisen ja teknisen tutkimuksen investointeja tukeva säätiö, Science Foundation Ireland, edistää vastaavalaisten erityisalojen tärkeimpiin tutkimuskohteisiin keskittyvien klusterien perustamista, tukee teknologiayritysten kehitystä Irlannissa ja myötävaikuttaa Irlannin kokonaistalouteen.

Glykotieteen edistysaskeleet tähän päivään mennessä ovat syntyneet glykomiikan merkityksen tunnustamisesta suolen terveyden parantamisessa. Keskittymä tähtää erityisesti tarjoamaan tietoa seuraavan vaiheen diagnostiikkaan ja hoitomenetelmiin, mikä antaa mahdollisuuden syöpäpotilaille, tulehdussairauspotilaille ja mikrobialisesta tulehduksesta kärsiville saada parempia lääkkeitä tulevaisuudessa. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.agrc.ie/>

OHJELMA

18.-19. LOKAKUUTA 2017

Budapest (HU)

Kuudes vuosittainen EUSDR-foorumi

23.-24. MARRASKUUTA 2017

München (DE)

Vuosittain EUSALP-foorumi

27.-29. MARRASKUUTA 2017

Rotterdam (NL)

Kaupunkifoorumi

Näistä tapahtumista saa lisätietoja Inforegio-sivuston kalenterista:

http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/newsroom/events/

OIKEUDELLINEN HUOMAUTUS

Euroopan komissio tai sen puolesta toimivat henkilöt eivät ole vastuussa siitä, miten tämän julkaisun sisältämiä tietoja käytetään.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2017

PDF: ISSN 1725-8162

© Euroopan unioni, 2017

Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Euroopan komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpöytäkirjasta säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Sellaisten valokuvien tai sellaisen muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen, joihin EU:lta ei ole tekijänoikeutta, on pyydyttävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

Printed in Belgium

Tämä lehti painetaan englannin, ranskan, saksan, bulgarian, kreikan, espanjan, italian, puolan ja romanian kielillä kierrätyspaperille. Julkaisu on saatavana verkossa 22 kielellä osoitteessa http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/information/publications/panorama-magazine/

Tämän numeron sisältö valmistui syyskuussa 2017.

VALOKUVAT (SIVUT):

Kansi: © Shutterstock – Mikael Hjerpe

Sivu 4, 5: © Euroopan unioni

Sivu 6: © Euroopan unioni

Sivu 8: © Portugal, Suunnittelu- ja infrastruktuuriministeriö

Sivu 9: © Tšekin tasavalta, Alueellisen kehityksen ministeriö

Sivu 10: © Latvia, Valtiovarainministeriö

Sivu 11: © Saksa, Eurooppalaisten asioiden ja

baijerilaisten aluesuhteiden ministeriö

Sivu 12: © Varsinais-Suomen liitto

Sivu 13: © Kärntenin alue, Itävalta

Sivu 13: © CEMR

Sivu 14: © Confindustria

Sivu 15: © Housing Europe

Sivu 16: © Euroopan unioni

Sivu 18: © Biopark

Sivu 18: © Länsi-Götanmaan alue, Ruotsi

Sivu 19: © Pixabay

Sivu 20: © Kansan voor West

Sivu 21: © DEV'UP Centre-Val de Loire

Sivu 22: © MOT

Sivu 23: © Kacper Kowalski

Sivu 24: © Euroopan komissio

Sivu 27: © Euroopan komissio

Sivu 33: © Øyvind Lund/Värmlannin alue

Sivu 34: © pohjoinen Keski-Ruotsi

Sivu 42: Kuva 4 © Klas Fritzon; kuva 6 © European CBRNE Center, Umeå University, Sweden;

kuva 7 © Carina Sundqvist

Sivu 43: Kuva 8 © Perry Nordeng/ESS

Sivu 44: Kuva Teijo Liedes © Antti Leinonen

Sivu 45: Kuva Silvia Martinelli © MAD

Sivut 46, 47: © Euroopan unioni

Sivu 53: © Portos do Douro e Leixões

Sivu 54: © Jared Q. Gerlach

STAY CONNECTED

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
 #CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
 @CorinaCretuEU

Julkaisutoimisto

Euroopan komissio
 Aue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
 Viestintä – Agnès Monfret
 Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
 Sähköpostiosoite: regio-panorama@ec.europa.eu